"VIENYBE LIETUVNINKU"
IŠEINA KAS SEREDA
Brooklyn New York.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose $2.00
Europoje ir kitur $3.00
Kanadoje $2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apgarsinimų kainų klauskite laišku:
J.J. Paukształis ir
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

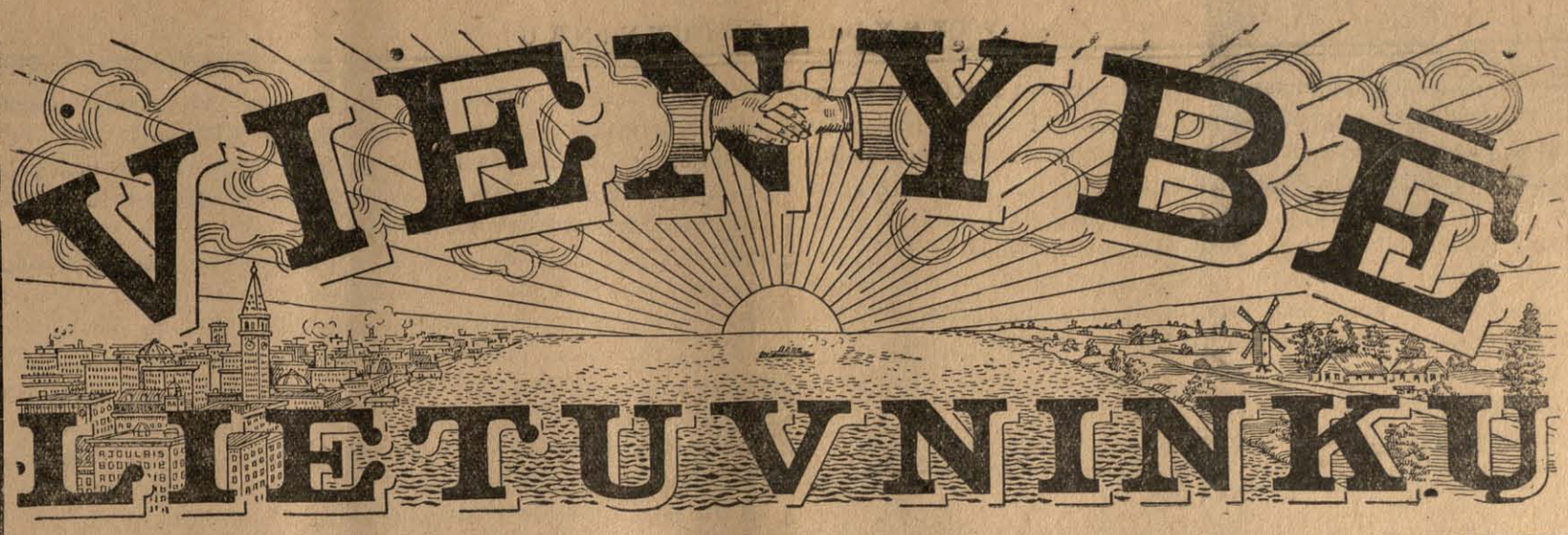

"VIENYBE LIETUVNINKU"
PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY.
Brooklyn New York
Yearly subscribtion rate:
In the United States ... $2.00
To Foreign Countries ... $3.00
To Canada $2.50
Advertising rates on application.
Address all communications to the publishers:
J. J. Paukształis & Co.(Inc.)
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

Visuomenės, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 15. Brooklyn, N. Y. 9 d. Balandžio (April) 1913 m. Metai XXVIII.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-RD, 1879.

KODEL MES TURIME ŠKAITYTI?

„A millstone and the human heart are ever turning round; if they nothing else to grind, they must themselves be ground".

Mes neturime gyventi vien tik del savęs — mes privalome gyventi ir del kitų. Kas tik mokina ir praplatina mūsų protą, padidina mūsų jėgas, tas atlieka labai augštą ir prakilnų darbą.

Nežinystė padaro daugiau blėdies, negu koks kitas daiktas pasaulyj, nes ji priveda žmones prie didžiausių prasikaltimų ir apsirikimų visuomenės gyvenime. Siauras-apribotas protas padaro skriaudą, kur jis tik eina. Pažvelgkime ant mažų, nemokytų, siaurai manančių, neišlavintų ir neištobulinto proto žmonių. Kokie jų siekiai, manymai ir jausmai?! Kaip jie maži, siauri ir netikę! Pasiklausykime, kaip šitokie žmonės kalba vieni apie kitus. Ir ką išgirsime? Piktybę, pavydą ir apšmeižimus. Pasiklausykime, kada jie pasakoja apie senovės gadynių liekanas. Jiems mokslas yra niekai-vėjai, protavimas — pavojingas, didvyriškas darbas — savinauda, dora bei meilė — veidmainystė ir tuštumas. Delko? Tiktai delto, kad jų protas nieko neturi malti ir yra priverstas patsai save malti. Vien tik delto, kad jie niekados neatidaro savo akių ir nepažvelgia ant šviesos ir visą amžių pergyvena tamsume.

Pasodinkime vieną iš tų žmonių ant valdžios sosto ir tuojaus pamatysime, koks pasidarys sumišimas. Juo rūpestingesnis yra neapsišvietęs žmogus, tuo daugiau blėdies jis padaro. Ar ne silpnybė kankino tūkstančius, o nežinystė milijonus nuo pat pradžios pasaulio. Pažvelgkim ant krikščionių ir ant tų, kurie nežinojo, kokios esą dvasios, ir sulyginkime jų jausmus, jų siekius, jų ištvermę ir jų darbus. Pažvelgkime taipgi ant mokslo vyrų kankinimų-plie kimu senovės laikuose ir apsvarstykime jų didžią dvasios ir būdo galybę, o tada bus aiškiau, ką reiškia išsilavinimas, mokslas, persitikrinimas...

Visiems aišku, kad plačiai-liberališkai išlavinti protai nebūtų kankinę Galilėjų ir kitus augšto proto žmones ir nebūtų deginę taip vadinamas raganas. Tai buvo nežinystė, kuri ir papildė nedorybės darbą. Mes galime, sekant Kristaus žodžius, tvirtai pasakyti: „Tegul bus jiems atleista, nes jie nežinojo, ką jie darė". Dabarties laikai — tai progreso laikai, ir kiekvieno racionališkai žmogiškos gyvybės priderystė— tobulinties su bėgančiu laiku, kaip kūniškai, taip ir dvasiškai plačioje tų žodžių prasmėje. Intelektuališkas išsivystymas duoda mums visą pajėgą ir žinias, idant tinkamai galėtume pažinti patįs save, kitus ir visą gamtą. Tik tada mes suprasime kas tai yra žmogus, kokią jis užima vietą pasaulyje ir kokios jo yra priedermės.

Visas tas žinias, visą tą stebėtiną galybę suteikia augšto proto, mokyti ir dori žmonės, ar tai savo prakalbose, ar tai kningose, į kurias jie patalpina visas savo žinias, savo, taip sakyti, protą, savo norus ir jausmus.

— Ką tu sakai?! — gal tars nekurie iš skaitymo priešų — gal tu manai, kad mes visados esame gundomi būti brutališkais delto, kad mes neskaitome? Sakai, kad mes esame tamsųs; — kas do skirtumas pasauliui, kokie mes esame, ką mes darome, arba ką žadame daryti, ar visai nieko nedarome?

Skirtumas šitokis. Mes esame kasdieniniai ir kasvalandiniai šešėliai, daranti įtekmę ant šalip mūsų stovinčių. Jei mūsų protas yra siauras — siaura yra tada ir mūsų įtekmė; jei mūsų protas yra išlavintas ir platus — tai ir mūsų įtekmė yra plati ir prakilni. Mes nebūtume sauvalingi, beširdžiai, brutališki ir nedori, betgi del stokos pažinties mes tankiai tampame tokiais, nes tankiai darome didžiausią skriaudą ar tai sau, ar kitiems — tankiai mes per nežinystę kankiname patįs save ir kitus ir kankiname ne tik kūniškai-medžiagiškai, bet ir dvasiškai-protiškai.

O ar skaitymas tą visą prašalįs?

Taip, su nekuriais apribavimais, jis tą padarys. Per skaitymą mes pažįsime svarbumą to skaitymo, mes surasime tą laimės šaltinį, mes aiškiai tada matysime savo darbus ir jųjų rezultatus, mes tada suprasime, delko yra pildomi blogi ir brutališki darbai ir delko mes juos taipgi pildėme, o paskui perstojome. *Per skaitymą naudingų ir grynai moksliškų ir dorų raštų mes išmoksime valdyti patįs save ir tarnauti žmonijos labui abelnai, o savo tautos gerovei ypač;* mes tada tikrai suprasime visą gilią reikšmę tų trijų žodžių: *mokslas, meilė* ir *dora* ir viską darysime, kas nesipriešina toms pamatinėms žmonijos gyvenimo taisyklėms. Mes tada studijuosime gamtą ir žmones ir lengvai galėsime valdyti patįs save. Tada mes pamatysime, kame žmogaus silpnybės ir nelaimių šaltiniai, o tą žinodami, mes pasistengsime tą visą prašalinti, nuog to viso apsisaugoti — padaryti tą visą mes pajėgsime, nes reikalingų žinių turėsime pakaktinai. Ir tada tik mes tapsime galingais, tada tik mes jausimės pilnai laimingis...

Todel, jei jųs dabar paklausit manęs, delko mes turime skaityti, tai aš jums atsakysiu: „Kad išvystyti protą, kurį gamta mums davė del mūsų pačių naudos ir naudos mūsų draugų ir kad pažinti patįs save ir visą tą, kas yra aplinkui mūs". Taigi, mes privalome mokinties patįs, kad galėtume paskui pamokinti kitus; mes būtinai turime suprasti patįs, kad galėtume išpildyti teisingai ir tinkamai visas savo priedermes medžiagiškame ir dvasiškame-protiškame mūsų gyvenime. O tą viską žmogui duoda kningos ir įvairus kiti raštai, parašyti pilnai mokytų ir dorų žmonių...

V. J. Budrikas.

„Vienybės Lietuvninkų" byla su Bagočium užbaigta.

Pereitą pėtnyčią, balandžio 4 d., gauta sekančio turinio telegrama:

„New York, N. Y. Balandžio d. 1913 m.
K. Brazys ir J. J. Paukštis,
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Magistrato Nash nuosprendis sulig skundėjo ir skundžiamųjų. Atmesta. Jųs esate pagarbiai ir pilnai išteisinti.
CASS ir APPEL".

Ta pati telegrama anglų kalba (originale):

(Judgment for defendant by magistrate Nash, and defendants. Discharged. You are honorable acquited and completely vindicated. Cass and Appel.)

Apie pačią bylą, rods, nebėra ko minėti. „Vienybės Lietuvninkų" skaitytojai apie ją jau žino iš tilpusių aprašymų.

Peržvalga.

// **Lietuvių rašytinės kalbos klausimas.** Šitasai klausimas tai svarstomas, tai vėl užmetamas. Kiek ir ką lietuvių kalbos srityje dabar veikia lietuvių filologai, apie tatai mūsų visuomenė, jei tai riekia pasakyti, beveik nič nieko nežino. Dar pereitą rudenį laikraščiuose buvo rašoma, kad susispietęs prie Lietuvių Mokslo Draugijos lietuvių filologų būrelis rengia kokį-tai rašybos vadovėlį. Bet keliatas mėnesių jau suspėjo praeiti, o apie jų darbą, kiek jo padaryta—tai nė žodelio. Ar veikiama dar, ar tas darbas padėta „amžinąjin" stalčiukan, žinių nėra; bent niekas apie tai lietuvių visuomenei nepraneša.

Vienas tik p. Druskius, kuris pasiryžo kovoti su tikru lietuvių rašytinės kalbos biurokratizmu, kuris pasiryžo vyti laukan iš mūsų rašytinės kalbos tą biurokratizmą arba Rygiškių Jono uždėtą jungą pasiryžęs numesti, gana stropiai veikia. Jau kelintame „Draugijos" numeryje p. Druskius rašo apie lietuvių rašytinės kalbos dalykus ir nuosekliai juos aiškina savo oponentams, Ryg. Jono pasekėjams, kurie įsikabino į jo stačiog nukaltus „rašomosios kalbos perlus" ir jokiuo būdu nuo jų nebepasiluosuoja. Jisai priparodo tūlam savo oponentui, kun. Sragiui (žiūr. „Draugijos" N74, pusl. 154 straipsn. „Kalbos dalykai"), jog mes galime apsieiti be tokių — „tepamojo aliejiaus", „tašomojo kirvio", „rašomosios kalbos", „dainuojamosios gaidos" ir kitų Ryg. Jono mylimų galų. Jų vieton p. Druskius paduoda: **teptinį aliejų, tašitinis kirvis, rašytinė kalba, kultinės,** bei **siūtinės mašinos, sutartinės dainos, pradėtinė mokykla** ir t. p.

Linkėtina p. Druskiui, kad jisai pradėtąją kovą tęstų. Rygietiškumas, galima pasakyti, virto pas mus konvencionaliu dalyku ir netaip greitai jį pasiseks iškrapštyti. Tolydžiu atsiras daugiau padėjėjų, kurie padės išginti iš mūsų rašytinės kalbos sukamintus, gramozdiškus ir svetimus kalbos dvasiai „skaldomuosius", „tašomuosius" kirvius, „dainuojamąsios" gaidas, „tepamuosius" aliejus ir nesuskaitytą daugybę kitų panašių perlų, kuriuos p. Rygiškių Jonas velka į lietuvių pastogę ir būtinai pataria juos vartoti.

•

// **Pasinaudokime savo teise!** Augščiausiu manifestu vasario 21 d. (s. kal.) visai dovanotos bausmės už pasišalinimą nuo kariuomenės, **jeigu pasišalinusieji patįs sugrįž Rusijon** ligi vasario 21 d. 1914 m.

Čia dar kartą primename apie tą patį dalyką, nes daugybė lietuvių yra pasitraukusių Amerikon nuo kariuomenės ir tik bausmės bijodimi negrįžta Lietuvon. Be abejo sugrįžusiems reikės savo atsitarnauti, jeigu jie, anot „L. U." neturi 39 metų amžiaus. Turintiems 39 ar daugiau metų amžiaus tarnautį nereikia. Taigi, pasinaudokite ir savo teise ir grįžkite, kas galite, Lietuvon.

•

// **Lietuvių Mokslo Draugijos** visuotinas susirinkimas šiemet bus birželio 18—20 (5—7) dieną Vilniuje.

•

// **Lietuviškų išdirbinių parodos Mažojoj Lietuvoj.** Jau buvo „V. L." skiltyse minėta apie lietuviškų išdirbinių parodas Klaipedoje (Memel) ir Šilokarčiamoje. — Štai ką mums rašo apie tą dalyką **M. A. Prūsietis**: „Tikslas lietuviškų naminių išdirbinių parodos yra tas, kad supažindinti to krašto gyventojus su lietuvių namine daile ir sužadinti juose interesą plačiausiam tokių išdirbinių pagaminimui. Rytprūsinis valdiškasis ūkio skyrius taipgi kartu mano išstatyti svarbesnius savo daiktus. Už geriausius parodos dalykus bus duodamos premijos, kurias paskyrė Berlino draugija „Frauerwerb Erda". Parodos rengimo Komitetas susideda iš garbingiausių Klaipėdos valsčiaus ponių bei pulkelio lietuviškų moterų. Po Klaipėdos bus paroda Šilokarčiamoje"...

•

// **Kninga apie Čiurlionį** „L. Ž." praneša, kad jau išėjo iš spaudos rusų kalboje kninga su antgalviu „Čiurlionis". Kningos išleidimas labai gražus ir turi 28 pusl. teksto; tekstas A. B. Lemano. Tarp teksto yra Čiurlionies fotografija ir 24 paveikslai, kaip Kapinynas, Rex, Fantazija, Rojus, Ramybė, Raitelis, Pasaka, Preludė, uždangalas „Rūtos" scenai ir paveikslai iš sonetų: Pavasario sonėta, Saulės soneta, Jūrių soneta, Piramydų soneta, Kirminų soneta, 4 Zodiako pav., iš ciklo „Aurda" 1 pav.

Tekstas susideda iš dviejų straipsnių: pirmutiniame B. A. Leman kalba apie dailę ir Čiurlionies paveikslų svarbą; antras — Čiurlionies biografija; gale teksto veikalų surašas. Prieš teksto įdėtos Solovjovo eilės.

Kaina apdarytos kningos 1 r. 50 kap.; adresas užsisak.: Peterburgas, Starorusskaja ul., d. N3, obšč sv. Evgenija.

•

// **Lietuvių skaitlius Vilniaus gub.** Vilniaus lenkų kunigų laikraštis „T. Dyec.", kaip praneša „L. U.", paduoda žinią, jog iš pusantro milijono Vilniaus vyskupijos katalikų užsirašė tik 200,012 žmonių lietuviais, norinčiais bažnyčiose lietuvių kalba pamaldų.

•

// **Čiurlionio paveikslas.** Nesenai Aleksandro III. Muzėjus Peterburge nupirko vieną iš gražiausių Čiurlionio paveikslų — „Preludium" ir patalpino jį labai įstabioj vietoj.

Politikos savaite

SUVIENYTOS VALSTIJOS.

Pastaruoju laiku iš Rusijos atėjusi žinia paskelbia, jog Rusija panakaintos sutarties atnaujinimą paliekanti Suvienytoms Valstijoms. Kaip žinoma sutartis tarp Rusijos ir Suvienytų Valstijų likosi panaikinta, galutinai, gruodžio 31 d. 1911 m., prie buvusiojo prezidento Tafto. Panaikinimo priežastis — tai pasportų klausimas. Rusijos valdžia, mat, ignoravo Suvienytų Valstijų pasportus ir persekiojo Amerikos ukėsus, o ypač žydus. Pasidėkavojant, labiausia įtekmingiems Amerikos žmonėms, Suvienytės Valstijos ir pasiryžo pareikalauti iš Rusijos lygių teisių pripažinimo.

Jau buvo manoma, kad neužilgo ir vėl bus padaryta tarp Suvienytų Valstijų ir Rusijos sutartis; apie tai buvo sprendžiama iš Rusijos ambasadoriaus, p. Bachmetjevo, atsilankymo pas Suvienytų Valstijų vidurinių reikalų ministerį Bryaną, tečiau pagaliaus patirta, kad tas apsilankymas neišdavė jokių rezultatų. Suv. Valst. vidurinių reikalų ministeris Bryanas nė nemanąs apie sutarties atnaujinimą. Ir abi valdžios sulig to klausimo stovi abejotiname padėjime. Betgi, galų-gale, beveik tikrinima, kad Suvienytos Valst. neatnaujins su Rusija sutarties, pakol pastaroji sutiks įleisti į caro viešpatija Suv. Valst. ukėsus ir prižadės neskriausti jų, nežiūrint rasės nei tikybos.

MEKSIKA.

Idant užganėdinti įvairias Meksikos respublikos frakcijas, dabartinis laikinas prezidentas, gen. Victoriano Huerta, sutikęs įvardyti laikinu prezidentu Pedro Lascuiran'ą, kuris buvo Madero prezidentavimo laiku svetimų rei-

kalų ministeriu. Jis tarnausiąs ligi užsibaigs buv. prez. Madero prezidentavimo laikas.

Šitas naujas sumanymas paduota konstitucionalistams, kurie Šiaurių Meksikoje smarkiai kovoja priešais Huerto valdžią. Tą pasiūlymą priėmęs pulkininkas Venustiano Carranza, Coahuila gubernatorius, maištininkų vadas ir prižadėjęs apie tai pranešti Sonora gubernijos sukilėliams, kurie be abejo su tuo pasiūlymu taipgi sutiksią bei jį priimsią. Bet tasai pasiūlymas paduota ne be tam tikros priežasties. Meksikos pietuose, po vadovyste Emilia no Zapata, sukilus žmonėms, Huerto kariuomenė pasijuto beesanti tarp dviejų ugnių. Kad iš to keblaus padėjimo pasiliuosuoti,— sumanytą prezidentūrą atiduoti Pedrui Lascurainui.

Meksikos kariuomenės žinovai skelbia, jog po gen. Huerto vadovyste nėsą daugiau, kaip 14,000 kareivių, visoje Meksikoje. O tokio kareivių skaitliaus jokiuo būdu nepakanka, idant tinkamai galėtų atsilaikyti prieš sukilėlius, gi apie jų apveikimą, tai nė svajoti negalima. Tas skaitlius daug mažesnis, negu buvo prie gen. Porfirio Diazo, kuris turėjo noroms-nenoroms pasiduoti ir užleisti savo vietą Maderui.

Tatai pagaliaus yra šioka bei tokia viltis, kad neužilgo Meksikoje įvyks sątaika. Suvienytos Valstijos žiūri į Pedro Lascurainą su simpatija. Ir tikima, jog jos pripažins pastarojo prezidentūrą, kurios nepripažino gen. Huertui.

Beto, pasklido gandas, būk tarpe Sonora gubernijos sukilėlių, kurių rankose yra dabar beveik visa ta gubernija, kilo sumanymas prijungti Sonorą prie Suvienytų Valstijų. Sukilėlių vadas Ignacio Bonilla pasiųstas Washingtonan, kad plačiau aptarus tą klausimą.

BALKANŲ KARAS.

Londonas, kovo 29 d. Ties ežero Derkos, netoli Juodųjų jūrių, turkai panešė dar vieną labai skaudų smūgį. Fortai ties Derkos ežero priguli prie Čataldžos linijos fortų ir turi didžią svarbą, žiūrint iš stragetiškos pusės. Turkų kariuomenė dėjo visas savo spėkas, kad apsaugojus tas pozicijas, mušėsi su neapsakomu smarkumu, bet vis neišlaikė bulgarų užpuolimo. Nuo sprogstančių žemėj užkastų minų didžios gaujos turkų kareivių tapo sunaikinta, išnešant juos ant oro. Galop, bulgarai metėsi ant turkų su tokiu smarkumu ir įnirtimu, kad turkų armija buvo galutinai sumušta. Nustoję vilties ir dvasios, didžiausiame išgąstyje, pradėjo jie bėgti Konstantinopolio link, o bulgarai nusivijo juos. Taip bulgarai atsidūrė apie 35 an. mylias atstu nuo Turkijos sostinės.

Centralinė dalis Čataldžos tvirtumų turkų armijos šiaip-taip dar laikosi, nors šiose dienose ir ji buvo dikčiai sumušta, bet bulgarai mano padaryti ant jos paskutinį užpuolimą; sparnai gi tos armijos jau sunaikinti. Tokiu būdu Konstantinopolis pasijuto visai kritiškame padėjime, ypač kad, paėmus Adrianopolį, bulgarų armija pasidaugino ant 100,000 kareivių, o sumušus turkus ties ežero Derkos, visa bulgarų spėka liks nukreipta ant Konstantinopolio.

Turkijos valdžia rengiasi prie apgynimo savo sostinės, bet vargiai tas nusiseks. Dabar kįla klausimas, kaip atsineš Europos valstijos, jei bulgarai mėgįs bombarduoti Konstantinopolį.

Balandžio 2 d. Skutari nuo baisaus bombardavimo apimtas liepsnomis ir pusiau išardytas; tvirtinama, kad miestas greit bus paimtas. Po smarkaus mūšio juodkalniečiai užėmė fortą Farabos, kuris skaitosi labai svarbia pozicija.

Vienok dar pranešama, kad 40,000 graikų kareivių nuo Korfu pasiųsta į Durazzo, iš kur jie keliaus ant pagelbos juodkalniečiams, apgulusiems Skutari.

Balandžio 1 d. Konstantinopolyje Turkijos valdžia pagarsino, kad ji priima paduotas didžiųjų Europos valstijų sątaikos išlygas ir kartu išreiškia joms pilną užsitikėjimą ir padėką už tarpininkavimą. Turkijai, anot paduotų sątaikos išlygų Europoje lieka žemės plotas apie 5,000 ketv. mylių; kita gi teritorija apie 60,000 ketv. mylių, išimant Albaniją, pereina į rankas koalicijos; Turkijos rubežius tur daryti linija nuo miesto Enos ant Egejiškų jūrių kranto, upė Maritza ir miestas Midia ant Juodųjų jūrių kranto. Žinoma, Balkanų koalicija paduoda kitą to rubežiaus projektą; galop nežinia, kaip bus išrištas klausimas kaslink reikalavimo koalicijos karės nuostolių atlyginimo sumoje $300,000,000; didžiosios Europos valstijos priešingos šitokiam atlyginimui.

AUSTRIJA.

Paskutinėmis dienomis politiškieji Austrijos klausimai žymiai pagerėjo. Anglijos užsienio ministeris atstovų rūme pasakė gan ilgą prakalbą, kurioj išreiškė pageidavimą, kad kuogreičiausia karė tarp Balkanų koalicijų ir Turkijos būtų užbaigta ir idant visos Europos valstijos pasistengtų ramiu būdu išrišti visus nesusipratimus ir įkūnytų tvirtą taiką. Galop Juodkalnija davė reikalaujamus Austrijai atsakymus ir paaiškino, kad iki paskutiniam laikui delei strategiškų išrokavimų nebuvo galima daleisti išeiti ramiems Skutari gyventojams iš miesto; dabar gi bombardavimas bus laikinai pertrauktas ir gyventojai galės apleisti Skutari. Karės šmėkla vėl prasišalino iš Austrijos parubežių; viskas aprimo, bankų veikimas vėl įeina į normales vėžes. Austro-Vengrijos tolimesni žingsniai prigulės nuo Juodkalnijos užsilaikymo ir nuo to, kokius žemės plotus ji užgrobs nuo Turkijos.

Tečiau kitos žinios beveik visai tam priešingos: Juodkalnija pranešė, kad ji neperstos bombarduoti Skutari iki nepaims į savo rankas. Delei to ant ambasadorių komferencijos Londone tarp ko kito nutarta padaryti laivyno demonstraciją prieš tokį Juodkalnijos pasielgimą; toj demostracijoj dalyvaus Austrija, kuri jau yra išsiuntusi kelis kariškus laivus į Juodkalnijos pakraščius, Anglija ir iš dalies Vokietija ir Italija; Rusija nuo tos domenstracijos atsisakė; nutarta pareikalauti perstoti Skutari apgulimą ir apleisti „albaniečių teritoriją''.

Austrijos valdžia turi pilnoj tvarkoj Hercogovinoj ties Juodkalnijos rubežiaus tris korpusus kareivių, kurie tuoj peržengs rubežių, jei Juodkalnija neišpildys didžiųjų valstijų reikalavimų. Taipgi reikalaujama, kad ir serbai tuoj apleistų Albaniją. Priešingai valstijos mano imties smarkesnių priemonių.

CHINIJA.

Šiose dienose Washingtonan atėjo nuo Chinijos valdžios pranešimas, kad abiejų rūmų pirmo parlamento atstovai yra jau išrinkti.

Parlamentas susirinks ant savo pirmos sesijos balandžio 6 d. Chinijos sostinėje Pekine. Žemasis rūmas susidės iš 800 narių, augštasis gi — iš 300. Pirmoje savo sesijoj parlamentas turės perkratęs patvirtinti respublikos konstituciją, o paskui užsiimti išdirbimu visokios rųšies įstatų.

Suv. Valstijų valdžia pranešė Chinijos ambasadoriui, kad ji pripažįs naują Chinijos respubliką kaip tik susirinks naujas parlamentas.

Iš Visur.

× **Maištas delei balandžio 1 dienos šposo.** Tūlas Rheimso, Francūzijoje, laikraštis balandžio 1 dieną paskelbė, jog Vokietijos vairuojamas balonas, Zeppelin, kuris nesenai lakstęs apie Toul'o ir Verdun'o tvirtovi, nusileidęs žemyn, pas Rheimso kazarmes, nes netekęs abiejų propelerių. Dideli žmonių pulkai nusiskubino į pažymėtą vietą, o čia nematyti jokio Zeppelino nė kitokio orlaivio. Tuo tarpu, bejieškant orlaivio, kas tai sušukęs, jog tai balandžio pirmoji diena. Bet žmonės, kadir apvilti vieton namiai grįžti atgal, pradėjo tarp savęs kelti maištą ir tokį trukšmą pakėlė, kad net policija bei žandarai turėjo įsikišti ir išvaikyti „balandžio pirmosios dienos maištininkus''. Sakoma, kad valdžia rengiasi patraukti tą laikraštį tieson užu paskelbimą melagingos žinios, kuri sukėlė netvarką.

× **Kiek atsiėjo Adrianopolio paėmimas.** Iš Sofijos praneša oficialės žinios, iš bulgarų armijos centro, jog paėmimas Adrianopolio bulgarams ir serbanms atsiėjęs ne mažai. Bulgarų kritusių ir sužeistų būsią nuo 10,000 ligi 11,000, o serbų — 1,200. Bet bulgarai paėmę nelaisvėn 40 generolų, 2,000 focierių ir 60,000 kareivių turkų. Prieg tam paėmė 54,000 šautuvų, 600 kanuolių, neskaitant daugelio kitų karo padarų. Aplamai imant, įvairi karo medžiaga, kuri pateko balkaniečiams apčienyjama 35,000,000 dolerių vertės.

× **Hammersteinas skundžia Londono firmą.** Iš Londono balandžio 1 d. pranešta, jog Oscar Hammerstein patraukęs tieson Londono bilietų agentus, Keith, Prowse & Co. Jis reikalauja iš jų 2,595 dolerių, už parduotas vietas Londono Opera House. Kaltinamieji tvirtina, kad Hammersteinas neišlaikęs kontrakto ligi galo, todel negali gauti reikalaujamos sumos.

× **Valijos angliakasiai rengiasi streikuoti. Cardiff, balandžio 1 d. Su virš 50,000 pietų Valijos** angliakasų padavė darbdaviams savo protestą bei pasargą užu priėmimą darban ne-unijistų. Jei tik darbdaviai neišklausytų darbininkų reikalavimo, tad nuo gegužio 1 dienos visi žada sustreikuoti.

× **Dingo Vokietijos bankierius.** Kuestrin, Prūsija. Balandžio 1 d. kaž-kur pražuvo vietinis bankierius, Gustav Puppe ir jo sūnus, o kartu su jais ir skolos, skaitomos nuo 6,250,000 ligi 7,500,000 dolerių.

× **Saužudybė orlaivyje.** Į Londoną balandžio 1 d. pranešta, jog nusižudęs Rusijos officieras, leitenantas Perlovski. Kovo 30 d., nedėlioj, jis lakiojęs su savo orlaiviu po Varšavos apielinkę, ir staiga iš 600 pėdų augščio jo orlaivis pasileidęs žemyn. Išpradžių manė, kad atsitiko kokia nelaimė, bet suradus raštelį, kurį patsai Perlovskis parašęs buvo, sužinojo, jog jis belakiodamas sumanęs nusižudyti. Ir tai padarė sustabdymas savo orlaivio motoro veikimą: uždarius motorą orlaivis nukrito ant žemės. Svarbiausi jo mirties priežastis— kokios tai intrigos, į kurias Perlovskis buvo įpintas.

Panaši suažudystė jau nebepirmutinė. Bal. 17. 1912 m., netol Versaillės, Francūzijoje, panašiu būdu nusižudė belgas orlaivininkas, Jonas Verrept'as, kuris buvo susipykęs su savo mylimąja.

× **Orlaivijos aukos.** Balandžio 2 d., kaip praneša iš Versaillės, apsivertus biplanui, užsimušė militariškas aviatorius Yves Faure. Ir tą pačią dieną, kaip praneša iš Amiens, užsimušė taipgi militariškas aviatorius, S. Phansoux, kuris orlaiviui pakrypus iš jo išpuolęs.

Nuo 1908 metų ligi šio laiko užsimušė 241 orlaivininkas.

× **Historinis kongresas.** Balandžio 3 d. Londone prasidėjo taip vadinamo Tarptautinio Historinių Studijų Kongreso sesijos. Delegatai jau atvyko iš Francūzijos, Vokietijos, Rusijos, Didžiosios Britanijos, Suvienytų Valstijų, Chinijos ir kitų.

× **Socialistų manifestas.** Berlinas. Šiose dienose Francijos ir Vokietijos socialistai pagarsino savo manifestą — protestą prieš smarkų ginklavimasi. Šitas manifestas atspausdintas vokiečių ir francūzų kalbomis socialistų organuose su centrališkų komitetų ir parlamentų frakcijų narių parašais. Manifeste protestuojama prieš nuolatinį didinimą karės išlaidų ir kareivių skaitliaus; jis reikalauja, kad visi tarptautiški ginčai būt rišami trečiųjų teismu ir kad nuolatinė armija būt pakeista milicija.

Toliau rašoma, kad jei nežiūrint ant visų socialistų protestų, ant tų karštų piliečių bus uždėti nauji mokesčiai, tai Francijos ir Vokietijos socialistai griežtai pareikalaus, idant tos išlaidos būt padengtos turtuoliais.

Francijos socialistai, kaipo demokracijos ženklą, įneša atstovų palatan projektą apie paskyrimą 500,000,000 frankų ant liaudies mokyklų namų ir išdavimo mokiniams dykai mokyklos įrankių.

× **Senių apdraudimas.** Haaga, Hollandija. Atstovų palata priėmė įstato projektą kaslink apdraudimo senių ir nusidirbusių; prieš šitą projektą balsavo socialistai.

× **Už moterų teises.** Viennoj ir beveik visuose kituose Austrijos miestuose atsibuvo skaitlingi susirinkimai, kur buvo kalbama apie suteikimą moterims rinkimų tiesų.

× **Rusų-lenkų sutartuvės.** Frankfurto (Vokietija) laikraštis praneša, kad nuo nekurio laiko Francijos diplomatai pradėjo tarpininkauti tarp lenkų ir Rusijos, idant tarp tų dviejų pusių įvykdinti pilną sutartį; šitame sutaikinime būk tai dalyvauja taipgi Vatikanas. Kaip Lenkijos, taip ir Vokietijos užinteresuoti tame klausime žmonės pilnai prijaučia tokioms sutartuvėms. Manoma, kad greitu laiku, padėkavojant šitoms sutartuvėms, Lenkijai bus sueikta labai plati autonomija. Išrišimas to klausimo, žinoma, daug priklauso nuo užbaigimo Austrijos-Rusijos klausimo.

× **Konstantinopolis pavojuje.** Paėmus Adrianopolį ir žymesnes pozicijas ties Čataldžos, bulgarai, anot pranešimo iš Sofijos, mano šiose dienose pradėti bombarduoti Konstantinopolį; visos kanuolės, buvusios prie Adrianopolio, liko pervežtos prie Turkijos sostinės. Kada gi pozicijos apsaugojančios Konstantinopolį, bus paimtos, tai turkų sostinė, galima sakyti, atsidurs Balkanų koalicijos rankose.

× **Rumunijos apetitas vis auga.** Bukarestas, balandžio 1 d. Čia paplito žinia, kad paėmus bulgarams Adrianopolį, Rumunija mano pareikalauti nuo Bulgarijos daug didesnio ploto žemės, negu iki šiol buvo reikalaujama. Rubežiu tos teritorijos turėtų likti linija, einanti nuo miesto Turtukai ant Dunojaus kranto, 28 m. į vakarus nuo Silistrijos iki miesto Balcik, kuris guli ant Juodųjų jūrių kranto, 23 m. į šiaurę nuo Varnos. Jei Bulgarija nepanorės ramiu būdu užleisti jai tą žemės plotą, tai Rumunija mananti spėka priversti tą išpildyti.

× **Tai ginkluojasi!** Berlinas, Vokietija. Kovo 31 d., valdžia padavė parlamentui ant užtvirtinimo naują karės biudžetą. Visos išlaidos užlaikymui kariuomenės, kuri žymiai bus padidinta, ir drūtesniam apsiginklavimui sieks 1,050 milijonų markių, t. y. ant 190 milijonų daugiau, negu pereitą metą. Armijos padidinimas bus šitoks: 4,000 oficierių, 15,000 unter-oficierių, 117,000 rekrutų; galop padauginamas karės arklių skaitlius ant 27,000.

Šitokios milžiniškos karės išlaidos sukėlė labai daug ginčų tarpe Vokietijos politikierių, visuomenės veikėjų ir visoje laikraštijoje. Vienok daug daugiau yra balsų, pritariančių tam Vokietijos valdžios karės programui. Tvirtinama, kad Vokietija būtinai turi ginkluoties, kad palaikyti „savo tėvynės galybę'', kad atsiginti nuo visų priešų bei užpuolikų. „Vokiečiai turi būti tikrais patriotais'' — šaukia šovinistai-militaristai.

Berlino socialistų laikraštis „Vorwearts'' savo įžengiamajame straipsnyje — „Karės molocho orgijos'' — vadina paminėtą valdžios projektą „paniekinimu bei išdergimu Vokietijos kultūros ir XX šimtmečio beprotyste''.

Sunku pasakyti, kuomi galop užsibaigs tas Vokietijos ginklavimosi. Žinoma, kitos valstijos seka taipgi paskui Vokietijos.

× **J. Pierpont Morgan mirė.** Rymas, kovo 31 d. mirė „piniginis karalius'' J. Pierpont Morgan. Velionis paskutiniu laiku skaitėsi žymiausiu „operatoriu'' ant piniginės dirvos Suvienytose Valstijose. Tai buvo typiška figura dabartinės Amerikos.

J. P. Morgan — sūnus Hartfordo, Conn. bankierius — įgijo lagai augštą mokslą; tarp ko buvo Getingeno universitatėj Vokietijoj ir galėjo greit pagarsėti, kaipo mokslo vyras, ypač, kad, turim vos 20 m. amžiaus, jis buvo užkviestas užimti matematikos kafedrą. Bet Morganą traukia prie „biznio'', o įgyti mokslas buvo tik prisirengimu prie biržos operacijų.

Sugrįžęs Amerikon jis liko nariu Dunkan, Šerman ir Ko. banko. Praslinkus metams, jis jau lieka savininku jo uždėtos biržos kontoros. Ir taip kasmet auga jo įtekmė, turtas, įstaigos — mažesnieji tos rųšies uždėjimai neišlaiko su juom konkurencijos ir lieka sumuštais. Galop Morgan tampa žymiausia figura New Yorko biržoje. 1878 m. kartu su Rotšildu realizavo jis valdišką paskolą sumoje 260 mil. dolerių. Neapsakomai greit augo jo „uždarbiai''. Tuom pačiu laiku jis pradeda pirkti geležinkelių akcijas ir greit visa eilė geležinkelių papuola į jo rankas. Jo geležinė ranka ardė menkesniuosius bankierius ir geležinkelių kompanijas. Morgano galybė vis augo. Galop jo įtekmė Suv. Valstijose tapo taip didelė, kad krašto gerovė daug priklausė nuo Morgano pinigiškų operacijų. Su juom turėjo susinešimus žymiausi Suv. Valstijų politikieriai, visuomenės veikėjai ir patįs prezidentai.

J. P. Morgano turtai, įdėti į įvairius uždėjimus siekia milžinišką sumą; manoma, kad jų gali būti nuo 250 mil. iki 750 milijonų dolerių. Tai buvo pasaulio piniginis „tūzas'' — tai savo rųšies karalius.

Vienok, jei Morgan buvo Suv. Valstijų valdonu, tuom pačiu kartu jis buvo brangintoju ir pagerbėju visokių mokslo įstaigų, o ypač dailės. Jis dešimtis milijonų aukavo vien tik ant supirkimo iš viso pasaulio gražiausių paveikslų, skulpturos ir preteologijos reformų, brangių kningų ir šiaip visokios rųšies raštų ir tam panašių svarbių mokslo bei dailės dalykų. Jo agentai važinėjo po visą pasaulį ir stengėsi nieko žymesnio ir brangesnio nepraleisti pro savo rankas. Žinoma, ant to viso buvo praleidžiama didžiausi turtai. Dar nesenai J. P. Morgan padovanojo dalį savo paveikslų vertės 50 milijonų dolerių New Yorko Metropolitan muzėjui. Turbūt visas jo dailės turtas liks liaudies lei tautos savastimi.

Kūnas J. P. Morgan'o bus parvežtas Amerikon ir palaidotas maužolėjuje ant kapinių Cedar Hill Hartford, Conn. kur ilsisi jo tėvai.

J. P. Morgan gimė 17 balandžio 1837 m., — taigi turėjo 76 m. amžiaus.

× **Poni Emeline Pankhurst,** kaip pranešama iš Londono nuo balandžio 3 d. už „smarkią'' kovą nuteista ant trijų metų kalėjiman. Londono sufragistės išreiškė aštrų protestą prieš tokį valdžios pasielgimą ir pasiryžo kovoti iki pergalė bus jų rankose.

Iš Amerikos.

Tvanai ir padaryti nuostoliai. Pereitą savaitę atėjusios žinios skelbia, kad tvanai, kurie labai daug nuostolių padarė, tūlose vietose jau nuslūgo. Taip, Ohio valstijoje, Daytono, Columbus, Chilicothe ir kitų miestų apielinkėse vanduo žymiai sumažėjo. Tečiau tiek daug nuostolių pridaryta, kad reikės didelių sumų pinigų ir daug darbo padėti, idant atnaujinti visa tai, kadir iš dalies, kas buvo per keliolika metų pagaminta. Vieno Daytono atnaujinimui sumanyta pasiskolinti nuo valdžios 40,000,000 dol. Gi visur kur tik tvanas perėjo reikalaujama laikinos pašalpos.

Indianopolis, Ind. Šimtai tūkstančių dolerių reikalaujama sušelpimui nukentėjusių žmonių, kurie nebeturi nė pastogės, nė maisto, nė drabužių apsivilkti.

Chillicothe, Ohio. Šio miesto Pašalpos Komitetas balandžio 2 d. išsiuntė atsišaukimą, prašydamas piniginės pagalbos sušelpimui 4,000 asmenų, kurie nieko nebeturi. Tvanas padaręs to miestelio gyventojams apie milijoną dolerių nuostolių.

Evansville, Ind. Sulig vietinio majoro Hellmano pranešimo, apie 400 to miestelio šeimynų neteko namų.

Dabar tvanas grasina kitoms valstijoms. Vandens kilimas dabar pasirodė Illinois, Kentucky ir Wisconsino valstijose. Upėje Ohio, kuri bėga pro miestą Cairo, Ill. vanduo pastebėtinai greitai pradėjęs kilti. Bet kol kas dar nuostolių beveik jokių nepadarė.

Loisville, Kentucky apilinkėje, Ohio upėje, vanduo taipgi pakilęs. Ir Chippewa Falls, Wis., upėje Chippewa, ypač balandžio 1 d. naktį užėjus dideliam lietui, vanduo smarkiai ir umai pradėjęs kilti. Aplinkinių miestų žmonės labai bijosi, kad tik neišsilietų vanduo, kuris pridarytų daug nuostolių ir prarytų daug žmonių.

Maištas bažnyčioje. Kovo 31 d. naktį Pittsburgho taip vadinamoj reformuotoje presbyterijonų bažnyčioje stovėjo net keturiolika policijantų, kurie darė tvarką ir nedaleido muštynių. Mat, tą naktį buvo tos bažnyčios globėjų rinkimai, kurie nusitęsė ligi balandžio 1 d. apipiečių. Parapijonis pasiskirstę į dvi dali, kiekviena jų rinko ateinantiems metams Globėjų Tarybą ir kiekviena jų norėjo, kad viena kitai pasiduotų ir priimtų vienos pusės išrinktą paminėtą tarybą. Tečiau nė viena nei antra pusė pasiduoti nesutiko, tatai prisiėjo tą neišrišamą klausimą pavesti teismui.

Nelabai senai buvusiuose keliuose susirinkimuose, žinoma bažnyčioje, net ir kumsčiomis pradėta argumentuoti. — Gali būti, kad kartais toksai argumentas ir labai geras pasekmes išduoda. Beto, kalbėtojai buvę išmesti iš sakyklų. Tatai, kad panašus atsitikimai neatsikartotų, pašaukta policija.

Plėšikų gauja užpuolė susidaužusio traukinio tarnus bei darbininkus. Buffalo, N. Y., balandžio 2 d. Pareitą naktį netoli Lackawanno stoties užpuolė ant susidaužusių dviejų prekinių traukinių darbininkų gauja plėšikų, viso apie 50 asmenų, su revolveriais rankose ir pradėjo šaudyti į juos. Keturi traukinių darbininkai sužeisti, kiti-gi išbėgiojo. Kiek tikrai plėšikai pavogė, nepasakyta. Bet visos Lehigh Valley gelžkelio kompanijos nuostolis, priskaitant ir pavogtąjį turtą, siekiąs 200,000 dolerių.

Nori, kad Wilsonas liktų ir ant toliau ambasadorium. Iš Washingtono pranešą balandžio 2 d., kad atvykusi iš Meksiko miesto amerikonų tam tikra delegacija pas Suvienytų Valstijų vidurinių reikalų ministerį Bryaną ir prašiusi, kad paliktų Wilsoną Amerikos ambosadariumi Meksikoje. Minėtoji delegacija tikrinusi Bryanui, kad Henry Lane Wilsonas, kiek tik galėjęs, gynęs amerikonų reikalus Meksikoje. Kaip tikrai Bryanas į tą jų reikalavimą atsineš, dar negalima pasakyti, betgi manoma, kad tą jų reikalavimą atmes.

Streikininkas kalėjiman. Little Falls, N. Y., balandžio 2 d. Nesenai nuteistas metams kalėjimui Philip Boccini už kėlimą maišto pereitą rudenį laike audėjų streiko. Jisai savo bausmę turės atbūti Auburno kalėjime.

Pavojus New Yorko valstijai. Albany, N. Y. Upė Hudson New Yorko Valstijoj plačiai išsiliejo iš savo vagos. Darosi pavojus, kad ir čia neatsikartotų Daytono scenos. Ypač dikčiai išsiliejo vanduo ties Rochesteriu ir Albany.

„Aš valstijos gubernatorius''. Richmond, Va. Nesenai čia tapo pasodinti elektrikinėn kedėn tėvas su sunumi už nužudymą metai atgal teisėjo ir keturių kitų Gilsvil'yje. Gubernatorius Mann, atsisakęs susimylėti ant jiedviejų, išvažiavo į Trenton'ą, N. J. Nuteistųjų draugai vargais-negalais beveik jau dasimušė to, kad palikęs gubernatoriaus vietininkas, pasižadėjo išgelbėti jiedviejų gyvastį. Dasižinojęs apie tai Mann, naktį „ekstrenno'' išvažiavo į savo valstiją ir pasiuntė į Richmondą sekančio turinio telegramą: „Aš — Virginijos gubernatorius esu jau valstijos ribose''. Rytmetyje nubaustieji liko nukankinti.

Medicinišką prietaisų kompanija pasiūlė Dr. Fr. Friedmann'ui 2 mil. dolerių, kad jis duotų teitę tik jai vienai gaminti vaistus prieš tuberkulozą (džiovą).

Geri palaikai. Vancouver, B. C. Nesenai čia mirusi Charles Vondevoter visą savo turtą, siekiantį $7,000,000, užrašė savo tarnaitei, kuri gyvena Kingstone, N. J. Mergina gavo laišką nuo turtingos ponios advokato, kuris kviečia pribūti į Vancouverą, kad į savo rankas paimti tą palikimą.

Tvano atbalsiai. Dayton, O. Iš priežasties tvano Ohio ir Indianos valstijose liko be darbo apie 1,000,000 darbininkų. Iš visų Suv. Valstijų kampų pradėjo plaukti gausios aukos, idant nors kiek sušelpti nukentėjusius ir vargą kentančius žmones. Prez. Wilson'as pasiuntė į Dayton'ą visokių prietaisų, aprūpinimui sužeistųjų ir sergančiųjų ir apie 100,000 kareiviškų porcijų valgio. Ohio valstijos legislatūra paskyrė Raud. Kr. $250,000; iš Chicago prisiųsta $100,000; daug ateina aukų iš New Yorko. — Pranešama, kad čia surinkta aukų $289,940 nukentėjusiems Ohio ir Indianos valstijose.

Nuostoliai Ohio valstijoje. Dayton. Nekurios valstijos perleido labai baisų laiką — vanduo bei smarki audra sunaikino arba dikčiai apardė daug miestų-miestelių ir sodžių. Tūkstančiai žmonių gavo galą, o dešimtįs, ar net ir šimtai tūkstančių žmonių pasiliko be pastogės ir kenčia vargą. Taip, Suv. Valstijas aplankė didžiausia nelaimė — savo rųšies karas ar baisi liga. Sunku perstatyti, į ką panašus liko dabar nesenai gražus ir gyvi miestai — visur griuvėsiai ir koksai-tai apmirimas. Ypač nukentėjo Ohio valstija, kur nuostolių priskaitoma apie $500,000,000, o žuvusių žmonių keli tūkstančiai.

Brazilijos laikraščiai. Rio Janeiro, kovo 26 d. Prezidentas Fonseca pagarsino, kad reik surasti priemonę, su kurios pagelba galėtų sulaikyti laikraščius nuo užsipuldinėjimų ant valdžios. Tą pačią dieną armijos oficieriai susirinkę išnešė protestą priešais valdžios pasikėsinimą ant spausdinto žodžio laisvės.

Nepasisekė Meksikos sukilėliams. Iš Monterey pranešama, kad mūšyje prie Saltillo krito apie 400 sukilėlių, kuriais vadovavo Cochuila'os gubernatorius V. Carranza. Kiti sukilėliai apie 2,000 stengiasi ištrūkti; Generolo Lopez'o kareiviai skaitliuje apie 1,000 žm. kiek galėdami bėgančius persekioja.

Dvasiškis sudegino tris savo vaikus. Fort Smith, Ark. Kelios dienos atgal metodistų dvasiškis M. Kapps liko teismu pasmerktas mirtin už sudeginimą trijų savo vaikų. Nuteistasis neparodė jokio persigandimo bei nusiminimo. M. Kapps pririšo vaikus prie lovos, apliejo ją žibalu ir padegė. Trįs vaikai sudegė, o du išsigelbėjo ir apskundė tėvą. Pasiremiant ant vaikų prirodymų dvasiškis liko nubaustas mirtimi.

Vagystės bankuose. San Franciscoje buvo susektos vagystės dviejuose bankuose. Coocker National banke kasieriaus pagelbininkas pavogė $100,000; Mercantille National banke liko pavogta $14,000.

Įdomios sujungtuvės. Los Angeles, Cal. Nesenai atsibuvusios vestuvės poros Washborn sukėlė karštus protestus iš pusės visokių tikėjimų dvasiškių. Mat, jaunavedžiai padarė sutartį, pagal kurios jų „susižiedavimas'' tik liglaikinis. Kiekviena pusė turi pilną teisę pertraukti bendrą šeimyniską gyvenimą. Pinigais dalinasi pusiau. Kiekvienas jųdviejų gyvena, kaip patinka. Persiskiriant, — nereikalaujama jokio atlyginimo.

Šitokios sutarties ypač geidė nuotaka. Ji tik į liuosą sugyvenimą poroje ir bijosi ant visad surišti save su mažai žinomu jai žmogumi.

Jauna prezidentė. Colorado Spring, Col. P—lė O. L. Granfield liko išrinkta prezidente vienos angliakasių kompanijos, kuri padaro anglies per metus už $1,000,000. Tai pirmas atsitikimas, kad išrinktų merginą ant tokios svarbios vietos. Tas naujas prezidentas turi tik 20 metų amžiaus.

Meilė neužgęsta. Viename Mariland'o valst. miestelyje 84 metų amžiaus senelis įsimylėjo į 72 m. amž. senelę ir galop jiedu susižiedavo. „Jaunavedžiai'' visai jau blogai mato. Senuko motina nesenai mirė, turėdama 117 m. amžiaus.

Panelė gavo šiltą vietelę. Oregon'o valst. gubernatorius Oswald West pakvietė p—lę Fern Gobbe užimti sekretoriaus vietą su $3,000 metinės algos.

Ilgas amžius. Anot pranešimų iš Albany, N. Y., 1912 m. New Yorko valstijoj mirė 37 yp., sulaukusios nemažiau 100 metų amžiaus; iš jų — 26 moterįs.

Praeitą sausio mėn. valstijoj mirė 13,048, ant 1,400 daugiau, negu gruodžio mėn. Mirties priežastimis daugiausia buvo difteritas, pneumonija, džiova ir kokliušas. 767 yp. mirė priverstina mirtimi; jų tarpe 183 papildė saužudystę.

Pelnas iš pinigų. Iš Washingtono pranešama, kad federališka valdžia 1912 m. gavo gryno pelno $6,500,000 nuo liejimo centų, penkiukų, dešimtukų, kvoterių ir pusdorelių. Valdžios uždarbis siekia net 450%. Vario svaras, kuris eina delei pinigų išdirbimo, kainuoja 25c.; padaroma gi iš to pinigų $455 vertės.

Dvasiškio darbelis. Benjamin, Texas. Šiose dienose tapo nuteista ant 50 metų kalėjiman vienas dvasiškis, kuris užsiimdavo moterų prekyste. Nubaustasis pasiųstas į New Orleans, La.

Carnegie aukauja kningynui. Montclair, N. J., kovo 26 d. liko pagarsinta, kad Andrew Carnegie aukauja $40,000 del įsteigimo naujo kningyno šiaurinėj miesto dalyj. Dešimts metų atgal A. Carnegie buvo paaukavęs $40,000 įsteigimui kningyno tame pat mieste ant Church gt.

Iš Lietuvos.

KUPIŠKIS Ukm. pav. Šiais metais didžiai pasidaugino Liet. Uk-ko prenumeratorių. Šaltiniečių, Vienybiečių dauguma paliko Lietuvos Ukininko skaitytojais. Kun. Vitkevičius, paliko nekalėdojęs Jutkonių sodžių... Turbūt Jutkoniečiai kunigui — neartimas. Kaip girdėtis, žmonės kunigo neaplankymo nenusigando, nekurie ir džiaugiasi. Kunigas bene apsilenkė su Kristaus mokslu? Kristus neskyrė nusidėjėlio nuo geraširdžio, bet visus lygiai mylėjo. Kristus pasakė — nemylėsi artimo, nemylėsi ir Dievo. **S. J.**

Dvarų nykimas. Nuo 1905 metų „lenkų'' žemės Kauno gub. sumažėjo 15 tūkst. dešimtinių, Vilniaus gi 39 tūk. 700 deš. Toji „lenkų'' žemė tai daugiausiai dvarai, kurie pamažėlį pereina į lietuvių valstiečių rankas, o išdalies per valstiečių banką rusams ateiviams.

SLAVIKAI Naum. pav. Jau ir suvalkiečiai ima po truputį laikraščių imties. Šiemet pareina net 14 egz. „Liet. Uk.'', o pernai pareidavo tik 4. Tik vargas slavikiečiams su karčiamomis. Net 4 jų visai pusėtinai gyvuoja. Mokytoju kaikurie žmonės neužsiganėdina — sako per mažai mokinąs. Bažnyčia visai apleista. Pereitą vasarą iš viršaus nudaužė, o kaip įeini į vidų, tai kaip į pirtį: sienos apdulkėjusios, visur vortinkliai draikosi, o kas tam kaltas tai aš nežinau, ar klebonas ar parapija. Teisybė, klebonas, anot žmonių, tik laukus perka ir klebonijos triobas taiso, o bažnyčios nemato. **Slavikų Mylėtojas.**

PALANGA. Ir apie Palangą pradeda trūkti lauko darbininkų. **Daugelis kelauja į Prūsus,** kur gauna geresnį užlaikymą ir didesnes algas. Paskutiniais metais į Prūsus išėjo apie 100 Palangos valstiečių.

Gerkite! Kauno gub vyriausybė išleido monopolių užveizėtojams raštą, raginantį pasirūpintį girtuokliams „valgio''. Štai to cirkuliaro ištraukos „Del besiartinančio pavasario, kuomet paplūsta upės ir užtvina keliai, neužmirškite nupirkti ganėtinai daug degtinės, kad žmonėms pareikalavus nepritruktumet. Monopolių užveizdos, pas kuriuos neužteks degtinės, bus sunkiai baudžiami''. Tokį tatai cirkuliarį rašė valdininkai tuo pačiu laiku, kaip visuotinas blaivininkų susirinkimas Kaune bylojo apie kovą su alkoholizmu. Dabar akli turėtų praregėti.

ŠIAULĖNAI Šiaulių pav. **Karo šmėkla.** Iš tolimų Balkanų, tarsi koks Aitvaras, atlėkė į mūsų ramų, apsamanojusį kampelį karo šmėkla. Slankioja — lando toji šmėkla į aprūkusias, tamsias bakužes ir, Balduku pasivertusi, gandina tų bakužių gyventojus. Žmoneliai išsigandę pusbalsiai šneka:

— Už savaitės jau tikrai išgirsim iš armotų šaudant.

— Ką-gi ne: Šidlavos klebonas jau gavęs ir popierį, kad sudėtų visas brangenybes, prisirengtų į kelionę, o kaip įsakymas, tai per šešias valandas turėsiąs išsikraustyti...

— Taigi, taigi... kas čia man vėl kalbėjo, kad ir mūsų (Šiaulėnų) klebonas ir kiti kunigai gavę tokį popierį, kad su vokiečiais bus karas tik nuo vyriausybės prisakyta, kad nič-niekam negarsinti, — tai ir tyli. O sako, už keturių dienų vokiečiai užpulsią...

Jaunuoliai, kareiviavimo neatlikę ir atsarginiai (zapasnieji) tik daiosi, kaip čia išsprukus už jūrių-marių. O agentams to tik ir tereikia. Gal išsigandusių karo, gal paprastų laimės jieškotojų vežimų-vežimais grūda jie mūsų vieškeliais Prūsų link. Kiti šneka, kad agentai daugiausa ir leidžia nebūtus paskalus apie karą, kad tik daugiau važiuotų į Ameriką. **R. Sk.**

KELMĖ Ras. pav. **Pavyzdingas nutarimas.** Vasario 15 per sueigą, klebonui pritariant, susirinkusieji nutarė uždaryti vieną viešą aludę, stovinčią arti bažnyčios. Net pats žemaičių viršininkas pasižadėjo tą dalyką išpildyti. **Jaunutis.**

PAJURĖ Res. pav. Nesenai Keberkščių sodžiun atvažavęs Silalės urėdninkas 3 šūviais sušaudęs Norvilą. Sužeistasai esąs nuvežtas Šilalės ligonbutin, kur 2 kulkas jam išėmė, o trečia likusi viduriuose. Marinamas, neišgydomas. Suimtas urėdninkas o taipogi ir girtuoklis N. buvęs su urėdninku. Spėjama, kad N. turėjęs kerštą prieš Norvilą ir kad įgundinęs urėdninką taip daryti. Šiaip urėdninkas, rodos, buvo neblogas žmogus. Vis tai degtinės vaisiai.

Nesenai utarninkais įvesti turgai ir padaryti 4 jomarkai. Taigi Pajurėj dabar išviso 8 jomarkai. **J. Nark.**

PANDĖLIS Zarazų pav. **Karo baimė.** Mums rašo iš Pandėlio valsčiaus: yra čia žmonių, kurie karo taip nusigandę, kad net savo ūkius apleidžia, neapdirba jų, ren gią sau mirties marškinius. Tokia baimė tik tamsumu galima aiškinti. **Žvirblelis.**

(„Liet. Ukin.'')

TELŠIAI, Kauno g. Vasario 22 d. čia atsidarė kinematografas, kurs įsteigta tam tyčia naujai pastatytame name. Veikti žada kasdien; publikos išpradžių apsilanko gan daug. Čia pat padaryta ir scena, bet vakarų naujoj vietoj dar nesurengta.

Pastaruoju laiku Telšiuos kas diena — tai vakaras. Vas 17 d. surengė gimnazistai savo naudai muzikališką vakarą; vas. 19 d. — gimnazistės tuo pačiu tikslu; vėliau — maskaradas; po maskarado buvo miesto mokyklos mokinių vakarėlis. Vienu žodžiu, dar niekuomet Telšiuos taip dažnai vakarų neturėjome.

Šiemet žada iš Telšių į Mažeikius plentą nutiesti; šiemet gi miestiečiai tariąs ir tratuarus pasidaryti.

Kalbama net ir apie viešojo kningynėlio-skaityklos įsteigimą Jau jo naudai ir vieną vakarą rusai surengė, tik darbas kaž kodel tolyn neina. O kaip būt puiku, kad tai viskas įvyktų!

PANEVĖŽYS. Šiemet anksčiau kaip paprastai ėmė grįžti paukščiai. Vasario 21 d. pamatėm špokus ir kuosus; vasario 23 d. užgirdome vieversį giedant. Žąsįs irgi jau parlėkė.

Nevėžoje vietomis ledas išneštas. Žemės viršutinis sluogsnis irgi atšilo. Keliai pabiuro. Rugiai iš po sniego išsikišo vietomis visai pajuodavę.

AUGŠTOJI PANEMUNĖ Suv. g. Gana didokas miestelis, gulįs ant Nemuno kranto ties Kaunu. Yra čionai dvi mokykli, viena valdiška, kita vokiečių laikoma, yra bažnyčia, raštinė, pačtas traktierius, monopolis, dvi vyno sankrovi ir daugybė visokios rųšies alinių. Didžiuma gyventojų — žydai, užsiima pirklyba ir visokiais amatais . Kiti miestelio gyventojai — lietuviai, lenkai ir vokiečiai — paprasti darbininkai, kurie vaikščioja uždarbiauti į Kauno dirbtuves. Kiek čia žydai pralobę, tiek krikščionįs suvargę iš priežasties girtuokliavimo. Ta žmonijos rykštė yra giliai čia prigijusi. Geria visi ir visuomet. Valsčiuje yra gan daug darbininkų, kurie jau pragėrė savo ūkį, arba į skolas įlindo. Žemė gi panemuniečių gera, galėtų gerai gyventi, prie to dar arti Kaunas — rinka visokiems namų išdirbiniams. Bet žmonės čia perdaug tamsųs, laikraščių neskaito. Yra čia ir kita ūkininkų rųšis, taip vadinamųjų Rusijoje „kulokų''. Bet ko ir norėti, kuomet tokiame dideliame valsčiuje tik dvi mokykli, neskaitant vokiečių mokyklos. Šiemet valdžia siūlo dar vieną mokyklą atidaryti. Kaip girdėti, valstiečiai nori nuo tos mokyklos atsisakyti. Didelė būtų gėda, jei panemuniečiai šitaip pasielgtų. **Meliukas.**

MARCINKONĮS. Marcinkonįs tai Dzukijos širdis — teko nekartą keletą metų atgal skaityti Lietuvos laikraščiuose. Bet šiemet sugrįžęs iš užsienio, kur teko pergyventi 12 metų, nusistebėjau, kadangi marcinkoniečiai jau retas kuris vartoja vieną-kitą Dzukijos žodį. Ypač jaunuomenės taikoma grynai lietuviškai kalbėti **Genių Vincas.**

UTENA Ukm. pav. Uteniškiuose labai madon įėjo mezgimas pančiakų mašinomis. Kurios buvo siuvėjos ir tos pametė savo amatą ir pradėjo dirbti pančiakas. Utenoje yra du žydu agentu, tai tie žydai ir pristato mašinas ir siūlus, o paskui paima darbą ir siunčia Vilniun Žinoma, ir nekiek užmoka dirbėjoms. **Liudnas.**

AUGŠTOJI PANEMUNĖ. Mariampolės pav. Pas vieną rusą, gyvenantį šaly miestelio, atėjo pasikortuoti nepažįstami žmonės. Naktį, kuomet aplink visi jau sumigo, jie užpuolė tą žmogų ir pradėjo jį peiliais piaustyti. Galųgale apiplėšę tą žmogų, nupiovė jam galvą ir, aplieję jį kerosinu, išėjo. Neilgai trukus atėjo policija, kuri su tam tikrų šunų pagalba, susekė žmogžudžius.

(„Liet. Žinios''.)

PANEVĖŽYJE atidaroma šale cerkvės antroji „Saulės'' pradedamoji mokykla. Mokytoja p. J. Markevičaitė. Nors dabar jau vėlas laikas, į mokyklą užsirašė 56 mokiniai. **Mantas.**

Iš Žemaičių padangės. Šiemet mūsų apylinkėje nepaprastai padaugėjo vestuvių skaičius; kitais metais niekuomet tiek daug jų ne būdavo. Pažymėtina, kad didelė vedusiųjų dalis net 17—18 metų vaikinai. **D. Tr.**

SKUODAS, Telšių pav. Vasario 27 dieną, Šiauliuose teismo rūmai svarstė buvusio Skuodo valsčiaus staršinos Sparnausko ir buvusio Skuodo valsčiaus raštininko Jablonskio bylas; abudu kaltinamu, kad „ponais'' bebūdami lupusiu iš žmonių kyšius; Jablonskį jau pernai teismo rūmai Šiauliuose nuteisė 4 mėnesiams areštantų rotų taip-pat už kyšių ėmimą; dabar gi teismas nuteisė jį dvejiems metams areštantų rotų; ai jau anrą sykį; toliau dar laukia trečios bylos — taip-pat už kyšius! Sparnauską gi nuteisė 8 mėnesiams areštantų ratų; tai bent „pavyzdingi'' ponai; Be to, dar abudum liko visos teisės atimtos. **Damazas Treigys.**

VIDUKLĖ.,Res. pav. Viduklės valsčiaus gyventojai padarę nutarimą laikyti uždarytas visas gėrimo įstaigas, tame skaičiuje ir monopolį, visais šventadieniais.

Suvalkų gub. statistika. Suvalkų gub. 1910 met gyventojų išviso buvo 648.709 žm., tame skaičiuje lietuvių 344.805, rusų 24080, lenkų 125.002, žydų 79.060. Pradedamųjų mokyklų penkiose lieuvių apskričiuose buvo 150, mokytojų 169, tame skaičiuje 111 lietuvių.

DARBĖNAI, Tel. p. Darbėnų valsčius pastatė miestelyje elgėtoms namus ir padarė valsčiuje nutarimą, kad po to valsčiaus sodžius nebevaikščiotų jokie žmonės prašinėdami duonos.

(„Viltis.'')

Šv. Kazimiero diena. Vilniaus vysk. valdytojas ir Vilniaus mokslo apygardos globėjas gavo iš švietimo ministerijos telegramas, kad Vilniaus ir Gardino mokiniai katalikai galį švęsti šv. Kazimiero (kovo 4) dieną.

Smulkioji pramonija. T. Daugirdas Kauno žemininkų susirinkime laikė paskaitą, kuri parodė, kad smulkioji pramonija Kauno gub. gana žymiai yra pakilusi. Anot skaitytojo, Kauno gub. ypač išsiplėtojusios esama audėjystės ir kad ji labiausia esanti paskilusi Ukmergės apskrityje.

Ukmergės audimai pasižymi savo raštu, spalvomis, švelnumu. Toliau, Kauno apskrityje, ypač apie Kedainius, gana išsiplatinusio esama pintinių pynimo. Iš to apskričio kasmet išvežama pintinių už 200 tūkstančių rublių. Ežerėnų ap. mezgama tinklai; paskutiniaisiais vienais metais iš Dukštų lik stoties išvežta 800 tūkst. sieksnių tinklų. Bloga tik, kad tinklų pardavime tarpininkaujama vis žydelių. Ežerėnų apsk. taipogi dirbama metaliniai audimai, pintinės ir kit. Iš kitų išdirbinių pažymėtini klumpiai, medis prie pavalkų ir t. t. Žinomų taipogi esama šiltų pirštinių, dirbamų šiaurinėje gubernijos dalyje.

(„Šaltinis''.)

ILAKIAI, Telšių pav. Ilakiai, iš šalies žiūrint, gan malonus Žemaitijos kampelis — taip ir norėtusi pasigirti savo miesteliu, savo parapija, savo žmonėmis, bet nelaimė: kaip visur, taip ir čia svaigalai aptemdina akis ir apsvaigina visiems smegenis. Nors Ilakių miestelis mažutis, bet aludžių yra gan daug; yra taipgi ir traktierius, kur tankiai girdžiasi šauksmai, ūbavimai, keiksmai ir visokios rūšies balsai.

Ypač trukšmingai praleidžiamos turgaus dienos. Iki dienos dvylikai mažai galima matyti tikrai prisigėrusių, kad pklupiniuotų bei voliotus kur purvyne ant rinkos; laiks nuo laiko pamatai šiek-tiek įkaitusį ir „linksmesnį'' ilakiškį, kuris ar su mergina ar su sau panašiu linksmai šnekasi, arba narsiai vaikščioja taukščiodamas pirštais bei šnairiai į visus žiūrėdamas.

Jei tuom laiku įeisime į aludę arba į traktierių, tai tenai, kiekvienoj kerčioj, pamatysime „besivaišinanačius'' žemaičius bei žemaites. Tie visi svečiai apsirengę labai gražiai — tartum čion susirinko iš vidutiniškų dvarelių ponaičiai bei panaitės. Paprastam žmogui kaip-tai nedrąsu būt net jų užkalbinti. Visi tie „sveteliai'' geria alutį, linksmai kalbasi, vikriai mostaguoja ir nuduoda, kad jie yra visagaliais, kad jiems niekas nestovi priešakyj.

Bet ot ir permaina. Kiek ant pavakarės tie ponaičiai apleidžia „pasivaišinimo kambarius'' — eina „paspacieravoti''. Tai dabar, kur pažvelgsi, kur neisi, tai vis ponaičiai strepiniuoja; jie viską užeina ir ištyrinėja: ir purvynus, ir mėšlynus, ir žydų stadalas, ir visokius kitus užkampius. Žinoma, tokiems ponaičiams neprošalį mergaitės — tai jie nemažai jas ir tampo. Ir taip trankosi tie Ragučio garbintojai iki gilių išnakčių. Tankiai galima pamatyti gyvuliškų įsiėjimų, bjaurių darbų, bet apie viską reik užtylėti, nes tie ponaičiai visad yra apsiginklavę gerais brukliais bei lazdomis ir, sužinoję, kad kas ant jų negerai kalba, stengiasi tuoj atmonyti, ir tokis „prasikaltėlis'' nebišneš jau sveikų šonkaulių bei pakaušio. Baisus tai dalykai.

Tas gėrimas ir trukšmo kėlimas ypač davėsi jausties tarpe nuo Kalėdų iki Užgavėnių. Šventomis ir turgaus dienomis taip visur ir ūžia. Geria tol, kol nepragеria paskutinę kapeiką. Juo samdininkų algos pasidarė augštesnės, tuo paleistuvystės bei girtuokliams smarkiai nužengė pirmyn.

Atsitinka ir sodžiuose visokių baikų. Taip, paveikslan, Paluobėje viena moterėlė įtužo ant savo vyro. Bėga bobelė pas kunigėlį, prašydama, kad ją „atvinčiavotų'', t. y. atrištų šliūbinį mazgą; bet kunigėlis griežtai atsisako tą išpildyti. Įkaitusi bobelė traukia savo vyrą teisman, geisdama, kad jis jokios „valios'' ant jos nebeturėtų. Teismas susimilo — bobelė gauna viršų, o vyrelis... vyrelis — visai liko atmestas. Taigi dabar pas tąją „energiškąją'' bobelę važiuoja pernakvoti bei susišyldyti visoki prašaleičiai — seni kavalieriai, žydeliai ir įvairaus stono žmonės; turbūt ji dabar perleidžia „gerus'' laikus.

Tai tokios naujienos šiame Žemaitijos kampelyje. **Papuga.**

(Mūsų spec. korespond.)

Iš Rusijos.

|||| **Karės šmėkla vis neprasišalina. Peterburgas.** Plačiai žinomas Rusijoje Menšikovas nesenai pagarsino laišką, gautą nuo vieno oficieriaus, stovinčio ant Chinijos rubežiaus, laiškas maž-daug skamba sekančiai: „Čia visi yra apimti baime. Chinai garsina, kad jie greit užims visas parubežines provincijas. Eina taipgi gandas, kad prie Rusijos rubežiaus eina didžios kareivių gaujos. Daugelis apleidžia šitas vietas...'' Menšikovas pataria duoti gerą „lekciją'' tai naujai Azijos respublikai.

|||| **Institutą prieš alkoholį** žada greitu laiku įsteigti Rusijoje. Tas sumanymas patinkąs ir Kokovcevui (premjerui), bet jį išrišti tegalinti tik V. Dūma.

|||| **Del Mečnikovo grįžimo.** Garsus chemikas, dabar gyvenąs Paryžiuje, kviečiamas grįžti į Rusiją ir užimti eksperementalinės medicinos instituto direktoriaus vietą.

|||| **Apšvietos ministeris pasišalina.** „Rus. Sl.'' rašo, kad švietimo ministeris Kasso tikrai pasišalisiąs nuo užimamos jo vietos.

|||| **Pasišventimas. Tiflisas.** Kiek laiko atgal iš vietinių gimnazijų bei komercijos mokyklos dingo 8 mokiniai. Visi pajieškojimai nedavė jokio rezultato. Dabar „pragaišusių'' vaikų tėvai gavo nuo jų laiškus-pranešimus, kad jie išvažiavo ant Balkanų, kad stoti kovon prieš turkus.

|||| **Jauna motina.** Kaip pranešama iš Batumo (Kaukazas), jo apielinkėje nesenai viena moteriškė, 16 m. amžiaus, pagimdė 4 kūdikius, iš kurių 3 mergaitės buvo negyvos, o vienas vaikas gyvas. Jos vyrui jau 50 metų amžiaus; abu — turkai.

|||| **Iš priežasties amnistijos,** kaip pranešama iš Peterburgo, iš abelno 170,000 kalinių skaitliaus išleista 35,000; delei šito teisių ministerija sumanė sumažinti išlaidas kalėjimų reikalams ant 500,000 rublių.

|||| **Buvęs Persijos šachas** Magomet'as-Ali su savo šeimyna pradžioje kovo išvažiavo iš Odesos užrubežin.

|||| **Novorosijske,** kiek laiko atgal, nusižudė plačiai žinomas milijonierius Kartamizli. — Tankiai kalbama, kad tik vargą kenčiantieji daro sau galą, bet kaip matome, nusižudo ir turtuoliai.

|||| **Katastrofa Vilniuje.** Laike kareivių parados dienoje Romanovų jubilėjaus, daugelis iš vietinių gyventojų, kad geriau matyti visas iškilmes, sulipo ant medinio cirko stogo. Stogas nuo didžio sunkumo įlūžo — ir visi, ant jo stovėjusieji, nupuolė į cirko vidų. Liko užmušta viena moteris; sužeistų buvo kelios dešimtis; pas nekurius nulaužtos rankos bei kojos.

|||| **Piktadarystė.** Kaip praneša iš Rygos, kovo pradžioje Arensburge liko užmuštas miesto galva baronas Nolken ir jo brolis. Spėjama, kad tai kieno-nors ypatiškas keršijimas.

|||| **Nori turėti jubilėjaus markes.** Nutarus valdžiai panaikinti jubilėjaus markes, Peterburgo pačtamkas gavo daug prašymų prisiųsti naujas markes. Tarp ko kito prisiuntė prašymą iš: Genevos—krasos sąjunga; Bostono — „Sąjunga markių bet antspaudų'', Australijos — „Draugystė markių kolekcionierių Sidnejuj'' ir tt.

|||| **Panaikino 300 liaudies skaityklų.** Pasiremiant ant ministerių ciruliaro, Viatkos gub. liko uždengta 300 liaudies skaityklų, kurios buvo prie mokyklų. Nekurių pavietų gyventojai liko visai be kningų.

|||| **Belaukiant amnistijos.** Kaip pranešama, iš Vologdos, dienoj prieš amnistijos pagarsinimui liko suareštuota ir išsiųsta etapu į tolimesnius apskričius daugelis politiškųjų ištremtųjų. Didžioji jų dalis serga — nekurie plaučių uždegimu, tarpe moterų randasi nesčios.

|||| **„Laisva akademija.''** Maskvoje atidengiama „Laisva akademija''. Priešakyje tos naujos augšto mokslo įstaigos stovi profesorius Miniakov ir prisiek. adv. Tenert. Akademija steigiama iš suaukauto kapitalo kol-kas sumoje 200,000 rub.

|||| **Lenkų patriotizmas.** Vienoje Varšavos bažnyčioje laike pamaldų būrelis jaunų vyrų uždainavo lenkų tautišką himną. Bažnyčioje tuoj kilo suirutė. Karšti patriotai liko dastatyti į policijos stotį.

|||| **Girtuoklius baudžia.** Charkovo gub. gubernatorius išleido paliepimą, idant visi atsilankę į viešas vietas neblaivoj išvaizdoj būt baudžiami ant 500 rub.

|||| **Rusijos arklius perka Rumunija.** Iš Odesos pranešama, kad, einant stropiai mobilizacijai Austrijoj ir Rumunijoj, iš Rusijos labai daug išgabenama arklių į užrubežį, ypač į Rumuniją. Karės ministeris nori visai uždrausti išvežimą arklių iš Rusijos.

|||| **Demonstracija prieš Austriją.** Peterburgas. Kovo 31 d. susirinko didžios žmonių minios prieš Serbijos ambasados namą, kad paklausyti Serbijos pasiuntinio prakalbos. Pasibaigus prakalbai, sujudinta minia patraukė ant Austrijos ambasados namų, ir ten pradėjo šaukti: „Šalin Austrija!'' Čion įsimaišė policija, kuri greit išvaikė įnirtusią demonstrantų minią. Keliolika ypatų liko sužeista.

Korespondencijos.

WATERBURY, CONN.

Kovo 24 d. š. m. LSS. 34 kuopa vaidino veikalėlį po vardu: „Kaip kas išmano, taip save gano''. Vaidinimas, galima sakyti, nenusisekė, nes vaidintojai (žinoma, ne visi) žaidė be jausmo ir nudavimo. Kai-kurie nemokėjo net savo rolių. Bet užtai sufleriaus skambus ir aiškus balsas buvo girdimas prie durų esant. Neužtylėsiu, kad nekurie žaidė pusėtinai, bet tas neišvaduoja visų. Taipgi reikia pastebėti, kad scenoje nebuvo geros tvarkos; beveik visi vaidintojai nežinojo kur katram reikia stovėti arba sėdėti. Tas parodo, kad permažai repeticijų turėjo, arba repeticijose neatkreipė atidos į tvarką.

Panašus vaidinimai pas mus waterburiečius šiuose laikuose labai „madoje''. Prireikė kokiai kuopelei doleriukų, tuoj surinko iš savo tarpo „geriausius aktorius'' išsimokino kokį veikalėlį ant „pomėtės'' ir stato scenoje. Nuo šitos „ligos'' neišskiriu nė vienos kuopelės, kur tik užsiima tuomi. Bet dėja: tiems mūsų „doleriniams'' idealistams niekad neateina klausimas į galvą: Ar tokiais vaidinimais bus užganėdinta mūsų publika, ar ne? Ar bus kokia nauda iš tokių „pasišventimų''? Ne, jiems tas visiškai nerūpi; jie nė mąstyti apie tai nenori. Jie tik žino gerai, kad bus galima „pasišienauti''. Tai jų visas „idealas''...

Tiesa, Waterburyje yra pusėtinas būrelis lietuvių, maždaug apsišvietusio jaunimo, bet visa bėda tame, kad mes dar ant tiek nesubrendę, kad galėtume visi spėkas suvienijęę iš vieno veikti. Negreit sulauksime tų laimingų laikų, kuomet išnyks partijos iš mūsų tarpo! **P. Gemp.**

WATERBURY, CONN.

Kovo 25—26 d. pas mumis buvo rodomi paveikslai apie Lietuvą, kaip tai: senovės Lietuvos dievai, šventnamiai; paskui didieji Lietuvos kunigaikščia ir kiti. Beje, pirm rodysiant paveikslus, žinomas lietuviams kinematografistas, p. A. T. Račiūnas iš Brooklyno, trumpoj savo kalboj aiškino apie savo paveikslus ir apie naudą, kokią lietuvių visuomenė galės įgyti. Ir ištikro, juk įdomu susipažinti ne tik su Lietuvos praeičia, bet ir dabarčia. P-ai Račiūnas ir Danielius, kuris aiškino paveikslus, pilnai žmones užganėdino. Buvo rodomi paveikslai taip jau ir iš šiandieninio lietuvių gyvenimo. Kovo 26 d. parodė paveikslus kaip Lietuvos taip ir Amerikos žymesnių žmonių. Tarpe paveikslų buvo dainos, dainavo p. K. Kriaučiūnas iš Brooklyno, o p—lė P. Pricevičiūtė, vietinė, paskambino ant piano.

Tečiau gaila, kad nedaug žmonių tesusirinko. Pakenkė be abejo lietus, kuris lijo per abudu vakaru. **Senapilietis.**

WORCESTER, MASS.

Kovo 29 d. buvo Lietuvos Dukterų Draugystės koncertas. Choras susidėjo iš 18 merginų, kurios padainavo keturias dainas: Eina garsas, Už giružės teka upė, Karvelėli, ir Lietuvos hymną. Paskui J. Mincevičiukas pagriežė ant smuiko, solo. Po jo padainavo p—lės M. Jablonskiūtė, O. Karpavičiūtė, bei p—ni J. Dubliūtė-Bunikienė; ir p—lė M. Ališauskiūtė paskambino an piano. Beto, reikia pabrėžti, jog M. Jablonskiūtė už solo dainą gavo nuo publikos gražų gėlių vainiką, taipgi ir p—lė O. Karpavičiūtė taip jau gavo gėlių vainiką.

Malonu buvo klausyti tautos bei kitų dainelių, kurios žavėjo žmonių širdis. Linkėtina tad Lietuvos Dukterų Dr-tei ir daugiau pasidarbuoti.

Balandžio 8 d. rengiama vaidinimas. Petro Armino Teatrališka kuopa statys Br. Vargšo keturių veiksmų dramą „Pirmi Žingsniai''.

Darbai pas mus tuo tarpu eina gana silpnai ir delto patartina kitiems, kad nevažiuotų į Worcesterį, nes darbą sunku gauti.

J. Motejaitis.

PHILADLEPHIA, PA.

Kovo 30 d. čia buvo penkta iš eilės paskaita, kurią parengė moksleivių draugijėlė „Meteoras''. Paskaita buvo skaitoma „Lietuvių Muzikališkoj'' svetainėj, ant Tilton ir Alleghany gatvių. Plakatuose buvo paskelbta, jog skaitys p—lė Teleišiūtė, medicinos studentė, bet ji neatėjo. Skaitė p. E. G. Klimas tėmoje „Evoliucija''. Prelegentas labai aiškiai nupiešė, kokiuo būdu iš viencelinio gyvūnėlio išsivysto augštesni sutvėrimai. Publika buvo ta paskaita užganėdinta.

P. Kanakas.

KINGSTON, PA.

Pas mus šiuo tarpu pasirodė tvanas. Vietinėje upėje vanduo taip baisiai pakilo nuo didelių lietų, kad net išsiliejo per kraštus ir užėmė apielinkėje esančius miestus. Neaplenkė nė Kingstono. Kovo 27 d. vanduo taip pasėmė šį miestelį, kad sustabdė visą judėjimą. Gatvėmis dabar vieton tramvajais važiinėti, tai luoteliais irstosi, lyg Venecijoje. Stinga tik luoteliuose muzikos ir dainų. Bet vanduo pradeda slinkti atgal ir tikima, kad neužilgo praeis visas pavojus ir baimė. Nemažai šitas tvanas prigązdino žmonių.

Šitame miestelyje gyventojų viso bus apie trisdešimts tūkstančių. Tų tarpe lietuvių skaitoma apie pusantro tūkstančio. Dauguma šio miestelio žmonių dirba anglių kasyklose, nes kitokių darbų nėra. Uždirba nelygiai — vieni uždirba gerai, kiti prastai, kad vos išsimaitina. Kingstone, kaipir kitose apygardėse, lietuviais apgyventose, turime lietuvišką parapiją ir lietuvių draugijas, tarp kurių užima svarbiausią vietą šios: SLA., SLRKA., ir TMD. Aktiviškiausia iš šių yra 84 TMD. kuopa. Ji laiko kas nedėldienį savo susirinkimus, kuriuose net ir paskaitos būna skaitomos. Jaunimas tuose susirinkimuose gali nemažai žinių įgyti. Gaila tik, kad į tą draugiją ne perdaugiausia tepriguli.

Vakarinė Kingstono dalis ypač apsčiai apgyventa lietuviais. Šita dalis vadinasi Edwardsville. Apie Edwardsvillės lietuvius bei lietuvių jaunimą ne kas gero tegalima pasakyti. Jaunimas labai pamėgęs gerti ir todel visai nestebėtina, jei pamatai kurį apsikabinusį telegramo bei telefono stulpą. Bet to dar negana. Kuomet pasigeria, tai ir praeiviams neduoda ramiai praeiti arba rėkauja po gatves vaikščiodami ar grįčiose trukšmą kelia. Delei pavz. aprašysiu vieną atsitikimą. Baigianties Velykų šventėms keli jauni pijokėliai susitelkė į vieną namą su tikslu gerai išsigerti. Kuomet jau buvo pusėtinai ištraukę, smagenis įkaito, tai ir prasidėjo galvų daužymas. Tarpe jų būta vieno, kuris nemokėjo tinkamai ginties ir pradėjus jį mušti bei jau gerai apmušus, tasai pasileido bėgti. Matydamas savo blogą padėjimą, puolė į Burdulienės grįčią. Ta moteris jau ir taip buvo nesveika, o tasai ją taip išgąsdino, kad moteris dvi dieni pasirgus, pasimirė.

Ar tai ne peiktinas lietuvių pasielgimas? O tokių atsitikimų pas mus ne maža. Ir tai vis pasekmės gėrimo. Rods, daug geriau būtų pasiimti kningą arba laikraštį pasiskaityti, negu eiti ir girtuokliauti svetimuose namuose, karčemose ar kur kitur. Tie žmonės, kurie girtuokliauja, dažniausia nė pavalgyti tinkamai nepavalgo, nei apsirengti tinkamai neapsirengia. Laikas jau vyti girtuoklybę iš žmonijos tarpo. Metas jau liauti girtuokliavus. Tuos pinigus, ką praleidžiame begirtuokliaudami, sunaudokime apšvietai ir savo gyvenimo pagerinimui. **Tiesos Mylėtojas.**

SO. OMAHA, NEBR.

Nelaimingos Velykos. Velykų dieną visą Nebraskos valstiją, o ypač Omahą, aplankė baisi audra. Tokios audros vakarinių valstijų gyventojai gal dar visai nebuvo matę. Iki pietų Velykų diena buvo labai graži ir šilta, taip, kad buvo galima net plonai apsirengus vaikščioti miesto gatvėmis. Kiekvienas džiaugėsi sulaukęs tos pavasario šventės, džiaugėsi šiluma, džiaugėsi gražumu dienos. Gatvėse matėsi gan daug publikos. Nieks nežinojo, kad už kelių valandų tą miestą užklups tokia nelaimė, kad liks tiek daug namų suardyta, tiek žmonių gyvasčių paimta.

Apie penktą valandą po pietų baisiai apsiniaukė dangus, pasidarė tamsu ir tuoj pakilo smarki vėtra, kuri kas minutę vis ėjo smarkyn ir smarkyn, iki nepasiekė augščiausio laipsnio, kada pradėjo griūti namai ir virsti medžiai. Debesiai slinko nepaprastai žemai. Visus žmonės apėmė didžiausias persigandimas— visur girdėjosi griaudus žmonių vaitojimas, visi šaukė pagalbos, o audra su neapsakomu įnirtimu draskė ir plėšė, kas tiktai papuolė; rodės, kad už kelių valandų So. Omaha ir Omaha liks galutinai sunaikinta ir visi žmonės gaus galą. Tuom pačiu laiku pradėjo smarkiai lyti; pasirodė baisųs žaibai ir neapsakomai smarkus griaustinis. Gan daug apielinkėje liko sudeginta namų ir dikčiai žuvo farmerių gyvulių. Gatvės greit paplūdo vandeniu — žmonės bėgo, kur kas galėjo, bet griūnant namams, buvo priversti likti ant gatvių, kur taipgi grumojo vandens bangos. Vietomis žmonės liko pagauti į audros sukurius ir greit tokie gavo galą.

Pirmiausiai liko sunaikintas mažas miestelis Raulston, paskui baisios valandos užstojo Omahoj, kuri paliko su žeme sumaišyta. Visą to reginio baisumą čia nėra galima nupiešti. Kur tiiktai pažvelgsi, tenai matai baisiausius paveikslus: išsukinėti ir sugriauti namai, griuvėsių krūvos, nekurie namai nunešti audros keletą blokų tolyn nuo savo vietos — viskas sunaikinta, sulaužyta, sudarkyta. Išrauti ir aplaužyti medžiai, telefonų stulpai guli sukryžiuoti ant gatvių; visi elektrikinių tramvajų dratai sutraukyti. Nekuriose vietose matai tik namų pamatus — mat, patįs namai kur-tai nunešti ir sunaikinti audros. Ne tiktai mediniai, bet ir tvirti mūriniai namai sugriauti ar apardyti. Yra tokių namų, iš kurių plytos ir kiti smulkųs baldai likosi iškraustyti, o namai liko bestovį. Ant Lake gatvės ne tiktai audra sugriovė ar apardė namus, išlaužė medžius, išmušė šimtus žmonių, bet tame baisiame laike tuoj iškilo didelis gaisras, ir ko neįstengė sunaikinti vėjas ir vanduo, tą sunaikino ugnis. Griuvėsiuose bei ugnyje žuvo labai daug žmonių. Kur gaisro nebuvo, ten lengviau galima buvo išsigelbėti.

Smarkiausias vėsulas nešė pagavęs įvairius dalykus — arklius, šunis ir kitus gyvulius; daug žmonių vėsulas nunešė po 7 ar 10 blokų iš vietos, kur jie buvo. Taip, ant Lake gatvės 5 žmonės žaidė sau prie staliuko kortomis — juos užklupo audra, paglemžė su savimi ir numetė tik nunešusi 7 blokus; tik vienas jųjų liko užmuštas.

Kaslink miestelio Rauston, kuris stovi apie 8 angl. mylios atstu nuo So. Omahos liko visai sunaikintas. Kiti namai liko apversti antraip; liko suardytos kelios dirbtuvės. Lietuvių Raulstone buvo tik 3 šeimynos; bet lietuviai, rodosi, liko visi gyvi; iš svetimtaučių tenai gan daug užmušta. Kiek išviso padaryta nuostolių, tai sunku pasakyti, bet nuos-

toliai yra milžiniški.

Tai didžiausia nedaimė. Čia parodo, kaip žmogus yra menkas ir neapsaugotas prieš stichijiškus gamtos apsireiškimus.

A. A. Žalpis.

NAUJI RAŠTAI.

Tikroji draugija ir dirbtinė, parašė Laukis. No. 1 „Laisvosios Žmonijos'' išleidimas. Spauda J. Ilgaudo, Chicago, Ill 1912 m. Kaina 10 centų.

Lietuvių atstovų (Kauno ir Suvalkų gub.)**4-on Valstybės Dūmon rinkimams pasibaigus,** parašė P. Leonas. Kaunas, Saliamono Banaičio spaustuvėje. 1913 m. Kaina 20 kap.

Kaip galima gauti daug pašaro žemėse, kuriose raudonieji dobilai neauga? Pagal Dr. A. Trunz sutaisė V. Totoraitis, agronomas. Seinai, Laukaičio ir B-vės spaustuvėje. 1912.

Tiesų vadovas ir patarėjas. Su taisė L. De Marasse, vertė V. A. Juristas. Spauda ir lėšomis M. J. Tananevičio, Chicago, Ill. 1913 m. Kaina $1.00

Kaip pastoti Suvienytų Valstijų piliečiu. Spauda ir lėšos M. Alytos, Waterbury, Conn 1913 m. Kaina 10 c.

Klebono gaspadinė ir kaip kartais kokioje klebonijoje einasi, Dvi puikios apysakos. Spauda Waterburry, Conn 1912 m.

„Parama'', Vakarų Europos lietuvių moksleivių šelpimos draugija 1911—12 mokslo metais.

Juokų knygelė, su paveikslėliais. Parašė S. Sveikutis. L. Jakavičius spaustuvėje, Ryga. 1813 m. Nemokamas „Rygos Naujienų'' priedas.

Į darbininką ant gatvės. Pagal kitus sutaisė Dievo Vaikas. Spauda „Tteisybės'', East St. Louis, Ill. 1912 m.

Perijodiniai išleidimai:

„Draugija'' N13. Turinys: M. vaitkus — Mielajam vaikui (eilės), K. Š-tis — Iš musų socialio gyvenimo praeitais 1912 metais, ir — „Be bažnyčios nėra išganymo'', A. M. ir A. D. — Pas mūsų kaimynus, Druskius — Rašybos dalykai, A. Jakštas — Lenkų ir rusų spauda apie Lietuvą. Bibliografija ir kritika; Lietuvių spaudos turinys; svetimtautinės spaudos peržvalga; Laiškas į redakciją; J. Gabrys — Lietuvių klausimas Tautų Sąjungos organe: „Anualis des Nationalites''.

„Aušrinė'' N22, nemokamas „Lietuvos Žinių'' priedas. Turinys: Zigmo Gėlės nekrologas, V. Kadugys — Prie kapo (eilės), St. Šilingas— Atsiminimai, N. N. — Zigmą Gėlę atsiminus, Stasys Šilingas — Dainius-pumpurėtis, Zigmas Gėlė — Draugui (eilės), Sėjikas — Draugo paminėjimas, V. A. — Naktis (eilės), A. Vienuolis — Paskenduolė, Vaida — Gegužį atsiminus (eilės), R. Bytautas — Tauta ir tautiškoji sąmonė, Antigirtuoklis — Tarp Blaivininkų. Įvairus balsai, žinios.

„Ateitis'', N2. Turinys: M. Genutis — Ateičiaii (eilės), K. K. Lizdeika — Naujus Metus pradedant, Mat Bd. — Praėjusi meilė (eilės), vertė J. Aros — Senis Mikolas, A. J. — Ateitis (eilės), V. Ragas — Atsimenu, Žibutė — Vargšė, P. Malakauskis — Ar moteris Joanna buvo kada popiežium? A. Z. — Tikėjimas į Dievą ir gamtamokslis, Vaidevutis — — Mūsų kritikams, Iš mokslei vių gyvenimo, K. Sliukas—XXX (eilės), K. Žytkus — Ant Nevėžio vakare ir Verpėja (eilės), R. — Blaivybės dalykuose, Bibliografija ir kritika, Kankys Tyliam vakare (eilės), Mūsų tautinės tvėrybos „Žiedrai''.

„Laisvoji Mintis'' N36. Turinys: **S. K.** Washburn — Dievas ir teisybė, J. Tvanas — Be laimužės (eilės), Caro Nikalojaus I gadynė, D. B. Pratapas — Vaikų dvasios tobulinimas, J. Tvanas — Te sapnuoju saldžiai (eilės), A. — Bludas arba Lietuva buvusios Rusijos revoliucijos mete (recenzija), Mikas Petrauskas — Iš Muzikos istorijos, Šis bei tas iš chronikos, J. Baniulis — Fantazija apie gėlės. Paveikslai tilpę: karalius Steponas Batory, kun. Šnapštis (Margalis), kun. Maculevičius (Maironis), kun. Kazimieras Pakalviškis (Dėdė Atanazas). „L. M.'' priedo „Jaunimo Sapnų'' **turinys: Eluis — E**konomija, A. Linkus — Užsimąstęs ir Irkluoju (eilės), Senas Kudikis — Paveikslas iš Gladiatoriaus laikų, S. Tauras — Iš moksleivijos gyvenimo, vertė K. Baronas — Nauja —metinė naktis.

„Vadovas'' N55. Turinys, neminint pamokslų: J. Kubilius ir kun. P. Bučys — Katalikystė ir tiesa, kun. M. Vaitkus — Katachetų rankvedžiai, K. P. L. — Reikalingumas rūpinties misijomis tarp stabmeldžių, kun. P. Kuraitis — Tėvynės meilė ir krikščionystė, Dr. J. Totoraitis — Lietuvos atgimimo paveikslai, Iš sumanymų srities, Meškus — Kas toliau reikia daryti? Žinotinesniųjų bažnytinės vyriausybės parėdymų apžvalga, K. — Iš bažnyčios ir visuomenės dirvos, smulkmenos.

„Pavasaris'', numeriai 2 ir3.

„Pasiuntinys'' N2.

„Garnys'' N1.

„Špitolninkas'' N3.

„Lietuvių Žurnalas'' N3.

„Dievo Rykštė'' N2.

„Šviesa'' N4.

„Keleivio'' Kalendorius 1913 metams, „Keleivio'' leidinys, So Boston, Mass. Kaina 25 centai.

Sniegams Tirpstant. Vilniaus lietuvių jaunuomenės leidinys. Vilnius. 1913 m.

Laiškai Iš Lietuvos.

Brangus Drauge!

Širdingą ačiu tariame už atsiųstas dainas! Dabar galėsime jas Lietuvoje padainuoti ir atminti laiką, kuomet sykiu su Tavim dainavome.

Dainos buvo todel mums reikalingos, kad surengėme chorą iš 50 ypatų suviršum. Kad Tu žinotum, koks choras tvirtas ir gražus! Mes neturėjome tokių balsų Amerikoje, kokie randasi mūsų chore. Amerikoje reikia rengėjams jieškoti balsų, Lietuvoje gi žmonės patįs suranda rengėjus ir prašosi, kad tik priimtume juos choran. Vienu žodžiu: daug medžiagos randasi, tik neturėjome ligšiol gražių dainų, ir, ačiu Tau, drauge, dabar turėsime!

Darbuojamės labiausiąi „Aido'' draugijai. Viena delto, kad toji draugija muzikališkai-dramatiška; antra, delto, kad ji laisva nuo visokių prietarų ir kunigų. Draugijoje prisirašę svietiškieji inteligentai ir, žinoma, liuosesnių pažiūrų, negu kunigai. Veda „Aido'' chorą Vladislovas, nes šiektiek prasilavino ant smuikos Amerikoje ir ligšiol tinkamesnio žmogaus draugijos valdyba nesurado. Buvo choras išėjęs ant scenos du kart ir, kaip matyti iš „Lietuvos Žinių'' recenzijos, žmonėms choras patiko. — Draugijiniame gyvenime panevėžiečiai daro didelį žingsnį pirmyn: kuone kas antrą savaitę būna lietuvių su rengti vakarėliai. Lenkų skaitlius mažinasi. Matydami, kaip lietuviai darbuojasi del tėvynės dieną ir naktį, mūsų neva lenkai, susigėdino ir virsta lietuviais. Pirma, metai atgal, lietuvių atyda buvo atkreipta ant kovos tarp lenkų ir lietuvių Panevėžyje, dabar gi, lenkams susilpnėjus, atyda atkreipta ant naujos kovos tarp pirmeivių ir kuniginių. Ligšioliai aštrios kovos tarp tų pusių nebuvo. Ant daug klausimų susitaikindavo. Dabar kas kita. Po nešvarios „Šaltinio'' politikos laike rinkimų atstovų Dūmon, daug kunigų nešvarumų iškilo aikštėn. Lietuviai pamatė, kud kunigais pasitenkinti visai negalima. Pas mus nėra Šliupo, jeigu jis būtų, tai da didesnis rubežius perdalintų pirmeivius ir klerikalus. — Aš girdėjau, būk Šliupas ant senatvės norįs apsigyventi Kaune. Negaliu tikėti. Šliupą kunigai suvalgytų su kauleliais! —

Pas mus oras šiltesnis, negu Amerikoje. Žiemos šiemet visai nėra. Sniegas vos kur-ne-kur baltuoja. Žmonės, negalėdami nuvažiuoti rogių keliu miškan, pristinga malkų. Kalba apie būsimąjį karą su Austrija ir Chinais pavasarį. Pakol kas mobilizacijos nebuvo. Bet keli mano draugai, kurie tarnauja kariuomenėj, rašo, jog juos prirengė stropiai karui. — Miestai Ryga ir Kaunas tvirtinasi.

Dar sykį širdingą ačiu už atsiųstas dainas nuo savęs ir nuo savo brolių. Būtų labai malonu, jeigu galėtum atsiųsti ir kitas mūsų dainuotas dainas. Pavyzdin: „Ilgiausius metus'', „Paukščius'', „Tu Lietuva, tu Dauguva'' ir „Lietuva, Tėvynė mūsų''. Už jas būtumėm labai dėkingi; labiausia rengiant mums koncertą ant Velykų šitos dainos bus reikalingos. Tamstoms nusiųsime savas dainas per mūsų kaimyną, kursai greitu laiku važiuos Philadelphijon ir pasimatys su visais. Ant galo šio laiško sveikinam visus draugus ir pažįstamus ir linkime viso labo.
linkime viso labo.

Su draugiškais linkėjimais,

St. Balčaitis.

LAIŠKAS IŠ ŠKOTIJOS.

GLASGOW, ŠKOTIJOJE.

Škotijoje, kaip žinoma, lietuviai turi savo laikraštį „Rankpelnį'', kuris kiek išgalėdamas budina Škotijos lietuvius tamsybėje beglūdančius. (Jei sveikas skaitai, o be abejo kad skaitai, tą laikraštuką, tad gali žinoti kiek jam apeina abelni žmonių reikalai ir jų „budinimas''. — Red.) Paskutiniu laiku buvo pradėjus tarnauti Škotijos lietuviams ir Prūsuose einantis laikraštis „Birutė''. Kieno tai sumanyta ir kokiuo tikslu — nežinau, bet tai tuščias sumanymas. „Rank pelnis'' vienas ką tik išeina su deficitais, o jau dviem stojus, tai greičiausia nė vienas nepelnytų. Mano nuomone, kad „Rankpelnis'' geriau tinka Škotijos lietuviams, o „Birutė'' Prūsų.

Kadir „Rankpelnis'' socialistiškas laikraštis, bet visgi jau ne toks, kaip Amerikos, kuriems apeina tik „grumties'' su tautiečiais. „Rankpelnis'' patarnauja visiems Škotijos lietuvių kultūros bei savišalpos reikalams.

Delto, rodos, nepritinka spėkų skaldyti, nes gali nė vieno nei kito nelikti.

„Rankpelnį'' redagavęs p. J. Adomavičius atsisakė; dabar paėmė redaguoti p. J. Čerkevičius. Sunku pasakyti, kaip šitasai ves laikraštį. Geriausia „Rankpelnis'' buvo vedamas, man rodos, p. V. Rudaičio. **Pinavyjas.**

Dabartinis Škotijos lietuvių gyvenimas yra toks. Draugijos pastaruoju laiku dygsta, kaip grybai po lietaus. Seniau, t. y. apie 3 metai atgal, tvirčiausia draugija buvo L. S. Są-ga. Taipgi girdėjosi vardas ir „Šviesos Dr-jos'', bet ji kaipir nieka neveikė. „Liet. Darb. Dr-ja'' baigė mirti. Dabargi ne tik senosios atgijo, bet daugybė ir naujų susitvėrė. Prie naujų štai galima priskaityti „Liet. Blaivybės Dr-ją Škotijoje'', kuri savo sąnarių skaičiumi viršija visas kitas draugijas. Bet veikimu ne perdaug atsižymi. Jei kas ir yra veikiama, tai apsidengus ultra-klerikališka skraiste, po priežiūra kunigų Vasiliausko ir Norbuto. Beto, kunigai suorganizavo dar ir antrą pašalpinę draugiją. Tečiau kuom ji skiriasi nuo pirmosios, aš nežinau. Man rodos tik, kad tai padaryta su tikslu, idant sugriauti pirmąją, kuri nebuvo po kunigų priežiūra. Pirmoji vadinasi „Lietuvių Darbininkų Pašalpos Draugija''. Antroji gi — „Katalikų Pašalpos Draugija''. Girdėjau taipgi, jog Bellshillyje gyvuojanti TMD. kuopa, kurion priderį keliatas sąnarių.

Glasgow'o draugijų veikimas labiausia apsireiškia tame, kad visos rengia vakarus — su šokiais, o retkarčiais ir vaidinimais, į kuriuos paskutiniu metu žmonės pradeda daugiau lankyties.

Pasidauginus „Šviesos Dr-jos'' sąnarių skaitliui, pradedama stropiau darbuotis. Pasiėmė gražią svetainę, kur rengia savo vakarus — įvairius žaidimus, koncertus, na, ir šokius, be kurių niekas neapsieina. Net ir paskaitas dabartiniu metu rengia.

Pinavyjas.

SUDIEV!

(Skiriu Didžiosios Lietuvos draugams ir draugėms — J. Sond., Ad. M—kai, Ainiui, K. K—ui, O. K—tei ir kt.)

Ak, praėjo viskas, kaip sapnas! Taip, praėjo... Atsimenu laiką, brangų laiką, kuomet būdavo susirinksime kokion-nors patogion vietelėn pažaisti, padainuoti, pasikalbėti... Kiek čia linksmumo, širdingumo! Ar jausi kokį-tai gyvenimo tuštumą, ar sunku bus ant širdies... pakliuvai į tą užburtą draugų ir draugių ratelį ir, kaip matai, užsikreti jų linksmumu — nuo širdies kaip akmuo nukrinta, o juodos mintįs išsiblaško, kaip dūmai nuo vėjo. Vėl linksma, tuštumas prisipildo kuom-tai maloniu, šiltu, širdingu... Žiūri, klausais — ir visos gyvenimo nuoskaudos, apsivylimai, tarytum, kur-tai toli, užpakalyj, jau senai pergyventi, senai dingo... O prieš akis tik vaidinas gerosios gyvenimo valandos... Užsimiršti... Įsisvajoji... Vaidentuvė piešia vyliojančius, apgaulingus paveikslus.

Bet dabar... išnyko viskas, kaip sapnas. O juk nesenai... taip, nesenai... jaučiausi nors ir valandomis laimingu. Svajojau... et, svajonės, **svajonės, kas jūsų nepynė?! Pyniau ir aš. Bet svajonės** svajonėmis ir liks. Protas turi savo logiką, o likimas — savo; tarp jų nieko bendro. Žmogus— tai likimo žaislas. Mes niekuomet nežinom, iš kokios pusės užklups mus nelaimė. Nelaimė ir laimė įeina mūsų gyveniman ir vėl išeina, kaip nelaukti svečiai: mes gyvename kaip papuola, nežinodami, ką atneš rytojus — ar laimę ar nelaimę. Gyvenimas — tai audra, kuri tai netikėtai-nelauktai užklumpa žmogų ir mėto į visas šalis, tai visai nekliudo jo.

Užgavo ir mane toji audra ir su nepaprasta spėka numetė toli-toli, kur viskas svetima. Juk turbūt nuo pat gimimo buvo taip užrašyta...

Bet gana. Sudiev... o kaip keistai ir paslaptingai skamba tas žodis! Sudiev!... Ar ant visados? Ar jau bepamatysiu jus kuomet nors? Ar beišgirsiu jūsų sielą raminančią dainą?. Ar beteks girdėti gero draugo balsą, širdingą užjautą? Jeigu ir pamatysiu — ar visus?!...

Kas atsakys į tuos klausimus, kas pakels tamsią uždangą, slepiančią paslaptingą, kaip kapai, ateitį?!

Nurimk širdis! Ne aš pirmas, ne aš paskutinis...

Ir taip, „Sudiev'', draugai ir draugės! Jųs daug kartų nuraminote mane, Jųs artimi mano širdžiai. Dabar, kuomet perstos jau raminti mane **Jūsų** dainos, kalbos, aš gyvensiu brangiais, maloniais atsiminimais. Jei slėgs sunkus gyvenimo kryžius, tai gal tie atsiminimai bent kiek palengvįs tą naštą — galėsiu pasakyti — „ir aš laimės ragavau ir mano gyvenime buvo šviesesnių dienų...''

Linkiu **Jums** visokių dangiškų ir žemiškų mylistų; būkite sveiki, drūti, linksmi, o aš... liūdėsiu už **Jus** —

Sudiev!!...

Kastas Augustinavičius.

Kunigaikštis ASITTA.

II.

Kundos viliugystė pilnai nusisekė. Karalius nė nesuprato, jog čia prieš jį stovi ne jo sūnus, bet brolvaikis. Per ištisus septynius metus jisai nebuvo matęs nė vieno, nei antro; per tą laiką vaikai suaugo į jaunikaičius. Kadangi jiedu buvo kilę iš tos pačios šeimynos, tad tarp jųdviejų didelis buvo panašumas. Kunda papasakojo Redžebo motinai ir jo broliams, jog jis kelionėje pasimiręs. Vienintėlis tarnas, kuriam pasisekė ištrūkti iš mirties nagų, šitą melagystę patvirtino. Antrasis tarnas ligi miesto nebedaėjo.

Bet kunigaikštis Asitta nenumirė. Po keliato valandų jisai atgavo sąmonę ir išvydo tamsų bei žvaigždėtą dangų. Jis buvo taip labai nusilpnėjęs, kad nestengė nė pasijudinti, nei pagalbos šaukti, tečiau jis juto tokią gilią ir saldžią romą, kokia dažnai apima žmogų po sunkios ligos. Antrą dieną jį užtiko begulint maldininkai, kurie grįžo namo. Jie pasiėmė jį su savim ir nusivedė į tūlą sodžių, toli nuo tos vietos, kur siautė cholera, ir rūpinosi juo ligi jis galutinai pasveiko.

Kunigaikštis Asitta nesakė savo globėjams, kas jis per vienas. Jisai buvo įsitikinęs, kad visa tai, kas atsitiko, tai iš Dievo valios; Dievas nenorėdamas, kad jis grįžtų pas tėvą, daleido tokį atsitikimą. Jis mintyjo: „Pakol aš gyvenau pas bikšu, [illegible] bejojau, ar imti karaliaus sostą, ar skirtiesi paprastą gyvenimą. Kuomet dabar patsai Dievas rodo man kelią, kuriuo aš turiu eiti, nejaugi aš priešįsiuos tam?''

Po tūlo laiko jisai dagirdo, kad karaliaus Ramaso sūnus sugrįžęs su dviemi tarnais, kuriems pasisekę išsprūsti iš choleros nagų. [illegible] sakojo, kad tarp kitų keli[illegible] pasimiręs tapgi ir jo brolėna[illegible] džebas. Tuomet Asitta atsi[illegible] jog jo rankoje buvo pasilikę [illegible] kinio apsiautalo kampas, kurį tėvas dovanojo, ir iš to sup[illegible] kad Redžebas pasisavino tą [illegible] siautalą, o su juomi ir jo var[illegible]

Pirmučiausia jisai manė: [illegible] miestą, pasakyti savo [illegible] nutraukti nuo vyliugio[illegible] Bet paskui tą mintį perm[illegible]

— Jei jau anksčiau nor[illegible] sisakyti nuo titulo ir man[illegible] mos galybės, tad argi tinka [illegible] ištikro, atgauti tatai tik [illegible] kad atkeršinti ir pražudyti [illegible] žmogų?

Ir kunigaikštis nutarė n[illegible] nesakyti. Po šito pasiryžimo [illegible] išėjo į tyrus ir apsigyveno tūl[illegible] urve. Jisai gyveno vienų-vi[illegible] ir tiktai tuomet eidavo pas [illegible] nes, kai pritrūkdavo maisto. [illegible] nigaikštis Asitta, didžiojo k[illegible] liaus Ramaso sūnus, imdamas [illegible] vanas nejautė jokios gėdos; [illegible] vanas imdavo nuo bėdinų api[illegible] kės sodžių gyventojų. Toje [illegible] linkėje labai gerbė tokiuos [illegible] nuolius ir skaitė didžia laime, [illegible] galėjo jiems kuo-nors pagelbė[illegible]

Praslinkus dviem metam nuo [illegible] laiko, kuomet Redžeba buvo [illegible] vykęs pas karalių Ramasą po [illegible] timu vardu, kunigaikštis As[illegible] apleido savo urvą ir pradėjo v[illegible] ščioti iš miesto į miest[illegible], k[illegible] bėdinas pasmokslininkas, [illegible] tame krašte buvo gana daug. [illegible] sai buvo apsivilkęs prastom[illegible] šiurkščiomis drapanomis, ant [illegible] jų buvo sandalai virvutėmis p[illegible] rišti, o galva gūne apdengta. I[illegible] ti pamokslininkai vaikščiojo [illegible] komis galvomis, bet Asitta ne [illegible] rėjo, kad kiekvienas praeivis [illegible] tytų jo veidą. Vienoje rankoj[illegible] sai turėjo lazdą, kitoje [illegible] dovanoms rinkti. Jisai gulė[illegible] kur jį užklupo naktis, ir [illegible] tą, ką jam suteikė ar pa[illegible] praeiviai.

Miestuose ir sodžiuose [illegible] gaikštis Asitta kalbėjo į žm[illegible] Jis mokė juos, jog turtai, [illegible] numas ir visokios linksmybė[illegible] suteikią tikrosios laimės, ka[illegible] gos ir mirtis, nejučioms užk[illegible] pa kaip ant turčių, taip ir [illegible] nųjų. Jisai mokė ir skelbė, [illegible] tikra laimė randasi tyroje š[illegible] je ir ramioje sąžinėje, kad [illegible] žmonių, kurie su mielu nor[illegible] sakę nuo turto ir garbės, ne[illegible] dami stumti nelaimėn savo [illegible] mo, arba tik delto, kad sut[illegible] sielai ramumą vargstant kart[illegible] bėdinaisiais.

Žmonės, kuriuos kan[illegible] sunkus ir apsiblausęs jų gyv[illegible] mas, sujudę klausėsi jo žodžiu[illegible] pradėjo skaityti savo bėdin[illegible] laime ir pasidavė likimui. Vie[illegible] lis Asitta pagarsėjo visame [illegible] te, kadir niekas nežinojo jo [illegible] do. Kuomet apie jį kalbė[illegible] tai mėgo sakyti: „Tasai pam[illegible] lininkas, kuris dėvi gūnę...'' Ž[illegible] nės skaitė didžia laime, jei ga[illegible] suteikti jam maisto ir pas[illegible] pernakvojimui. Kas turėjo [illegible] neramumą bei bėdas, tie jieš[illegible] jo ir išgirdę jo žodžius nusira[illegible] no. Dažnai žmonės stebėjo[illegible] didžia galybe, kuri taip [illegible] matėsi jo žodžiuose, prieš [illegible] jie visi nusilenkė. Tečiau jie[illegible] žinojo, kad tuomet, kai jisai [illegible] sakojo apie turtuolį, kuris pa[illegible] ko bėdinu, jisai pasakojo pa[illegible] apie save, kad mokindamas k[illegible] kęsti ir atleisti, jisai skelbė[illegible] ką patsai buvo padaręs.

* * *

Per visą tą laiką Redžebas [illegible] veno pas karalių Ramasą, k[illegible] laikė jį tikruoju sūnumi. Jisai [illegible] buvo apsipratęs su savo padėji[illegible] ir sąžinė kankino jį vis rėčia[illegible]

KAZYS PUIDA.

)I, SAULĖ PATEKĖS . . .

— Už poros valandų atvyko miestan io draugijos vice-pirmininkas. Kreiiosi jin. Nieka neišeina. Sakosi, kad io draugijos būstas parodos metu pavermas miegamąjin, kad nebėsą mieste vieuvažiuojantiems svečiams. Pasižadu, mle, kokią komediją lenkiškai sulošti, tkokiuo būdu būstas išgavus. Nieko. gale jis man visai aiškiai atsako, kad visam tam sumanymui prijaučiąs ir riąs būsto mieste pasijieškoti. Siunduban, maršalkon, lyg nieko apie tai nedamas.

— Lieka tik mūsų draugijos sandelis, atsako jis po mano paaiškinimų. — Greiu sutiktumėm du tūkstančiu maišiukų pero iš tęnai išnešti, negu draugijos būsužleisti.

— Po tokios atsakos man visiškai aišpasidarė, kad nieko iš tų ponų nepešiu. ksčiau dar kelias valandas po visus miesužkampjus ir, niekur nieko nesuradęs, siunčiau jums „šnipštą".

Nutilo, lyg pailsęs. Akįs stačios buvo žibėjo, lyg pykčio užkurtos. Ranka nerigai tampė ūsus, yt ant jų visą užsivyli išlieti norėjo.

— Kortos, vakarienė, šokiai, dukterims rų medžiojimas, žinoma! tai daug svaresmotivai, negu liaudies švietimas ir pas savo galvon giedro spindulio įleidimas. elniams dar tos ūkio parodos taisyti, o skui skųsties, kad ūkininkai jose nedalyija! — Piktu tonu užbaigė savo pasaką kus.

— Sakė-gi tau Vladas, kad nieko iš to ıše s. Męs bent joninių gegužinę susirenme ir petrinių spektaklį miestelyje atvaimome. Gali pasidžiaugti, tavo sumanyjas visiškai jau vėjais nenuėjo. Šiokia-toa nauda apylinkei vis yra, o be tavo surstymo kažin ar būtumėm ką surengę. — mino jį Eimutis.

— Bereikalo, Endriau, mane ramini, spyrėsi Rimkus. — Šio fakto raseinie- neišdildįs ir jis kuogeriausia liūdys pjų atsinešimą mūsų tautinin atgimi-

— Matai, — paaiškino Eimutis, — męs, udies kilusi inteligentija, pratę esame rėti bajorijon kaipo savo žmogun; anuo- nesiskaitėme su tomis visomis anomalis, kurios dvarų daugumos gyvenimą ė ir jų kraujan įsisiurbė. Šiandien jos čiasi kovon su mumis, tai ir turime su is kovoti.

— Ir negalime bajorijos luoman kitaip rėti, — pritarė Rimkus. — Tautos skirai tarp bajorijos ir liaudies begalo truk- kultūrinį darbą. Tačiau reikia atsigti tautos turtų pamatinėn priklausobėn. Kas ne gyventų Lietuvoje, kas ne ptų mūsų žemės, sakau: prie kokios tau- ne priklausytų Lietuvos turtus eksplojęs jos gyventojas, jis visų-pirmiausia i atsižvelgti į to krašto žmonių kultūris reikalus ir pirmutinėje eilėje juos turi ngties šelpti, o paskui mūsų žmonių suautus turtus iš mūsų žemės vaisių tegasavo tautos naudai apversti. Tai yra vietelis, sulig manęs, reikalavimas statytis bajorijos luoman šiuo metu. Ilgainiui jorija susipras ir tautiniai, tuomet ji pati lyvaus pilnai tautos kultūriniame gyveni-

— Inpročių amžiais įsišaknėjusių keis metais neišrausi, — pastebėjo Eimutis. Bajorijos jauniimas krypsta mūsų pusėn, tik dalis to jaunimo. Šimtmečiais tvesi tautos historija, ilgo laiko reikia taipt ir tautiniam tautos visų sluogsnių susiratimui. Nuo mūs pridera tojo susipragolaikas priartinti ir nuo daugelio neužstytų incidentų tautos gyvenimas apsauti.

— Taip, taip, — lingavo galvo Rimkus. Kalbėti tai męs visi dailiai mokame, o ip prie darbo, — tik apsidairyk, kiek tų ksnių bepaliko!

— Geriau viens dirbąs, negu dešimtis vsnių — atrėmė Eimutis.

— O tu kur tiek metų valkiojais? — tsiog užvedė kalbą Rimkus.

Eimutis susiraukė. Pastebėjo bereikaga kišimos asmeninin žmogaus reikalan bv benorįs nutylėti, bet sumanė atsakytvirai.

— Daug būtų kas apie tai papasakoti. Jei basčiausi po įvairius Rusijos pasviečius, tai matomai turėjau tam svarius subjektivinius motivus; už pusmečio sėdėsiu Paventyje kaipo gydytojas ir tuo parodysiu dirbąs ir dirbti mokąs, ne vien dailiai kalbąs.

— Tai vadinasi grįžti tėvynėn?

— O kur manei mane nukriušti?

— Paventyje? — paantrino Rimkus. — Kaip tai Paventyje?

— Apsigyvęsiu tęnais, — paaiškino Eimutis.

— Juk Paventis Butrimų? — netikėjo Rimkus.

— Tai kas...

Rimkus vienu akimirksniu visa suprato.

— Tai šitaip? — nusišypsojo. — Prie Marytės gausi priedo Paventį ir daktarausi sau švilpaudamas.

— Galbut, — atsiliepė Eimutis. — Kol Marytę gausiu, tai dar daug vandens Ventoje nutekės, o Paventyje tuoj po egzamenų apsigyvenu.

— Geriausią pavyzdį paduosi kitiems. Kalba nutrūko, nesimezgė.

— Kuomet Peterburgan? — užklausė Rimkus, atsisveikindamas su Eimučiu.

— Už trijų-keturių savaičių.

— Kur būsi tą laiką?

— Pas tėvus, Butrimuos, sunku išanksto žinoti. O tu kur?

— Pas dėdę.

— Kuomet važiuoji? Gal kartu išsirengtumėva anan kraštan?

— Galiva.

— Aš rytoj, pietiniu į Butrimus su Jurka.

— Tai ir aš tuo pačiu. Servus!

— Servus!

*
* *

Diena iš dienos bėgo taip greitai, kad jau vos viena savaitė beliko.

Pastaruoju laiku Eimutis begalo suvyrėjo. Incidentas su Rodavičia, lyg giliaaris plugas užvertė visas jo krūtinėje pasėtas sėklas, kurios dabar pradėjo diegus leisti. Bylingoji incidento tragedija nutilo; išvydiniai užvilko ant jo veido gilesnio susimąstymo rūbą; vidujiniai audė skaudžią mėtavonės juostą.

Atsiteisė su juo; iš širdies gelmių dovanojo tos tragedijos kaltę, bet sau nemokėjo atleisti. Nestengė ton mėtavonės juoston vienos gijos inpinti, kuri visą mėtavonės tūsą ir sopulį ramybės uostan būtų nuvedusi.

Tos gijos jieškojo savyje, jieškojo kiekviename žmoguje, visoje gamtoje. Kartais rodės, štai-štai sugriebs, inpįs ton begalėn juoston ir nurims. Bet ne, sprunka viskas iš rankų, bėga kaž-kur, lyg liepja jam dar pasopėti, pasikamuoti, kad to sopulio vaizdais susimegztų gyvenimo mezginį, ir kad jo kančiomis netikusį žygį atpirktų.

Sąmonės akyvaizdon atsistodavo ano atleidimo dorinis pagrindas. Rūstusis teisėjas ima tardyti: ar atleidimo momentu tyrasai jausmas veikė, ar ne sau ramybės jieškodamas, anam atleido; ar negirdėti dvasios gelmėse kokių-nors atskardžių, kurie drumstų to atleidimo aureolę?

Ir netikėtai užėjo, jog dvasios gelmėse kaž-kas daigus kartais atsiliepja, kartais palieja tulžies nurimstančion sąžinėn, lyg ją budėti priversti norėdamas.

Kas tai yra?.. Kas tai būti galėtų?

...Kuomet sąžinė susidrumdžia, tai lyg bedugnis vandenynas susidrumzdęs būtų...

...Audros pagimdytas sukurys vandenų gelmėse naują kelią susiranda ir verčiasi trukšmingais verpetais į visas puses...

...Pabudusi sąmonė liepja kas žingsnis, kas žygis nusverti, apkainoti, moralinis pamatas susirasti ir už nuodėmes skaudžiai mėtavoti...

Mėtavoti!

Kurčiai-aštriu atskardžiu atsiliepė tasai slaptaprasmis žodis Eimučio budrioje dvasios gelmėje.

— Mėtavonė, — mintimi kalbėjo savin, — baisus veiksmas... tačiau trapesnis, dar baisesnis anasai žygis... Atleista jam... iš širdies gelmių atleista, tad ko pajautų biesas dar gundo, ko jis nurimti neleidžia, ko gaivina tą nesugraibomąjį jausmą, kuris viršun veržias?...

(T. b.)

J. WEYSSENHOFF.

JAUNIEJI SKRAUJA!...

Vertė
KAZYS PUIDA.

— Visi man tai sako...

— Ir gerai sako. Vyras geras ir pasituris. Ot sugrįši dabar į tėvus, ateis piršliai... O paskui būsime kaimynai ir giminės...

Visi tie gražųs sumanymai vos išblyškusį nusišypsojimą iššaukė ant nuliūdusio mergaitės veido. Net Stasius prikalbinėjo ją mažesniu įsitikinimu, nuspėdamas, jog ji toli nubėgo svajonėmis nuo išminto prigimto savo likimo tako, kad ir puikiausio.

Uršulka vėl pasilenkė Stasiaus rankon, tas vėl ją sudraudė. Staiga jos akyse sužibo karštas pageidimas ir sunkiai prabilo:

— Jei jau ponaitis toks geras, pasakyk man, ar nežinai kada sugrįž Južintų ponaitis?

— Nežinau. — Jis medžiojo ties Kūpiškiu ir rodos dar toliau nukeliavo — jis mokinasi tokioje augštesnioje mokykloje — dar vieni metai paliko, paskui jis gal į mus ir nesugrįž. Miestai jam tinka, gelžkeliai...

Uršulka gaudė kiekvieną žodį apie Mikolą atviromis, gašliomis lūpomis. Kuomet Stasius paliovė kalbėjęs, ji dar stovėjo atviromis, alkanomis lūpomis, — pagalios sunkiai sušnibždo:

— Juk jam ir mieste reikia... tarnaitės.

— Ką tu, Uršulka? Nė nemanyk apie tai! Kam jam mieste tokia tarnaitė, kai tu, aštuoniolikos metų! Nė nemanyk! — nežudyk savęs, laikykis dorai kaimo darbų. —

Žiūrėjo jon rūpestingai ir truputį piktai. Mergaitė buvo visai užburta, Rajeckio galėje. Nuo jo priderėjo dabar jos likimas bei ateitis.

Kai tik kaž-kas sudundėjo anapus namo. Pažvelgė abu. — Vikrus vaikinas jau užbėgo į gonkas ir pasislėpė duryse. Bet tarantasas išlengvo važiavo aplinkui žolyno — Južintų arkliai.

— Ot, atvažiavo — tarė rūsčiai Stasius, pusiau piktas, pusiau linksmas.

— Sveikas ir gyvas! dėku Dievui! — kuone suriko Uršulka ir graižė rankas.

Pucevičia dar žiūrėjo jon valandėlę. Pagalios tarė:

— Palauk čia. — Pavalgyk sau vyšnių.

Balsiau sušuko vaikščiojantin netoliese burlokan, sodno sargan:

— Nedrauskite mergaitei vyšnių!

Mikolas nudegęs, kai kareivis po manevrų, išliesėjęs, bet sveikai bei mitriai išrodąs, inėjo į namus ir jau pasakojo ponui Leonardui apie savo medžioklės laimikius, kuris žiūrėjo jin pro dūmų kamuolius, merkdamas akis.

— Nieko Šepetai panašaus nėra visame pasaulyje, bent Europoje! Ištisas pasaulis samanų bei raistų, įvairiausių paukščių apgyventas, apie kurius pas mus nė neišgirsi. Pardvų tęnai tiek, kiek pas mus varnų rudeniop! — Atvežiau į Gačėnus už vakarykščios medžioklės dvidešimti pardvų. Išviso nušoviau arti trijų šimtų paukščių...

Staiga pono Leonardo stovyla ir pypkis, didelė krasė pagalviais iš šalių, kambario kvaptis — sužadino Mikolo atmintyje neseno pašnekėsio prasmę ir sutrukdė jo pasakojimą:

— Bet aš tauziju apie smulkmenas, kuomet esu čia pirmą kartą nuo tos dienos... svarbaus atsitikimo tamstos šeimynoje...

— Ką-gi? — atrėmė flegmatiniai senis Pucevičia — atsitikimas nedidelis, visai paprastas ir lauktas. Kalbėjova apie tai pavasarį.

Mikolas surado reikalingu nupiešti savo pasiryžimus atkalbėti Stasių nuo Anielkos, neperatvangius ir bepasekmius pasiryžimus.

— Negalima buvo Stasiui inkalbėti...

— Žinau — pertraukė ponas Leonardas — užsispyrė ir gal jo teisybė. Žmogus veda savo laimei, o ne kito.

— Stasius išrodo laimingas eąs; mačiau jį po užsakų bažnyčioje.

— Ir mergaitė gera — ramino senis, nors nekarštai — kaž-ką naujo galvoja. — Na! pasakok geriau apie pardvas.

Atėjo Stasius, širdingai pasveikino Mikolą ir, kai paprastai, nusivedė jį į savo kambarius. Tiktai pietųs ar vakarienė suvesdavo Gačėnų gyventojus bendran kambarin bei pašnekėsin.

Mikolas jutosi negerai, nes draugas žiūrėjo jin tyrinėjančiomis ir nepaprastai rimtomis akimis. Kad išvengti tūlų klausimų ar priekaištų, skalsiai pasakojo apie savo medžioklę Šepetoje, nepridėdamas skaitlinių, neiškreipdamas atsitikimų, tačiau tūlas smulkmenas nutylėdavo. Supratęs, kad Stasius viena tik ausim tesiklauso, sustojo ir užklausė ironiškai:

— Nelinksmina jau tavęs medžioklė?... Tai kalbėkiva apie santuokos sakramentą.

— Ne, medžioti aš medžiosiu, kol kojos laikys, ir kalbėti apie medžioklę aš ir-gi mėgstu, tiktai aš žinau Šepetą.

— Žinau, tu tęn medžiojai — norėjo išsisukti Mikolas iš kito, jau ore užkarusio, pašnekėsio — bet tu nenušovei trijų šimtų paukščių, kai aš?

— Aš ir nesėdėjau tęn taip ilgai. Visą savaitę tęn išbuvai?

— Visą — ir jei kaip, tai ir sugrįžti vertėtų.

— Kame gyvenai?

— Pas girininką Červinskį. Nepaprastas žmogus.

— Pažįstu ir jį.

— Bet turbūt nežinai... Ė! ką čia tau pasakoti! Kai tik sumanei vesti, tai toks šventas pasidarei, kad negaliu tavęs nė pažinti.

Stasius nusišypsojo linksmai, po senovės.

— Matyti tęnai susiradai kokią patelką ir tai be šuns pagalbos.

— O kad ir taip! — atrėmė Mikolas drąsiu veidu.

— O Uršulka?

— Ak, Dieve mano!... tiesa... Uršulka. Ir tęn apie ją maniau. — Bet kas man su ja daryti? pasakyk, Stasiau.

Sugrįžo vėl pasitikėjimas draugų pašnekėsin. Mikolas tuoj apsiniaukė, kas nudžiugino Stasių, nes suprato, kad Mikolas jaučiasi prieš Uršulką kaltas esąs.

— Aš ne kuningas ir ne tavo mokytojas — tarė širdingai Pucevičia — tiktai širdingas draugas ir dar pats tokion bėdon patekau: Uršulka ištiesų gera mergaitė ir pas mane tarnauja, tai lyg po mano globos. Vargšė ji, nes mirtinai tave įsimylėjo.

— Bet ką-gi aš galiu padaryti?... tiktai vengti jos? Juk taip sau pažaisti su ja, kai su Paraska, negaliu.

— Kas per Paraska?

— Et... taip vadinos tęn viena Šepetoje. Vis tiek! — Tai-gi su Uršulka taip negaliu... juk tu pats tokios nuomonės?

— Žinoma.

— O vėl vesti ją — tai ne mano jėgomis. Suprask, Stasiau: mano giminės jos nepriims, ir reikalinga man būtų truputį kitokia draugė, jei jau visam amžiui... Ir apskritai imant nežinau, ar aš kuomet vesiu. Valkata iš manęs, čigonas...

— Čigonas tu ne čigonas, bet ne tau žmona Uršulka — suprantu.

— Tai mat, vienodos nuomonės esava. Tiktai as neišriša reikalo, nesuramina Uršulkos, jei ji, kai u sakei, vargsta.

— Yra vienas būdas. Tu ją, kai sako, užbūręs; ji padarys viską, ko tu panorėsi. Liepk tu jai už Juozo Trembelio ištekėti.

— Aš visai jos nedraudžiau, net buvau jai apie tai minėjęs.

— Ne taip, ponas Mikolai! Tai ne tas, jei tu jai pasakysi: imkis Trembelį, jei nori, o nenori, tai palauk — gal ir aš ką, o gal tu vieton tarnaitės pas mane...

— Niekuomet aš jai to nesiūliau! — sušuko greitai Mikolas.

Tačiau pagalvojo valandėlę ir atsiminė:

— O gal... pernai — bet ir tai juokais.

— Matai — juokoti nėra reikalo. Klapaitės tai širdis, bet tvirtai jaučia. Tu pasakyk jai, kad tu ją mėgi ir todel jos gyvenimo nenori ardyti. Jos padorus gyvenimas su Trembeliu... Pats žinai ir geriau už mane pataikįsi.

— Pamėgįsiu — tarė Mikolas rimtai. — Tiktai kur aš ją sutiksiu? — juk supranti — kur-nors nuošaliai, be liūdytojų... velniai gal papainioti — o ji jau pasirengus — tas matyti.

— Ot gera proga: Uršulka čia yra, sodne.

— Čia?!

— Atėjo atsisakyti nuo tarnystos; vis per tave, sunku esą jai gyventi. Klausinėjo apie tave, ar nepražuvai kur? — o kai atvažiavai, tai kuotik iš kailio neišsinėrė. Tiesa — ji pasirengus, pats žinai. Tiktai tu ponas, o ji vargdienė bei bejėgė.

— Eisiu jon — tarė tvirtai Mikolas — tiktai leisk man kiek pagalvoti.

Atsisėdo ir rankomis suspaudė galvą. Po valandėlės atsikėlė, užsisegė švarką, lyg šarvus, ir nuėjo sodnan.

Tuoj pamatė vienas antrą, žiūrėjos vienas kitan ištolo, nesisveikindami, akis akin, spėdami kas vienas savo sumanymus: abu suliesėjo iš įvairių priežasčių — išdailėjo. Uršulka traukė savin Mikolą griaudžiu žvelgėsiu, jis ėjo jon, stovinčion po vyšnių. O kai prisiartino, tai nežinojo, kai ji pasveikinti, juo labjau, kad netoliese sukiojosi daržininkai. Būtų pagavęs ją glėbin, be jokių meilingų sumanymų, tiktai iš susigraudinimo, kad tik priglausti savo krūtinėn jos nuvargusią galvutę, paglostyti suliesėjusį veidelį. Pasisveikino kaž-kaip netikusiai.

(T. b.)

AITVARAS.

RYTOUN BEŽIURINT

(Tąsa.)

Į jaunus skaitytojus atkreipė rūpestingai domą, jiems pradėjo rengti tam tikrus skyrius prie viešųjų visuomenių bibliotekų. Pradžią tame dalyke padarė Anglija, atvėrusi 1882 m. vaikų skyrių prie visuomenės bibliotekos Nottingeme. Ilgainiui tokie skyriai buvo atidengti ir kituose miestuose, o 1906 m. per anglų bibliotikinės sąjungos suvažiavimą vienbalsiai nutarta ir priimta tokia rezoliucija:

„Kadangi biblioteka tveria vieną dalį sudėtinosios tautos apsišvietimo sistemos, tai geistina, kad ir vaikai iš mažumės inprastų skaityti kningas tam tikruose vaikų bibliotekos skyriuose''.

Anglijos pavyzdį pasekė Amerika ir ši pastaroji nepasitenkino vaikų biblioteka, kaipo tokia, bet augštais ryšiais pasirūpino sujungti ją su mokykla. Ji siunčia mokyklon kningas, kurias mokytojas išdalina savo mokiniams, pristato paveikslus bei fotografijas, mokyklai prie mokymo reikalingas, atidžiai seka mokytojų nurodymus ir rūpinasi ingyti visa tai, kas mokytojaus nurodyta ar pareikalauta.

Ilgainiui patyrė iš praktikos, kad dar neužtenka kad ir ankšto ryšiaus tarp bibliotekos ir mokyklos, kad darbas nevisuomet atneša pageidaujamą vaisių ir nevisuomet nuosekliai sekas.

Bejieškodami išeigos iš tokio padėjimo, Amerikos pedagogai priėjo prie tokių išvadų: — skaitymas bei interesas prie jo nuolatos turi būti palaikomas vaikuose rimtai išdirbta skaitymo sistema ir kaipo realis tokio nutarimo inkūnijimas gimė bibliotekarių mokyklos.

Tokios mokyklos gyvuoja jau dešimtis metų Amerikoje. Viena jų, įsteigta millionieriaus Karnegio lėšomis Pitsburge, rengia specialiai vaikų bibliotekų prižiūrėtojus. Mokykla įsteigta 1904 m. Jon priimamos tiktai moters, norinčios darbuoties vaikų bibliotekose. Mokymo kursas dvimetis, bet antriems metams paliekamos tik tos mokinės, kurios parodys gabumą bei pašaukimą prie to darbo. Mokinama daugiausia praktiškai, nes teoretiškai juk neįmanoma išmokyti apsieiti su visų sluogsnių vaikais, arba prisitaikinti kiekvieno individuališkuman. Bet ir lekcijoms skiriama daug laiko.

Pitsburgo bibliotekinės mokyklos programa šiokia:

Pirmieji metai. Išrinkimas ir pirkimas kningų, klasifikacija, katalogizacija, sistema kningų išdavimo į namus, teiravimos kningos, bibliotekinė korespondencija, spausdinimo bei kningų rišimo reikalai, trumpas teisių kursas, šių dienų bibliotekų sutvarkymas Amerikoje.

Įrengimas vaikų skyrių, prižiūrėjimas vaikų skyrių, kningų parinkimas vaikams, iliustruotos kningos ir paveikslai, pasakojimas ir balsu skaitymas, bibliotekų, mokyklų ir muzėjų sąryšiai, naminės bibliotekos ir skaitymo klubai, pamatiniai pedagogikos principai.

Antrieji metai. Katalogai, rekomenduotini sąrašai ir nurodymai vaikams, vaikų literatūra, ryšiai tarp mokyklos ir bibliotekos, bibliotekų historija ir organizacija,, bibliografija. 3

Tokiu keliu rengiamos specialistės vaikų bibliotekorės šioj mokykloje, o kitose mokyklose rengiama specialistai bibliotekoriai įvairių ručių bibliotekoms. Taip dalykams stovint ir mokytojai susipažįsta dar į juos besiremdami su vaikų skaitymo reikalais, su bibliotekų organizacija ir visu tuo, kas ankštai mokyklos reikalus užgauna.

Kningos jau reikalaujamos mūsų kaimuose ir todel neišvengtinai reikia tie pareikalavimai sustiprinti naudingais ir indomiais skaitymais ir paversti juos būtinai kaimiečio reikalu. Reikia iššaukti pasitikėjimas kninga, kaipo apsišvietimo šaltiniu, kaipo pagelbininku visokiuose praktiškuose reikaluose. Tuo visų-labjausia turėtų rūpinties mūsų liaudies mokytojai, kaipo arčiausia kaimo gyventojų stovįs inteligentinis gaivalas.

Tačiau, kad skaitymas ištiesų būtų tokiu vaisingu įrankiu ir papildytų tas menkutes, mokykloje gaunamas žinias, reikia pasirūpinti ne vien skaitymo medžiaga, bet dar **išmokyti** skaityti, išmokyti imti iš kningos ne vien išvydinę fabulą, ne tik žodžius, bet vidurinį kningos turinį. Pasekmingam bei vaisingam skaitymui reikalingas metodas, kaip kiekvienam protiniam darbui ir tąjį metodą privalo duoti pradedamoji mokykla, kad papildžius ilgainiui skaitymu pradėtasai jos mokymas. Tasai metodas yra tame, kad išplėtoti mokiniuose įsigilinimas bei aktivis atsinešimas kningos turinin; mokytojas gi turi individualizuoti ir sistematiškai sutvarkyti skaitymo medžiagą, pradėdamas nuo pirmųjų, duodamų vaikui skaityti, kningų.

(T. b.)

PASAKYK!

Pasakyk man, drauge, kodel žmonės čionai
dar dejuoja, dejuoja dažnai;
dar, kad ryto rasa ant pievelės žalios
puikiai sužiba saulės jaunos spinduliuos,
jie verkšlena tyliai, skundžia dalį gailiai
ir į rytmečio saulę vis žiūri bailiai?...

Pasakyk man, drauge, kodel dainos čionai
dar neskrieja erdvėsna jaunai;
dar jų vaiškiosios gaidos daubose tyrų
su vėju ir kaukimu šaltųjų audrų
tiktai kįla ir lekia tuščiausiais laukais,
nemeiliai del širdies ir plikais?

Pasakyk man, drauge, ko širdis nerami
taip tvaksėdama trokšta,
likimo perbłokšta,
ko tie debesįs erdvių plačiųjų šėmi,
išsiskietę banguoja,
lyg ko ilgias, sapnuoja,
ir į margą pasaulį iš augšto šaltai
pasišiaušę sužiūri, nors giedri rytai
jau ant medžių šakų plevėsuoja?...

Zigmas Gaidamavičius.

KAZYS PUIDA.

Laisvos Mintįs.

(Kritikos bruožai.)

(Tąsa.)

Kuomet Nansenas akcentuoja: — „geriau nustosiu kunigyystės, negu užmiršiu savo pareigas'' — Bronkus, viską numetęs šalyn, kunigo lūpomis nutaria: — „tu užmiršai savo pareigą, kaip tik į savo namus šitą paleistuvę ir apgavikę įsileidai, šitą bedievę, kuri juokiasi iš dangaus ir pragaro, negerbia mūsų sutono, pašiepia seserį''. (86)

Aišku kodel konfliktas neišvengtinas tarp dviejų draugų: — kuomet Nansenas krikščionišku pavyzdžiu skelbia savo tikėjimą, Bronkus primena jam: — „kiek aukų ir trūso buvo padėta numezgimui tų tinklų, kuriais dabar mes gaudome žmones mūsų šventam tikėjimui!'' (89).

Vienam reikia tinklo, kad tikėjimui sugauti žmonės ir prie to drumstame vandenyje, kitam — tiktai krikščioniškas žygis, kad iš tikėjimiškų prietarų žmonės tikran krikščioniškan kelian išvedus. Ir Bronkui apskundus Nanseną vyskupui, šis pastarasis pašalinamas iš vietos, atsisveikina su buvusiu jaunų dienų draugu gana įsakmiai: — „tu, lenkdamasis po žiaurios dogmos našta, — aš gi pakėlęs augštai galvą ir įrėmęs akis į mūsų Išganytojo idealus''. (152).

Rita, kurios Nansenas nesuprato, kurios parapijonis nekentė ir kurią Bronkus žvėriškai persekiojo, — Rita sudėtinas typas — nūdienių miesto gyvenimo sąlygų produktas, kurios keistoje psychikoje nei vienas nestengė susigaudyti.

Tarus motina — gyvena tik tuo jausmu, ta begaline laime, tuo galingu ryšiu — kūdikiu — kurs ją nesutraukomo jausmo gijomis surišo su jos vyru — su jos kūdikio tėvu. Ir tuo momentu jį užmiršta visą pasaulį, tai jau ne žmogus, bet kaž-kas slaptingai žymesnio — tai motina, kuri davė gyvybę naujam žmogui ir per tai paliko nemariu sutvėrimu. Dabar „vaikas — tai mano vienintelis troškimas'' (48). Besiveržda laisvėn iš priverstino kalėjimo — ji sakosi: — „kada ryt ar poryt aš iš čia išeisiu, tai pirmas, ką aš pabučiuosiu, bus mano vaikelis, o paskui pabučiuosiu žemę''. (52) Krikščionė-stabmeldė Rita visai kitaip supranta Dievą ir sulig gyvenimo smūgių susitvėrė **savo** Dievą, bet kaip tasai jos Dievas skyrės nuo Nanseno ir Bronkaus Dievų!

Gyvenimas, skurdus ir bėdinas nuo pačios mažumės, tėvo del „gerų'' žmonių nusižudymas, sesers nupuolimas, brolio kalėjimas — visa tai išlengvo tvėrė jos Dievą, kuriam ji net kelis vardus turi: — „Dievas tai kovą, kova jūroje — kova sausumoje — kova visur... (77) „Buvis yra tai Dievas... (116) Bet Ritos:...„— Dievas — tai, ką mes vadiname Dievu, neprakeikia savo sutvėrimų. Jeigu prakeikti mes, jeigu prakeikta žemė — tai prakeikti.... ir žvaigždės ir visas pasaulis .... Tai buvo prakeikta ikišiolei, — . . . nes mes patįs nežinojome ko norį. — ... Žinome, jog viskas, kas mus džiugina — ... viskas artina mus prie Dievo. Stengkimės padaryti savo gyvenimą linksmiu, maloniu, galingu ir doru, ir tuo pagerbsime Dievą, tą vienintelį Dievą, kurį tik žmogus ir gali sau perstatyti''. (118.

O kuomet kun. Nansenas, gelbėdamas „suklydusią'', primena jai mirtį — toji, gyvenimo bangų daužyta bei laužyta moteriškė, reiškia jam:

„. . . Atmink, kad reikia gyventi! Mes niekados dar negyvenome. Visą savo gyvenimą, ištisus amžius laukėme išganymo, iš viršaus, vietoj jieškoti jo čia-pat ant žemės! Buvo tai ilgas snaudulys! Tik tuomet — tuomet, kuomet žemė ir viskas, kas ant jos gyvena... negyvena, bet tarpsta, iki ji nepavirs žydinčiu sodnu — dabar ji dar tyruma, prižėlusi vien usnių ir smilgų — tuomet mes išvysime, kad visų tų dievų — nes vieno Dievo nėra — nei ženklo neliks!'' (116).

Taip sutvėrė Ritą ir jos pasauležvalgą gyvenimas, nūdienis engimos su juo už savo būvį ir toks jos pranyktinasai Dievas, kurin ją Nansenas savo krikščioniškuoju žygiu veda, o Bronkus brutaliu savo atstovaujamo Dievo galybe gąsdina.

Kitų typų nei neminėsiu, jei bent atroiuotąją Gailestingąją Seserį, kuri turi **savo** Dievą ir apie kurį manyti nedrįsta, nes bažnyčios tai draudžiama. Kai Bronkus yra idealas nūdienio vyresnybės skonyje kunigo, taip gailestingoji sesuo, net dviejų kunigų kovoje nepajudinama — idealas avelės krikščionio.

Jeigu Dobilo „Bludas'' praskleidžia mūsų liaudies gyvenimo puslapius ir parodo visą dvasiškųjų vadovų menkumą — „Du keliu'' — parodo mums kitą tų gyvenimo puslapių prasmę. Nors tą veikalą Holandijos rašytojas pagamino, bet jis, matomai, gerai nujautė tai, jog katalikiškoji dvasiškija visur sau ištikima ir visur tų pačių „gerų norų'', tų pačių priemonių griebiasi ir tos pačios „bažnytinės'' doros užburta.

„Du keliu'' turi padaryti mūsų scenoje trukšmą — idėjinį trukšmą, pastumėti žmones prie kritiško atsinešimo į savo dvasiškuosius tėvelius ir priversti pažvelgti savo gyveniman ir pastebėti, jog toli gražu ne viskas pas mus tvarkoje.

Ypač amerikiečiai gali plačiai šiuo veikalu pasinaudoti. Gilus savo turiniu, turtingas mintimis ir vaizdingas puikiais reginiais jis patrauks, užžavės ir privers žiūrėtojus galvoti — o to tik ir reikia Kai kiekviena mintis pereis per žiūrėtojų protą kvaršinančia audra — tuomet prablaivės ir gyvenimas.

Kalba lengva, graži — vertimas tyrai literatinis, kuo žymiai skiriasi iš visų kitų „Teatro'' leidinių.

D-RAS J. BASANAVIČIUS

KAIP MAN NEBUVO LEMTA DŪMOS ATSTOVU TAPTI

Pramatydamas panašius ir dar blogesnius komentarus prie savo veikimo rinkimuose, toks apsukrus „diplomatas'', kaip Vailokaitis, ėmė tuojau velti. Rinkimus Suvalkuose laimėjus, naują „Suvalkijos atstovą'' kun. Laukaitį „Šaltinyje'' aprašydamas, jisai pripažino reikalingu štai kokiuo originaliu būdu tai paaiškinti. „Ypatingai — girdi — pažymėtina, kad šiais rinkimais Suvalkija (t. y. Vailokaitis ir Ko.) reikalavo nuo atstovo, kad jisai būtų ne tiktai geras tautininkas, bet būtinai ir geras katalikas. Kas iš kandidatų į atstovus neturėjo vieno ar kito, negalėjo likti Suvalkijos atstovu, netiko šio kampelio geriausiems žmonių (t. y. Vailokaičio ir Ko) norams ir įsitikrinimams. Tomis tai taisyklėmis vaduodamies Suvalkijos lietuviai pradėjo rinkimus valsčiuose, to pačio laikėsi apskričiuose — ir pabaigė gubernijoje. Tie žmonių įsitikinimai, kad atstovas turi būti ir tautininkas, ir įsitikinęs katalikas, kaip kokia vilnis plaukė per visą guberniją, Smarkiausia jėga nešė viską, kas jiems priešinosi, ligi pasiekė savo tikslą''. (Sic!!)

Kitame straipsnyje „Iš pasikalbėjimų su rinkėjais suvalkiečiais'' tame pat „Šaltinio'' numeryje (44) redakcija paduoda išsvajotą fiktivį „pasikalbėjimą'', tai-pat melagystei pridengti. „Savo pažiūras — girdi — arba credo pasakojosi du — D-ras Basanavičius ir kun. Laukaitis. Abu juodu turėjo šalininkų ir priešų. — Kas galutinai nusvėrė kun. Laukaičio pusėn?

Man rodos, kad pamatinis pažiūrų skirtumas tikėjimo dalykuose — atsako tas pats redaktorius — „Klausutis'' ir naiviai priduria: D-ras Basanavičius —girdi — pasisakė esąs demokratas. Jo partijon telpa visokių tikėjimų žmonės. Į tikėjimo reikalus nesikiša. Kuningas gi Laukaitis pasisakė esąs krikščionis demokratas. Paaiškino, kad krikščionis-demokratai, laiko tikėjimą ne kaip kokį priedą, bet kaipo tiesą ir rūpinasi visą žmonių gyvenimą sutvarkyti ant krikščionybės pamatų. Paaiškinus skirtą tarp vieno ir kito, susyk buvo matyti aiškus pakrypimas kun. Laukaičio pusėn.

— Ne iš tamstos pirmo girdžiu šią nuomonę, — pridūriau aš — tęsia toliau „Klausutis''. Vienas ėjęs augštesniuosius mokslus rinkikas, man lyginai sakė, kad vakarykščiame susirinkime galutinai nusvėręs tasai vienas žodis **krikščionis,** nes kiti programos punktai buvę abiejų vienodi''.

Dar indomesnį savo sofizmais paaiškinimą kun. Vailokaitis padavė „Šaltinio'' nr. 46-me, atsiliepdamas į „Vilties'' nr. 126 ir „Liet. Žinios'' nr. 127 straipsniūs, kur buvo kalbama, jog mano kandidatūra buvus tik „priedanga''. „Būtų buvę — girdi — galima taip spėti, jei vien D-ro Basanavičiaus būtų buvus iškarto kandidatūra pastatyta, o būtų išrinktas kun. Laukaitis, bet taip nebuvo. Pačioje rinkimų pradžioje lygiai buvo pastatyti „Šaltinyje'' kandidatais kaip D-ras Basanavičius, taip kun. Laukaitis. Visu rinkimų metu abu juodu stovėjo kandidatais į atstovus ir per rinkimus Suvalkuose rinkikai turėjo pilną teisę išrinkti vien. kitą. Lygiai kaip galėjo ir visai ką kitą išrin. Vaduojanties „L. Ž.'' žodžiais, galima išvesti, j. kun. Laukaitis galėjo būti tokia jau priedanga D-ro Basanavičiui, kad uždengus jį nuo smarkios agitacijos paties Bulotos ir kitų „pirmeivių'', nes, bėgdami nuo kuningo, galėjo tikrai pakrypti D-ro Basanavičiaus pusėn, kuriam buvo priešingi''.

Tačiau — reikia pridurti — šitokių argumentų, skiriamų „Šaltinio'' **skaitytojams,** pačiai kun. Vailokaičio „diplomatiškai'' sąžinei nuraminti visgi, rodos, neužteko. Pabugęs minėtame „Vilties'' numeryje straipsnio, reikalaujančio iš manęs paaiškinimo apie rinkimus Suvalkuose, „Šaltinio'' redaktorius net — Vilniuje atsidūrė. Spalių 26 (lapkričio 8) dieną jis pas mane apsilankė ir čia prie A. Smetonos, kun. Kemešio, F. Kubiliaus ir d-ro Bukanto mėgino mane pertikrinti, kodel taip, o ne kitaip su mano kandidatūra atsitikę. Iš ilgų jojo paaiškinimų ir pasiteisinimų tik tiek verta paminėti, būk aš **jam** pasirodęs neištikimas, **todel jisai,** kada jau rinkimai pavietuose buvo laimėti, **agitavęs prieš mano kandidatūrą, kad manęs rinkikai Suvalkuose nerinktų...**

Šitas kun. Vailokaičio prisipažinimas — **maxima culpa** — padarė kaip į mane, taip ir į augščiau minėtus liūdytojus giliausį įspūdį! Visi šį kartą suprato, kad „diplomacijoje'' ir moralė perversija yra galima....

* * *

Jeigu dabar prisižiūrėsim augščiau paduotiesiems faktams, rodos, ypatingos jiems iš šalies apšviesti šviesos nebus reikalinga. Jei ką galima prie viso to pridurti, tai rašit, tik, trumpą epikrizį.

1) Mano kandidatūrą — kaip paminėta — statant, statyta ją ne vieno kurio žmogaus, bet viso „rinkimo komiteto'' Mariampolėje, vėliau lietuvių susirinkimo Kaune, nutarimu. Jąją pašalinti galima buvo tam-pat komitetui, delei kokių svarbių d[illegible]ykų, nusprendus, arba man pačiam atsisakius. Kandidatūros nei vienu, nei kitu būdu nenuėmus, ji[illegible] stovėjo visą rinkimų laiką **pirmoje vietoje.** Rinkėjai į mano iškabintą vėliavą žiūrėjo, rinkdami, agitatorių jiems peršiamus vyrus į pavietus ir į guberniją.

2) Apskelbiant mano kandidatūrą, komitetc kiek žinoma, turėta omenyje siųsti nuo Suvalk[illegible] gubernijos atstovu Dūmon mane, ne kaipo **teologą** bet kaipo neutralį, bepartijinį **politiką par excellence,** todelei visiškai neteisingu reikia skaityti kun. Vailokaičio „Šaltinyje'', rinkimams Suvalkuose pasibaigus, paskelbtąjį vienpusiškąjį rezonavimą, būk „šiais rinkimais Suvalkija reikalavus nuo atstovo, kad jisai būtų ne tiktai geras tautininkas, bet būtinai ir geras katalikas'' ir „kas, girdi, vieno ar kito neturėjo, negalėjo likti atstovu'', tarytum — o sancta simplicitas! — pasaulinis lietuvių reikalas Dūmoje suprastų ginti tik „geras'' katalikas... Tuo tarpu visų rinkimų kampanijos laiku mano vardas žmonėse visur buvo minėtas kaipo „gero'' kataliko, kuriam išrinkti valsčiuje buvo atsiųstas pagalbon net kunigas su „Šaltinio'' telegrama; „geru'' kataliku aš dar buvau ir rinkimus laimėjus, nes kun. Vailokaičiui „Šaltinyje'' apskelbus **urbi et orbi** „pergalėjimą'', išrinktųjų „23 katalikų'', kurie suvažiuosią į Suvalkus'', paduotasis skaičius apima be abejo, ir mano vardą, nenurodžius skirtumo tarpe manęs ir kitų „gerų'' katalikų vis to-pat „Šaltinio'' terminologijoje.

3) Mano katalikystė ingijo blogą markę kun. Vailokaičio akyse tik rinkimams pavietuose pasibaigus, kada buvo 23 rinkikai laimėti. Tik tuomet, kaip augščiau minėta, tas pats kun. Vailokaitis kur[illegible] buvo dalyvavęs Mariampolės ir Kauno susirinki[illegible]se, buvo apskelbęs kandidatūrą, buvo iš manęs p[illegible]ęs deklaraciją, rodos, **Sua sponte** pradėjo va[illegible] prieš mane agitaciją ir galop prieš pat rinkimus pasikvietė kun. Laukaitį į kandidatus. Man ding, kiekvienas pripažįs, kurs yra skaitęs paduotąsias augščiau žinias, kad kun. Vailokaičio gudraus būta „diplomato'', kad jo dar, mano kandidatūrą apskelbiant, mokėta palikti atvirus užpakalinius vartelius kun. Laukaičiui įvesti, išstačius svarbų **diplomatis mene** motivą, kad, girdi, „ne galima nuspėti, kaip gal išeiti'', nes, girdi, „gali dar daug kas atsimainyti paskutinėje valandoje'' — ką jis ir — „nuspėjo''...

(T. b.)

Jei kuomet sąžinė ir išmėtinėjo, tad Redžebas pamąstęs apie baisiąją bausmę, kuri jo laukia, jei dažinotų apie tikrą dalykų stovį, ir tardavo: „Dabar jau pervėlu...''

Idant apveikti savo neramumą, kuris kartais pakildavo, jis stengėsi daryti visuomet gerai, kiek jo padėjimas jam daleisdavo. Užuojavo mandagų bei malonų elgimąsi su žmonėmis jį praminė „mielaširdinguoju kunigaikščiu''. Jisai neatsumdavo nė vieno nelaimingo, kuris pas jį kreipdavosi, ir daugel kartų išmaldavo nuo karaliaus, kad nebaustų prasižengusiųjų.

Tečiau, buvo žmogus, kuris neleido Redžebui laimingai bei ramiai gyventi, kurio Redžebas labiau bijojo, negu kunigaikščio Asittos dvasios, pasirodančios dažnai sapne. Tuo žmogumi buvo Kunda. Jis žinojo, kad pasidėkavojant jiedviejų slėpiniui, Redžebas randasi jo rankosna ir jis iš tos progos pasinaudojo. Kunda jau senai nebetarnavo Redžebui, bet buvo pylyje garbės vyru, gyveno ištekliuje, visko pertekęs, tečiau viso to jam nepakako. Nuolat jis reikalavo nuo Redžebo įvairių dovanų: tai arklio jam reikia, tai namo, tai ryžių lauko. Ir kai Redžebas nesiskubino greitai užganėdinti jo reikalavimo, Kunda pažvelgdavo į jį tokiuo žvilgsinu, lyg sakydamas: „Ar drįsti atsisakyti?...''

Kiekvieną kartą, kai Kunda ateidavo jo kambarin, Redžebas sudrebėdavo iš piktumo, tarrytum būtų pamatęs mirtiną gyvatę. Ir kiekvieną kartą nuleisdavo akis bei nurydavo savo žodžius, kuriuos norėjo jam pasakyti.

III.

Praėjo pusketvirto meto nuo to laiko, kaip Redžebas pasisavino kunigaikščio Asittos vardą. Tuo metu karaliaus Ramaso viešpatijoje neužderėjo ryžiai ir atėjo badas. Bėdinieji žmonės suvalgė viską, kas buvo sutaupinta ir pulkais vaikščiojo po miestus ir sodžius prašydami išmaldų. Prisiartino tokia valanda, kuomet žmonės, bado nukankinti ir nuvargę, krito pakeliuose ir tenai be jokios pagalbos pasimirdavo. Redžebas atidavė bėdiniesiams viską, kas tik jam priderėjo, karštai pasakojo karaliui apie tautos nelaimę, bet neišdrįso tarti: „Atidaryk savo aruodus ir duok žmonėms duonos''.

Kartą Redžebas su keliatu draugų ėjo keliu. Jis buvo dūmojimuose paskendęs, jo draugai tai matė ir nenorėdami pertraukti jo dūmojimų, atsiliko užpakalin ir ištolo jį sekė. Po fygos medžiu, pakelėje, sėdėjo bėdinas vienuolis. Bet bėdinasai neištiesė savo rankos su indu, kurian mesdavo jam aukas. Jis numetė nuo galvos gūnę ir pažvelgė į Redžebą.

Redžebas pamatęs tą žvilgį net kruptelėjo taip netikėtai, lyg iš mėlyno-giedro dangaus perkūnas būtų ing jį trenkęs: jam rodėsi, būk jis mato prieš save kunigaikščio Asitto veidą. Nuo pirmojo išgąsčio atsipeikėjęs, jis mąstė vienas sau: „Aš suklydau, tai tik panašumas...'' Jis ir vėl ištiesė savo ranką su auka, bet tuo tarpu vienuolio lūpos sujudėjo ir vos girdžiamai jis ištarė jo tikrąjį varrdą: Redžebe!

Redžebas išsigandęs pažvelgė užpakalin, norėdamas persitikrinti, ar niekas, išskyrus save, negirdėjo ištariant jo vardą, ir susimaišęs pašnabždomis klausia:

— Kas tu esi? Iškur?

— Nebijok, aš neatvykau tuo tikslu, idant tave apskųsti, bet aš geidžiu su tavim pasikalbėti, — atsakė Asitta.

Tuo pačiu laiku prisiartino Redžebo draugai ir kunigaikštis nutylo; jis paėmė nuo žemės savo indą ir ištiesė jį ing Redžebą.

Redžebas suvaldė savo sujudimą ir ramiu balsu tarė: „Eikite toliau, šitasai šventasis vienuolis geidžia su manim pasikalbėti.

Draugai delto nesistebėjo, nesa visose viešpatijose labai gerbė bėdinus pamokslininkus.

— Aš ateisiu šį vakarą pas tave; lauk manęs pas mažuosius vartus, pas kuriuos auga alyvos.

— Gerai, — nusižeminęs atsakė Redžeba.

Asitta pakilo ir nuėjo, o Redžeba dar ilgai stovėjo ton pačion vieton. Jam rodėsi, kad jis pamišo, arba vėl, kad visa tai, kas ligi šiol buvo, tai buvo tik spanas, gi dabar prasideda tikrybė.

Vėlai vakare, kuomet pylije jau visi sumigo, Redžebas išėjo sodnan ir ėjo linkui vartelių, pas kuriuos augo alyvos. Jau ištolo jis pamatė pas vartelius ką-tai bestovintį, gūne apsidengusį, ir tarė sau: „Tai visgi tatai nebuvo sapnas...'' Jis įleido sodnan kunigaikštį, įsivedė jį į savo miegamąjį kambarį, užrakino duris ir tuomet sumišusiu balsu sušuko:

— Ar tištikro tu esi kunigaikštis Asitta?

— Taip, — atsakė kunigaištis ir nusiėmė nuo galvos gūnę.

Ir pradėjo jis pasakoti Redžebui, kaip jisai atsigaivino ir kodel slėpė tai nuo žmonių.

— Jei aš dabar atvykau, — tarė jisai, — bet ne tuo tikslu, kad atimti iš tavęs savo vietą. Aš atvykau tau pasakyti, kad tauta miršta badu, gi pas jus tuo tarpu pilnos daržinės ryžių ir kukurузų.

— Aš tai žinau, — tarė Redžebas, — bet neišdrįsau to pasakyti... — čia kalbą nutraukė ir paskui pridurė: — tavo tėvui

— Tu turi tai pasakyti — kalbėjo Asitta. — Jei dievai tatai daleido, kad tu likai kunigaikščiu, tai tu ir apie tautą turi rūpities. Tuomet jie tau atleis už padarytą vyliugystę.

Tatai Redžeba tiesiog nustebino, kad Asitta ne tik neišmėtinėjo jam, bet pirmasai pradėjo kalbėti apie atleidimą. Akįs pritvino ašarомis, o kaklą tarsti kastai smaugė. Jis nusilenkė prieš kunigaikštį ligi žemės ir tarė jin:

— Tu esi šventas, ir aš darysiu visa tai, ką tu man paliepsi.

Asitta uždėjo ant jo galvos ranką ir bylojo:

— Jei tu darysi gerai, tai mano palaima bus su tavim.

Jisai nuėjo, ir Redžebas juto, kad sunkusis akmuo nusirito nuo jo krūtinės.

Rytą metą jis prikalbino karalių atiduoti visus javus badaujantiems ir patsai visame kame pagelbėjo. Jis išsirinko sau gerus ir teisingus pagelbininkus, kurie turėjo prdaboti, kad iš karaliaus javų sądėlių būtų išduodami javų maišai.

Vieną tokią dieną, kuomet Redžebo širdis buvo rami ir laiminga, nesa jis žinojo, kad kunigaikštis Asitta jam atleido, — pas jį kambarin įėjo Kunda ir tarė:

— Pone, aš atėjau pas tave su prašym.

Redžebas manė sau, jog jau užtektinai jis Kundai davė, bet kaip paprastai, jis susilaikė ir nieka nesakęs paklausė jo:

— Ko tu nori?

— Vakar pasimirė vasarnamio prižiūrėtojas, — Kunda atsakė.— Aš norėčiau gauti jo vietą.

— Ar tu nereikalauji perdaug? — Redžeba atsakė. — Yra daug senesnių žmonių už tave, kurie turėtų teisę gauti šitą vietą.

Kunda išsykio neatsiliepė, bet kuomet jis pakėlė akis ir pažvelgė į Redžebą, abudu išsigando nuo to pasakymo, kuris spindėjo jųdviejų veiduose.

— Tu man sakai, kad aš reikalauju perdaug, — tarė Kunda, nuslopinęs savo piktumą. — Bet man, rodos, kad aš reikalauju permažai...

Jisai išėjo, žinodamas, jog Redžebas supras ir apsvarstys.

Rytą metą jis ir vėl atėjo ir be jokios gėdos klausė:

— Ar apsvarstei, pone, tai, ko aš vakar reikalavau?

— Gerai, atsakė pergalėtasis Redžeba, — aš paprašysiu tėvo.

Jis matė, kokia pašaipa pasirodė ant Kundos veido, kuomet jis ištarė žodį: tėvas... ir greitai užsisuko nuo jo.

Ir vėl Kunda gavo tai, ką norėjo.

(T. b.)

ŽODELIS KASLINK GASPADINIŲ UNIJOS.

Beveik kiekvienas sumanymas atneša šiokią-tokią naudą plačiajai visuomenei bei atskiroms tos visuomenės kuopoms. Taigi ir naujai sumanyta, taip vadinama, gaspadinių unija, manau taipgi atneš šiek-tiek naudos vienai ar kitai pusei.

Ta žinia dabar pasklydo po visus laikraščius, ir daugelis žmonių yra dikčiai tuomi užsiinteresavę ir pasistengs išgvildenti tą klausimą laikraščiuose — tame visuomenės gyvenimo veidrodyje. Panašiuose raštuose bei patėmijimuose bus nupiešiami blogi ir geri darbai ir pasielgimai gaspadinių ir burdingierių, taip kad skaitytojai turės progą geriau susipažinti su tuom gan svarbiu gyvenimo klausimu. Daugelis, plačiau viską apsvarstę ir paklausę įvairių pamokinimų bei nurodymų, pasimokįs, pasitaisys ir pradės žmoniškiau elgties.

Čia, manau, nebus prošalį ir man prisidėti su savo dvylekiu apie tą, kaip dauguma iš mūsų gaspadinių arba moterėlių apsieina su savo burdingieriais, ypač kaip jos jiems gamina valgius. Duokim, nueina gaspadinė į krautuvę ar bučernę mėsos pirkti; paprašo kokios ten jai reikia, o krautuvės darbininkas ar savininkas paima kokį sugriebdamas mėsos šmotą, pasveria jį ir pasako pirkėjai kainą. Ji nežiūri, kokia ta mėsa — girdi, ne sau, bus gerai — suvalgys. Parneša mėsą namon, drebia ją kur papuola — tepalaukia iki ji taps sunaudota. Jei tai vasaros laikas, tai musių visur yra neskundžiai, ir jos tada stengiasi pasinaudoti „gardžia'' mėsele. Kur yra katė, tai ir ji užsilipusi gardžiai papietauja, apželiodama atsikišusius kampus — apdalina, mat.

Galop ateina laikas virti ar kepti tą mėsos gabalą. Kaslink jo plovimo, tai gaspadinei nėra darbo, nors krautuvėje ta mėsa buvo mėtoma ir čiupinėjama visokiomis rankomis; parnešus namon, vėl „gražiai'' užlaikyta, o čia gaspadinėlė verda-kepa ir paskui paduoda savo burdingieriams valgyti.

Kaip jums tas viskas atrodo, mieli skaitytojai? Ar gali geras žmogus valgyti taip „puikiai'' pataisytą valgį? Kaip galima pavadinti tokį gaspadinių pasielgimą? Ant šitų klausimų tegul atsako kiekvienas iš skaitytojų ir tegul rimčiau ir plačiau tą viską apsvarstęs, pasistengia prisidėti prie panaikinimo tokio **baisaus** gaspadinių pasielgimo.

Jei kartais apie tą užvedi su tokiomis gaspadinėmis kalbą, tai jos lyg pasityčiodamos atkerta: „Plauti, girdi, dar čia reikia — aš čia **bereikalingai** rankas šlapisiu, kad paskiau, joms išsproginėjus, kęsti skaudėjimą; ką jie čia išmano — tegul tik džiaugiasi, kad parnešu ir išverdu.'' Panašiai, žinoma, gaspadinės elgiasi ir su kitų valgių pagaminimu. Kad tą visą plačiau aprašyti, reikėtų labai-labai daug vietos; aš čia privedžiau vieną iš paprasčiausių paveikslų, ant kurio yra panašus visų valgių virimas bei kepimas, ar šiaip pataisymas. Jei pažiūrėti, kaip užlaikomi burdingierių kambariai ir lovos, tai ir vėl vien tik nešvarumą ir betvarkę galima patėmyti.

O daugiausiai šitokios gaspadinės pretenduoja vadinties apsišvietusiomis ir susipratusiomis. Manau, kad nėra reikalo aiškinti, koks tas jų apsišvietimas ir kur jos jį įgijo — skaitytojai tą gerai patįs supranta ir tankiai tame gali persitikrinti.

Be abejonės, yra ir gerų paveikslingų gaspadinių, bet jų sulyginant su abelnu skaitliu, labai mažai. Jei naujai iš Lietuvos atvažiavusi mergina papuola pas tokią paveikslingą lietuvę-gaspadinę, arba pas gerą šio krašto šeimyninkę, tai ji pripranta prie tinkamo valgio gaminimo, prie švarumo, prie padoraus užsilaikymo, prie švelnumo bei mandagumo; priešingai gi — mergaitė eina netikusios mokytojos pėdomis. Taip, šiame atvejuje patarčiau lietuviams, kurie nori išsirinkti gerą ir paveikslingą sau moterį, žiūrėti daugiausiai į tą, kur ta ar kita mergina gyvena, kur ji dirba, kaip ji elgiasi ir tt., idant paėmus ją už moterį, turėti sau gerą draugę, gerą gaspadinę, gerą šeimininkę bei vaikų augintoją. Atminkime, kad apsivedimas ir šeimyniškas gyvenimas — tai svarbiausi gyvenimo klausimai.

Burdingieriai ir gaspadinės dabar sujudo — daro susirinkimus, prakalbas, ginčus; išneša visokios rųšies rezoliucijas bei nutarimus — tas viskas, be abejo, prisidės prie išaiškinimo ir pagerinimo burdingierių bei gaspadinių klausimo. Lauksime, kas iš to viso išeis. **J. K. Mikas.**

NEBEMIRSIM!

(Feljetonėlis.)

Nebemirsim! Įkirės begyventi ant šos ašarų pakalnės. Sukumpę, surukę, kaip kempinės, trainiosimės po dirbtuves (kaip asilas su maišu). Maldausime mirties pasigailėjimo, bet veltui.

Kam toli Philadelphiaja, tas Chicagą pasieks. Ir jei vieno „stebūklai'' „nemačytų'', tai kito tikrai „pamačys''.

Gal jųs nenorite tikėti? Na, tai tąsyk jųs esate (anot Philadelphijos p. daktaro išsireiškimo) netoli „nuo išgamų'' arba tikę tik tarnauti pas svetimus daktarus agentais...

Rodos aišku.

Gi Chicagos aptiekorius, tuobūt, nuolat bežiūrėdamas per matinį stiklą pamatė mūsių „kevale'' astrališką ar eterišką kūną ir, žinoma, su pagelba „stebūklingo eleksiro'' įkvepia sveikatą... kur jaunas merginas, sako, stebėtinai gerai pagydo... Tik nežinia, delko anądien nukeliavo pas Abraomą keli prakutę žmonės. Gal „stebūkladaris'' pasijutęs, juk neįveiks ligos, apleido savo „postą'', ar tiesiog mirtis pasinaudojo gera proga... Bet juk tas mažas nepasisekimas sulyginant su milžiniškais nuopelnais, nieko nereiškia...

Dabar reikia tikėtis, juk šitie „stebūkladariai'' greitu laiku išras vaistus, su pagelba kurių galės padaryti iš seno jauną... Juk viskas galima šiame margame pasaulyje. Pagaliaus ir dvidešimtame amžiuje tebetiki stebūklams. Tai kodel nedaleisti ir tokį stebūklą...

Aišku, kaip ant delno — nori tapti geru gydytoju mūsų supuvusių „kevalų'' — mokykis aptiekoje... **Kast. August.**

Laiškai į Redakciją

Stotis Mulin, Mandžurija
Chinija.

Gerbiamoji Redakcija: —

Ačiu už laikraštį „V. L.'' — labai įdomus. Pasistengsiu kiek galint parašyti iš Mandžurijos ir abelnai iš visų Tolimų Rytų.

Lietuvių pas mus neperdaugiausiai, bet ir tie veda nepagirtiną gyvenimą — visi yra pripratę prie degtinės, kuri suteikia jiems skurdą ir visokias nelaimes; yra net tokių, kurie atsižada nuo savo lietuviškos kalbos ir tarp svetimtaučių gėdisi kalbėti lietuviškai. Tamsumas tarpe čionykščių lietuvių apsireiškia pilnoj savo fomoj. Tolesniame laike pasistengsiu suteikti „V. L.'' skaitytojams visokios rųšies žinučių iš to Azijos pakraščio.

J. Janulaitis.

Seattle, Wash. Kovo 15. 1913.

Guodotina „Vienybės Lietuvninkų Rėdyste:

Draugystė D. L. K. Gedimino Seattle, Wash. praneša guodotiniems lietuviams ir lietuvaitėms, kad Draugystė savo pajėgomis ir išdalies su prigelbėjimu 46 kuopos TMD., kuri paaukavo tam reikalui $10.00, taipgi ir parinktų nuo pavienių geros valios tautiečių aukų, galop jau supirko suvirš už $100.00 lietuviškų kningų, t. y. visus svarbesnius išdavimus lietuvių rašybos ir patalpino į Seattle'o viešą miesto kningyną (Seattle Public Library) ant 4-os Ave. and Madison str. Šiuomi užprašome guodotinus tautiečius, apsigyvenusius Seattle ir apielinkėj, o taipgi pribūnančius ir iš toliau, naudotis kningyne patalpintomis kningomis, kur bus išduodamos ir priimamos atgal ant kiekvieno pareikalavimo per užveizėtojus kningyno. Priegtam Draugystė širdingai užprašo visus lietuviškų laikraščių išleidėjus Amerikoje, idant prisiuntinėtų į minėtą kningyną po 1 kiekvieno išeinančio laikraščio kaipo auką del visuomenės naudos. Var dan lietuvių visuomenės Draugystė ištaria širdingą ačiu 46 kuopai TMD. ir pavieniams tautiečiams, kurie prisidėjo su savo aukomis del įsteigimo minėto kningyno.

Aleksandras Kalvaitis,
Draugystės Sekretorius
210 Main st. Seattle Wash.

Iš meilės.

— Juk tamsta taip dar nesenai išėjai už vyro; priegtam išėjai jausdama karštą meilę, o štai dabar pamylėjai mane, kitą...

— Tai čia, mano brangusis, visai paprastas dalykas... Jeigu mana širdis turi meilės dovaną, jeigu ji pamylėjo vieną, tai, manau, ji gali pamylėti ir kitą...

ŠIS—TAS.

Kiek išgerta ir tabako sunaudota Suvienytose Valstijose per vieną pusemetį. Pagal pranešimo šalies ineigų komisoriaus Royel E. Cabell, Suv. Valstijose naudojimasi svaiginančiais gėrimais ir taboka gana žymiai auga. Per pusę metų (nuo liepos 1 d. ligi vasario 1 d.) išgerta 94 milijonais daugiau, negu per tą patį laiką praeitais metais. Surūkyta 8,500 milijonų cigaretų (papirosų) — 2,500 milijonų daugiau, negu per tą pusmetį metai atgal. 4,500 milijonų cigarų — 250 milijonų daugiau, ir 250 milijonų svarų tabako — 12 milijonų svarų daugiau, negu pernai metais. Tas viskas parodo, ant ko eina žmonių pinigai. Net stebėtis reikia, kad visi laikraščiai vienkart su visuomene šaukia ant brangių laikų, kas ištikro yra, o mes tiek daug gerybės paleidžiame ant vėjo. Apart tų viršminėtų dalykų gėrikai alaus taipgi atsiima savo dalį. Pirmus septynius mėnesius praėjusių metų išgerta 38 milijonai 864 tūkstančiai bačkų alaus, t. y. 1,850 tūkstančių daugiau, negu per tą patį laiką pirmesniais metais.

Paėmus į atidą šias skaitlines, kįla klausimas — ką mes turime iš to gėrimo ir tabako vartojimo? Na-gi nieko gero, o tik muštynes, ištvirkimą, ligas, nesutikimus šeimynose ir visokius kitus nelemtus dalykus.

Gerai, kad tas komisorius neveda statistikos, kokios tautos tų dalykų suvartoja daugiausiai, nes mums, lietuviams, ištikro priseitų parausti iš gėdos prieš kitataučius. **Milda.**

Kiek yra miškų Miškai ant visos žemės rutulio užima 1,500 milijonų hektarų (hektaras=1¾ margo), arba ¼ dalį viso žemės paviršiaus. Prie turtingiausių miškais kraštų priskaitoma Kanada, kur miškų yra 320 milijonų hektarų — daugiau, negu visa Europa. Rusijai išpuola 210 mil. hektarų, Skandinavijos pussaliui — 20, Austro-Vengrijai — 16, Vokietijai — 14, Francijai — 10 hektarų.

Mažiausiai miškų esama Ispanijoj, nes didi jos dalis — Kastilija, visai dabar neturi miškų. Ispanijoj miškai užima 23 mil. hekt. žemės plotą, o Indijoj yra tik 50 mil. hekt., kas, sulyginant su platumu pussalio, yra labai mažai.

KASLINK LIETUVIŠKŲ JUDANČIŲ PAVEIKSLŲ.

Malonųs Tautiečiai: —

Jau kelintas metas, kaip man skambina į ausis iš visų pusių amerikiečiai kaslink Lietuviškų Judančių Paveikslų, kad važiuoti į Lietuvą ir ten padaryti juos. Taipgi aš pats nuo savęs jau kelintas metas kaip prižadėjau tą išpildyti, bet tai šiokios, tai tokios kliūtįs man nepavelijo, norint ir aš pats to troškau.

Bet jau šį metą tikrai prižadėjau, kad važiuosius į Lietuvą savo užduotį atlikti; užtai pranešu visiems mano tautiečiams, kad išplaukiu į Lietuvą tuojaus po pirmai gegužės mėn. traukti paveikslų iš Lietuvos gyvenimo. Aš mis liju parvažiavęs pavažinėti po Vilniaus, Kauno ir Suvalkų gubernijas, traukdamas Lietuvą ant judančių ir stovinčių paveikslų, kaip daugeliui savo tautiečių buvau nuo senai prižadėjęs, kaip po Lietuvą važinėsiu, nuimti jų gimtines vietas, aš tą labai mielai ap-

siimu padaryti, jeigu tik bus galima man kur dasiekti.

Norintieji apturėti savo gimtinės vaizdelius arba savo giminių fotografijas, ilgai nelaukę praneškite man per laiškus aiškias informacijas — kokios gub. kokių gminų, miestų, kaimų ir tt.

Taip man toliaus būt miela išgirsti nuo savo tautiečių patarimus, kur kokias vietas aplankyti ir kokius paveikslus nuimti; aš ten nevažiuoju, kad paveikslus nutraukti ir juos paskui paslėpus laikyti pats del savęs — mano noras yra kad dirbti del jūs, mano broliai ir seserįs; mano širdis trokšta, kad jus šiaip-taip galėčia palinksminti pargrįžęs.

Aš ten nuvaževęs mislinu padėti daug trūso ir skatiko, kad tik galėčiau šį-tą gerą ir naudingą del jūsų parvežti ir jumis paėinksminti, rodydamas Lietuvą judančiuose paveiksluose.

Ir ne tik tas yra, — mes šiandie nuėję į judančių paveikslų teatrus matome paveikslus iš visų svieto šalių, bet iš mūs Tėvynės Lietuvos dar iki šiol nieko nematėme; ar tai negraudu pamislinti? Mano noras yra, kad ir Lietuvą šiek-tiek per paveikslus supažindinti su kitomis tautomis.

Užtat, meldžiu savo tautiečių nesivėlinti, bet tuojaus prisiųsti man informacijas kaip galima plačiausiai; tuomsyk bus man smagu parvažiavus į Lietuvą dirbti, jeigu žinosiu, kokių paveikslų jūs pageidaujate.

Kurie norite, kad jūsų gimtinės vietos būt nufotografuotos, ilgai nelaukę prisiųskite man laiškus su informacijomis ant šio adreso:

A. T. Račiunas,
630 Halsey str., Brooklyn, N. Y.

Tiems, kurie suteiksite kokias žinutes, iš kalno tariu širdringą ačiu. **A. T. Račiunas.**

LIETUVIŲ GASPADINIŲ REIKALAVIMAI.

Mes Brooklyno „Lietuvės Gaspadinės'' skaitydamos laikraščius matome, kad tveriasi visai naujos unijos — „Burdingierių'' ir „Lietuvių Gaspadinių''. Tas unijas pripažinome labai reikalingomis, tat savo susirinkime, kuriame dalyvavo 23 lietuvės gaspadinės 29 d. kovo 2-roj val. po pietų Military svetainėje po N 89 Scholes St., Brooklyn, N. Y., nutarėme reikalauti nuo burdingierių, idant būtų pildomi sekanti mūsų nutarimai, o tada mes sutiksime pildyti jų — burdingierių nutarimus — rezoliucija tilpo „Keleivio'' num. 12 š. m.

1 — Reikalaujame, kad burdingieriai kambaryje bei lovose ne kaziruotų per naktis iš pinigų, o susipešus — rautųsi sau peisokus ramiai ir nekeltų trukšmo naktinis.

2 — Reikalaujame, kad parėję iš darbo persimainytų apautuvą ir drabužius ir po lovas nesivoliotų suodini.

3 — Kad nepareitų vidurnaktyje — apie antrą val., girti neterštų „sinkas'' ir nesibaldytų miegant šeimininkams.

4 — Reikalaujame, kad prie mažų vaikų nekalbėtų negražių kalbų bei dainų, kuriomis užkrečia-užnuodija mūsų vaikų jaunutes širdis, išmokindami juos nemorališkumo.

5 — Geistina, kad kiekvienas burdingierius lankytų maudyklę vieną kartą savaitėje, permainytų drapanas ir neitų lovon aliejuotas bei suodinas.

6 —Kad gaspadinėms užsimokėtų kas kartą priderančiai, ne vilkindami, ne nuskriausdami nė vienos keliais doleriais neužmokėdami.

7 — Kad nespjaudytų į kampus, nemėtytų cigaretų po lovomis ir nakties laiku visiems miegant nerūkytų.

8 — Kad burdingieriai nereikalautų kuopigiausiai mėsos ir kitų produktų, nes mes esame priverstos pirkt sugedusį ir netikusį maistą.

9 — Jeigu viršlaikio nedirba, kad iš darbo eitų namo pavakarieniauti, negirtuokliautų saliūnuose iki išnaktų, kad pagamintas valgis nenueitų ant nieko.

10 — Burdingieriai privalo duot skalbt visokius dėvėtus drabužius kas savaitė, ipatingai pančekų kad nedėvėtų po kelis mėnesius, nes iš to vaisinasi visoki loviniai vabalai.

11 — Gaspadinių nelaikyt savo tarnaitėmis, nesiuntinėt vydurnaktyje su „dinerke'', kad neštų kaziruojantems alutį.

12 — Nekalbint gaspadinių — nereikalaut nuo jų nemorališkumo ir jų šeimynoje nedaryt suirutės.

Nutarėme: kurie burdingieriai užlaikys šituos mūsų nutarimus, tuos laikysime už $3.50 ant mėnesio, o neužlaikanti: turės mokėti po $7.50 ant mėn.

P. S. Žemiau pasirašiusios trįs moterįs (lietuvės gaspadinės) yra įgaliotos viso susirinkimo parašyti nuotarmę, užrašyti nutarimus kningose ir pagarsinti vietiniame laikraštyje.

Ona Linger,
32 Scholes St., Brooklyn, N. Y.
Viktorija Ikamienė,
32 Shcoles St., Brooklyn, N. Y.
Ona Kilkienė,
52 Teneyck St., Brooklyn, N. Y.

MILŽINIŠKA GELEŽINKELIO STOTIS.

Nueikite ir pasigėrėkite milžinišku didumu ir gražumu Grand Central stoties ant 42 gatvės New York'e. Nueikite ne delto, kad Rusijos caras yra kompanijonu šio didžiausio geležinkelio pasaulyje, o delto, kad ten ištiesų yra kuomi stebėtis.

Vasario 1 d. š. m. liko atidaryta pirmu kartu šios stoties centralės durįs, kurios turbūt neužsidarys niekados.

Šioji stotis kompanijai lėšuoja $180,000,000.

Stotis užima 79 akrų plotą žemės, iš po jos išvežta 3,194,750 kub. jardų akmenų ir smėlių-žemių, išaikvuota milijonas svarų dynamito, 500,000 bačkų cemento ir 125,000 tonų plieno.

Centralinėje salėje gali patilpti 30,000 ypatų; randasi prietaisos del perdirbimo šilto ir šalto orų; restoranuose valgiai gaminami vien tik elektrika. Bagažai priimama su tam-tikromis prietaisomis — triūbomis su pagalba oro. Čia randasi ligonbūtis, barzdaskutykla, kur galima susikalbėti 30 labiausiai prasiplatinusių kalbų; randasi ir taip daugybė visokių privatiškų kambarių, — kaip tai del vyrų ir moterų.

Stoties viduryje beveik nesiranda jokių laiptų ir visoki pasikėlimai ir nusileidimai augštyn ir žemyn atliekama su pagalba elevatorių ir lanksčių grindų; trūkiai bėgioja elektros greitumu po 67 linijas, ištaisytas ant dviejų augštų, taip, kad galima pervežtinėti apie 250,000 pasažierių žėd ną dieną; kas pora minučių išeina arba ateina trūkis. Signalo bokštas yra didžiausias už visus kitus šiandieną esančius pasaulyje; jame dirba rodyklės varomos elektra, nedarydamos niekad jokių klaidų. Elektros prietaisos skaitosi geriausiomis del žmogaus rankų, akių ir smagenų.

Jeigu strielų perdėtojas per klaidą paleis trūkį ne ten, kur jam reikia eiti, tai elektriški signalai momentališkai skambįs ir trūkis liks sustabdytas. Prie vyriausio inžinieriaus randasi po stiklu rėlių ir trūkių diagrama judėjimo. Elektros ženkliukai parodo ant kortos, kur koks trūkis eina. Inžinierius paduoda komandą perdėtojams strielų.

Stotis turi požeminį kelią, suvienytą su „subvejais''; jis lygus, didelis ir labai malonus. Jame nesiranda jokio bildėsio — ramu. Jis visas apšviestas malonia elektriška šviesa, puolančia nuo paviršio ir atsimušančia nuo milžiniškų veidrodžių.

Pačios lubos — dangus, padabintas nupieštomis 2.500 žvaigždžių; tai yra išvaizda naturališko dangaus.

Viduryje nesiranda ir būt negalima nei stūmdymos, nei susispaudimo tarp publikos, nei jokio aido — viskas palieka sunaikinama per milžiniškumą visokių budinko prietaisų.

Viename ir tame pačiame laike vaikštinėjasi keli tūkstančiai žmonių, nesimaišydami viens kitam po kojomis.

Rytais ir vakarais čia atplaukia ir nuplaukia minia New York'o darbininkų.

Specialės triūbos (magnefonai) visuose kambariuose pasažieriams pranešdinėja apie išėjimą trūkio iš stoties.

Žėdnas pasažierius taipgi net „žaliausis'' emigrantas, šiame milžiniškame rate smaginasi ir rūpinasi savimi.

Verta atlankyti Grand Central stotį, idant pasigėrėti, pasimokinti ir pamąstyti apie tą milžinišką budinką, apie tą techniškąą triumphą.

Iš „R. S.'' — J. **Kerdiejus.**

New Yorko žinios.

¶ **Užmuštojo Meksikos prezidento Fr. Madero's** šeimyna mano ant visad apsigyventi New Yorke.

¶ **Persekioja policiją.** Prokuroras Withmann padarė formališką „ablavą'' ant New Yorko policijos. Suareštuotieji menkesnieji policistai išduoda savo vyresniuosius, o paskutinieji, norėdami išvengti bausmės, atidengia visas policijos „slaptybes''. Galima manyti, kad ateis galas net augštiems policijos šulams. Mat, ne visad katinams Velykos.

¶ **Kontraktas ant 330 milijonų dol.** Šiose dienose padaryta galutina sutartis tarp miesto valdybos ir Interboro ir Brooklyn Rapid Transit Co. kaslink padarymo požeminių (subway) geležinkelių; kontraktas padarytas ant 330,000,000 dol.

Prieš tokią sutartį ilgai kovojo geležinkelių municipalizacijos šalininkai. Pravedus tuos požeminius kelius, rėlių bus ištiesta apie 629 mylios; tada už 5c. New Yorko-Brooklyno gyventojai galės kur tinkama važiuoti 20 myl.

¶ **Miesto meras Gaynor** išleido paliepimą, idant po 1. val nakties būtų pertrauktas alkoholinių gėrimų pardavinėjimas. Iki šiol daug saliūnų ir restoranų ant Broadway pardavinėjo alų, likerius ir kitus gėrimus per kiaurą parą.

¶ **Linksmi italijonai.** Nesenai apie 50 italijonų 12 val. nakties grįžo šukaudami iš vestuvių; galop jie sustojo ant Washington square. Čia jie pradėjo smarkiai dainuoti, neatbodami ant policijos patėmijimų. Liko iššauktas rezervas policistų; suareštuota 15 italijonų; kiti gi pasislėpė.

¶ **Audrų atbalsiai.** Iš priežasties audrų bei vandens užpludimų gelžkeliai negali dastatyti kiek reikiant valgio produktų, ypač sviesto, pieno ir kiaušinių. Nekurios tų produktų kompanijos sumažino jų siuntimą beveik ant pusės. Daugelis namų visai neteko pieno; sviesto kainos pakilo ant 6 c. už svarą.

¶ **Stan. La-Napjerkovska,** lenkų šokikė iš Rusijos, šiose dienostojo ant teismo už negražų šokį ant scenos.

Detektivas parodė, kad ji šoko taip vadinamą „bitės šokį'' — šokikė tyrlaukių smėlyse suranda rožę; ji lenkiasi ją pakelti, bet tame momente ant jos drapanų nutupia bitė; bijodama, kad ji neįgiltų, ji smarkiu pasipurtimu pasiliuosuoja nuo dalies savo apvalkalų...

Išklausęs tų parodymų, teisėjas Levi pasakė: — Mūsų moterų dekolte bei dikčiai apnuoginti kaklai tankiai matosi ant balių ir koncertų, o mes to visai neskaitome už įstatų peržengimą

La-Napjerkovska norėjo prieš teisėją atkartoti „bitės šokį'', idant duoti jam progą spręsti apie jo nekaltumą, bet jis sulaikė šokikę nuo šokio demonstracijos ir išnešė apteisinantį verdiktą.

¶ **Travelers Aid Society** išdirbo kovos planą su prostitucija, New Yorke iki pasibaigs San Francisko's 1915 m. visasvietinė paroda, nes manoma, kad iš Europos užpluks tada baltųjų vergių gaujos, kurios važiuos ant „uždarbio'' laike parodos. Draugija turi savo agentus visose prieplaukose ir gelžkelių stotyse. Praėjusiame mete draugija suteikė pagalbą 18.000 merginų.

¶ **Apvaikščiojimas Romanovų jubilėjaus.** Vietinėj stačiatikių katedrališkoje bažnyčioje dienoje paminėjimo 300 m. sukaktuvių Romanovų giminės laike pamaldas trįs archierėjai ir daug šventikų. Tik publikos buvo **mažai** — tik vienas rusas žurnalistas Ivan Narodnyj, kuris atėjo maldnamin paklausyti muzikos, idant paskui apie tą parašyti straipsnį. P-nas Narodnyj 1905 m. skaitėsi Pribaltijos krašto revoliucijonierium, dabar gi, lyg ant juoko, buvo vienintėliu maldininku už „cara-tėvuką''.

¶ **New York'as** užima pirmą vietą Suv. Valst. kaslink spaudos dalykų. Iš visų industrijos išdirbimų spaudos dalykai New Yorke užimą trečią vietą. 1910 m. išdirbiniai spaudos dalykų siekė sumos 183 mil. dolerių; buvo 2,883 spaudos įstaigos, kur dirbo 48,320 žm. Kapitalas tų įstaigų siekė 123 mil. dol.; darbininkų uždarbis — 35 mil dol. Svarbiausieji spaudos išdirbiniai —kningos, laikraščiai ir žurnalai.

Vietinės Žinios

— **Lietuvių Gimnastikos Klubo pasilinksminimas.** Užpereitą subatvakarį, kovo 29 d., Palace Hall svetainėje buvo vienuoliktas metinis Liet. Gimnast. Klubo balius. Buvo pilna salė beveik vieno jaunimo, kuris smagiai pasilinksmino bei šoko. Klubo sąnariai bei pašaliniai vaikščiojo po svetainę apie valandą laiko taip vadinamą „Grand Maršą''. Taipgi klubiečiai, po vadovyste L. Eremino, sudainavo porą dainelių, kurios neblogai nusisekė. Beto, reikia pabriežti, jog tūli Lietuvių Gimnastikos Klubo sąnariai buvo pasirėdę „in full dress'', ko ligi šiol lietuvių baliuose nesimatė. Tas naujas įvedimas į brooklyniečių lietuvių balius tatai Liet. Gimnast. Klubo sąnarių sumanymas.

— **Scenos Mylėtojų Choro veikimas.** Neminint to, kad Scenos Mylėtojų Choras rengiasi parengti koncertą, kuris bus balandžio 20 d. Washingtono Parke, neminint žadamos statyti operos „Faustas'', reikia pabrėžti, kad sceniečiai, vedant mūsų kompozitoriui Mikui Petrauskui, su energija mokosi įvairių dainų, kurias puikiai jau padainuoja. Mes nuo savęs patartumime, vaikinams ir merginoms, kurie netingi, kurie dar neprideri į minėtą chorą prisidėti ir dalyvauti kartu su kitais to choro sąnariais koncertuose bei kituose Scenos Mylėtojų Choro perstatymuose. Patartumime pasirodyti viešoje visuomenėje dirvoje. Dainavimo lavinimosi repeticijos esti kas savaitė, ketvergų vakarais, mažojoje McCaddin salėje.

— **Simano Daukanto Dramatiškos Draugijos balius.** Balandžio 5 d. vakare Palace Hall svetainėje buvo minėtos draugijos balius. Sako, žmonių buvę nedaug.

— **Lietuvių Draugijų Sąjunga.** Kiekvienas iš mūsų, jei tik rimčiau apsvarstysime dalyką, pripažįs tą didžią svarbą kokia užsiveria susivienijime lietuviškų draugijų. Mes žinome, kad tankiai tarpe atskirų draugijų išeina nesusipratimai, kuriuos, esant Draugijų Sąjungai, bus lengviau išrišti, o galop draugijos, įėjusios Sąjungon, galės kartu aptarti, kaip greičiau ir lengviau įkūnyti savo siekius, kaip didesnę naudą atnešti savo nariams ir abelnai lietuvių visuomenei.

Įkurtuvės New Yorko ir Brooklyno draugijų Sąjungos atsibus nedėlioj 27 d. balandžio 2-rą val. po pietų Tautiško Namo svetainėje, 101—103 Grand Str., Brooklyn, N. Y. Visos draugijos teiksis prisiųsti savo atstovus.

— **Pasiskyrė sau bausmę.** Tūlas William Rooney, 55 metų amžiaus, kuris išbuvo kalėjime 31 metą, dabar ir vėl teisiamas už naują vagystę. Jisai skiriasi sau bausmę — kalėti ligi gyvos galvos. Galutinas nuosprendis bus išneštas balandžio 7 d.

— **Netikėta chirurgo mirtis.** Šiose dienose mirė nuo užnuodijimo kraujo laike operacijos labai populiariškas chirurgas Algerman Brisov, gyvenęs ant 234 Clinton gt. Mat, jis darė aklosios žarnos operaciją ir netikėtai persipjovė peiliuku sau pirštą; už savaitės laiko apsireiškė kraujo užnuodijimas. Nežiūrint, kad daktarai dėjo visas savo spėkas, idant jį išgelbėti, jis galų gale mirė.

— **Prie Miko Petrausko koncertų.** Buvo minėta, kad bus koncertai Philadelphijoj ir Elizabethe, taigi bus dar iš Newarke. Philadelphijos koncerte jau pažymėta koncertui net ir veikalai: Duetas iš operos „Lucia di Lammermoor'' — M. Petrauskas ir M. Karužiūtė ir Bethoveno symphonia — keturiomis rankomis — P. Čiurlionis ir L. Kariužiūtė. Iš vietinių dar dalyvaus choras po vadovyste I. Turčiukonies ir styginis kvartetas po vadovyste I. Grigaičio.

Elizabethe ir Newarke irgi vietinės rinktinės pajėgos dalyvaus: vargonininkai su chorais ir kiti iš Lietuviškos Konservatorijos skyriaus mokiniai.

JUOKELIAI.

Kas juokingas?

Juokingas vyras, kurs neša ant rankų savo žmonos mopsą.

Juokingas tas, kurs tik vakar su mumis susipažino, o jau šiandien prašo: miels drauge, įrašyk man ką nors į albumą.

Juokingas yra plikis, kurs keldamas prieš moterį savo kepurę, išnetyčių pakelia ir pariką.

Juokingas kvailys, kurs nuduoda genealį žmogų.

Pas kurpių.

— Klausyk, tamsta padarei man batus su girgždėjimu.

— O gal tamsta, poni, geistumi, už tris dolerius padaryti su gramofonu?

Pas paveikslų piešėją.

— Aš labai neužganėdinta savo paveikslu.

— Kodel gi?

— Aš tamstos prašiau sumažint riaukšles ant veido, o tamsta to nepadarei.

— Kaipgi — aš riaukšlių skaitlių sumažinau: pas tamstą jų buvo 43, o aš nupiešiau tik 42.

Tamsiame kambaryje.

Ji. — Oi, čia taip tamsu, kad aš negaliu surastinėt savo burnos!

Jis. — Pavelykite tą atlikti man — aš tamstai surasiu viską savo lūpomis ir rankomis.

Kas yra užterštas kraujas?...

Yra tai kraujas pilnas nuodingų ir užterštų dalykų, kurie turėjo buti prašalinti paprastu budu.

Pučkai, Votaitės,
Inkštirai, Pabrinkinimai,
Išbėrimai, Puliavimas,
Odos ligos, Apskritas nykulys

Tai paprasti apsireiškimai nuo kraujo nevalumo.

Severos Kraujo Valytojas
(SEVERA'S BLOOD PURIFIER)

yra užsitikėjimo vertu ir pagelbingu vaistu, suteikiančiu išganingas išdavas tokiuose atsitikimuose. Kaina vienas doleris Bonkai.

Pardavinėjamas visose aptiekose. Neimk kitokių. Reikalauk Severos. Jei tavo aptiekininkas negali jų parupinti, rašyk pas mus.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Barzdaskutykloje.

Barzdaskutys kerpa vidutinio amžiaus storoką ponuką, bet, kur tai įsižiopsojus žirklėmis nukerpa galą ausies.

Ponelis šoka augštyn, tartum nudegintas.

— Kas čia per kiaulystė?! — suriko jis.

Kam nemokant imties darbo!? Kas gi dabar bus? Viena ausis liko trumpesnė.

— Pavelysite sulyginti? —nedrąsiai paklausė kirpikas.

Perspėjimas.

— Žinote, mano brangieji, rimta moteris gali nešioti dekolte (pakaklio iškarpa) tokio didumo, kaip jai tas pasidaboja, be jokių blogų pasekmių.

— Tik, meldžiamasis, nekalbėkite taip, girdžiant mano pačiai.

—Kodel gi?

— Priešingai — ji ant balių pradės važinėti visai nuoga.

Reikalingas perspėjimas.

— Dukryte, tu dabar pati save turi saugoti! Tu žengi gyvenimanė.. o doros kelias — labai labai slidus.

— Nesirūpink, mamute! Aš tuomi keliu visai nevaikščiosiu.

Moterų draugystėje.

— Kodel gi tamsta tyli visą laiką?

— Perprašau tamstą — klausyti dviejų moterų aš dar galiu, nes turiu dvi ausi, bet kalbėti kartu su dviem moterim, turint tik vieną liežuvį, jokiu būdu neišgaliu.

Pas gydytoją.

— Daktare, malonėkite duoti man patarimą.

— Ką ir kur tamsta jaučiate?

— Man kol-kas nieko tokio nėra, bet aš rengiuosi antrą kartą eiti už vyro ir todel atėjau pas tamstą, kad duotumei patarimą. Už katro iš dviejų jaunikių man eiti — už valdininko ar už advokato?... Kaip būt geriau iš higieniško atžvilgio? Manau, tamsta turi statistiškas žinias kaslink šio dalyko...

Tinginys.

Mančesteryje (Anglijoje) susitvėrė didžiausių tinginių draugystė. Vienas iš tos draugystės įstatų paragrafų reikalavo, idant nei vienas iš draugystės narių niekad nesiskubintų. Peržengęs tą taisyklę, buvo priverstas už savo pinigus pavaišinti visus kitus narius. Pasitaikė, kad daktaras, tos draugijos narys, važiavo labai greit pas ligonį. Jo draugai nutarė nubausti jį už peržengimą taisyklių.

— Visai ne, — teisinosi daktaras: — dalykas tame, kad mano arklys būtinai norėjo lėkti galvatrukčiais, o aš tingėjau jį sustabdyti.

Tokiu būdu daktaras liko pašnosuotas nuo bausmės.

Kabinete.

— Ką tamsta darote! Meldžiu perstoti... U-ui... kaip šalta... kanda... Juk tai betvarkė... kas yra kur matęs, kad merginoms už dekolte kas ustricas leistų... Juk jos kanda ir... Malonėkite tokių baikų nedaryti.

— Nu tai tau, ubage, ir ramentai! Delko gi mudu iš salės atskiran kabinetan suėjova — juk ne tam, kad varžyties, bet veikti, kaip papuola, kaip linksmiau, kaip įdomiau... Čia jau neturi būti jokių kilpų...

— Bet, bet... nu... tik....

Patogi nakvynė.

Ilgai užsisėdėjęs traktieriuje, grįžta Jonas Pakendokis gilumoj nakties namon. Tik žingsnelį iš toko ir... nukibildavo į gilų ravą; bet, priėmęs tam tinkamą pozą, sumanė ten pernakvoti. Tik staigu jo apačioj kas-tai sujudėjo.

— Perprašau, jau šita vieta užimta — pasigirdo duslus balsas.

Susilygino.

Vienas pirklys labai buvo panašus ant Bismarkio (garsus Vokietijos diplomatas bei politikierius), tik truputį liesesnis. Idant dar daugiau priduoti to panašumo ant garsiojo kanclerio, jisai stengėsi labai gerai valgyti ir, kada pajuto pageidaujamo rezultato apsireiškimą, šiaip kartą pasakė susirinkusiems pažįstamiems.

— Taigi, dabar jau net ir sveriu tiek, kaip Bismarkis: nedatenka tik dviejų svarų.

— Tai šitas nedateklius kaip tik ir išpuola ant smegenų, — patėmijo vienas iš jo pažįstamų.

SKAITYTOJAMS.

Gerbjamieji „V. L.'' skaitytojai, kurių prenumerata išsibaigė ir gavote paraginimą, malonėkite atnaujinti, nes kitaip būsime priversti sulaikyti laikraščio siuntinėjimą. Tiems, kurie gavo paraginimo kortele, šis numeris yra siunčiamas paskutinis, iki atnaujinimo.

Pasarga: Permainant adresą, pirmiausia parašykite senąjį, o paskui naują. Visada reikia rašyti kuoaiškiausiai vardas, pavardė ir gatvės arba basko numeris, o tuomi palengvinsite administracijai darbą ir išvengsite daugelio nesusipratimų.

„Vien. Liet.'' Adm.

KRASOS DĖŽUTĖ.

B. Aluzui, Dorrisville, Ill. Jau iš šitos korespondencijos matoma, kad tame mieste yra labai daug „avanturų''. Jei šita „avantura'' būtų aprašyta tinkamai arba šiek-tiek suprantamoje formoje, tai butumime pataisę ir patalpinę. Tečiaus jokiuo būdu nestengėme suprasti, — kaip ištiesų ten buvo. Stengkitės aprašyti dalyką aiškiai ir suprantamai, toumet patalpinsime. Rašykite apie vieną kurį dalyką ir nemaišykite tuo pačiu žygiu kitų. Įsivaizdinkite sau — jei tuo pačiu žygiu pradėsite pasakoti apie dešimtį dalykų,neprisilaikydami jokios tvarkos, tai niekas tamstos pasakojimo nesupras ir tamstai užbaigus pasakoti, nežinos apie ką kalbėjai bei ką norėjai pasakyti.

J. N. Wilkes Barre, Pa. Pastaroji žinutė visai nejdomi. Vaizdelio dar nespėjome peržiūrėti. Kai tik peržiūrėsime, tai tuč tuojaus ir pranešime ar tiks spaudai, ar ne.

Kregždei, Brooklyn, N. Y. Tamstos straipsnelį „Būkime mandagus'' gavome. Tema, galima pasakyti, mums patinka, bet labai menkai teapdirbta. Perskaičius jį ištisai, nuo pradžios ligi pabaigos, skaitytojas nė nedažinos, kas ištikro tas mandagumas. Tūli klausimai vos tik pajudinti ir nutraukti. Tamsta sakote, kad tik lietuviai vyrai, įėjus moterims į tramvajų, nepasikelia bei neužleidžia joms savo vietos. Betgi panašiai elgiasi ir kitų tautų vyrai. Tiesa, pas lietuvius mandagumo maža, tečiaus kas daryti? — per laikraštį panašiais straipsniais mandagumo neišmokįsime. Mandagumo geriausia mokykla — tai geras išauklėjimas.

Svitrigiela, Lewiston, Me. Su mielu noru būtume patalpinę tamstos „korespondenciją'', jei tai būtų korespondencija. Sveikas pradėjai korerespondenciją, o išėjo „kritika''. — Gal kaikurie „mūsų'' ir elgiasi panašiai, kai akmeninės gadynės gyventojai, betgi gyvena ne XIX šimtmetyje, kaip sveikas sakai, tečiau XX-tame. Beto, kad mūsų korespondentų ypatybė, vieną kurį dalyką bei atsitikimą aprašant, apsireiškia ne stiliuje, bet pačių faktų iškraipyme, tas tai jau labai senai žinoma. Tečiaus tame ne redaktoriai kalti, tik patįs korespondentai, kurie iškraipo faktus. Anot žemaičių išsireiškimo, redaktoriai „gali nors ir pasikarti'', o korespondentai „visgi neupasitaisys''. Nedėsime nė tamstos neužbaigto straipsnelio „Progreso, progreso...'' Kadir, tiesa, progresas be pabaigos, tečiaus rašinėtis apie progresą būtinai reikėjo užbaigti. Lauksime žinučių iš lietuvių gyvenimo. Patartumime perskaityti atsakymą p. B. Aluzui.

Sn., Lietuvoje. Straipsnelius „Iš žydų visuomeninio gyvenimo'' ir „Žydai Lenkijoje'', kuriuos prisiuntė „Liet Ukininkas'', gavome. Progai pasitaikius sunaudosime.

PRANEŠIMAS.

Lietuvių Socijalistų Sąjungos VII-tas Susivažiavimas bus laikomas pradedant su 31 d. gegužio (May), 1913 m., 8 val. ryte, svetainėje New Academy, 523—25 South 4-th Street, Philadelphia, Pa.

Jūsų dėl Socijališkos Revoliucijos

J. Stasiulevičius
Centrališkas Sekretorius.

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškau savo brolio Vinco Pajaujo. Jis gyveno Kingston, Pa., paskui buvo Chicago, Ill., ir vėl buvo sugrįžęs į Kingstoną, dabar jau 4 metai nežinau kur. Kas žino, ar jis pats malonės duoti žinią šiuo adresu:

Jok. Pajaujis,
309 W. Strawbery all. Shenandoah, Pa.

Pajieškau savo švogerio, Andriaus Balevičiaus; jis vadina save Glinskiu. Pirm 7 metų buvo pas mus atvažiavęs iš Scranton, Pa., sugrįžo ten atgal ir dabar nežinau kur randasi. Paeina iš kaimo Aržuolinės, gmino Vižainio, pavieto ir gubernijos Suvalkų. Mirė motina ir brolis, delto svarbu žinoti. Teiksis jis pats, ar kas kitas pranešti:

Kažys Stankevičius,
249 So. 1-th str. Brooklyn, N. Y. (17)

Pajieškau savo švogerių, Petro Bartkaus ir Izidoriuas Bartkaus. Abudu paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Kražių parapijos, kaimo Kupiškio Petras 5 metai kaip Amerikoje, o Izidorius 4 metai. Turiu svarbų reikalą. Jie pats, ar kas juos žino, meldžiu pranešti.

Kazimieras Gudaviče,
172 Centre str., Shenandoah, Pa.

TEATRAS IR BALIUS.

Parengtas Suvienytų SLRKA. Brooklyno kuopų. Atsibus subatoj, 12 d. balandžio 1913 metais. McCaddin Memorial Hall, Berry str. tarpe So. 2-tros ir 3-čios Brooklyne.

Bus statoma farsas 3 aktuose **„Audra Giedroje''.**

Pradžia 8:15 val. vakarę. Užbaigoje Balius su visokiais šokiais.

Tikietai 25 c., 50 c. ir 75 c. Box $1.oo Komitetas.

LINKSMAS GRAŽUS VAKARĖLIS.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje. 213-ta kuopa parengė Brooklyno lietuviams linksmą ir gražų vakarą ant subatos, 19 dieną balandžio, 1913, Tautiško Namo svetainėje. 101—103 Grand str., Brooklyn, N. Y.

Bus sulošta dar Brooklyniečiams nematyta juokinga komedija po vardu **„Velnias spastuose''.** Apart minėtosios komedijos yra parengta grąžus monologai, deklemacijos, dainos, šokiai ir lekiojanti krasa.

Įžanga 25 centai. Muzika po vadovyste prof K. Strumskio. Salė atdara nuo 7:30 val. Pradžia 8:15 v. vakare.

Mylėtojus lietuviškų vakarų ir šeip visuomenę maloniai kviečiame ant šiojo vakaro, kur visi būsit užganėdinti, nes čia išgirsit tikrai originališkus monologus ir deklamacijas.

Su pagarba S. L. A. 213-tos kuopos Komitetas.

O KAS ČIA?

Na-gi popieriai laiškams rašyti su visokiais gražiais pasveikinimais ir su tam pritinkančiomis dainelėmis, su auksinėmis raidėmis, su graziomis šilkinėmis kvietkelėmis ir visokiais paveikslėliais, parsiduoda labai pigiai. Kas prisiųs 25 centus pačto markėmis, tas aplaikys 12 popierių su konvertais; kas prisiųs 1 doliari per Money Orderį arba registruotame laiške, tas, aplaikys 5 tuzinus popierių su konvertais ir dar pridėsiu dovanų kabalą, kaip ištirti savo laimę su pagelba kazyrų (kortų).

F. Noreika,
Box 245 Salem, N. J. (16)

ANT PARDAVIMO.

Parsiduoda labai pigiai fornišius, t. y. visi rekandai, kas tik yra reikalinga del gyvenimo; viskas nauja, dar mažai vartota. Priežastis pardavimo — savininkas išvažiuoja į tėvynę. Dasižinokit pas savininką sekančiu adresu:

Jonas Balsys,
1982 Main Str., Bridgeport, Conn. (17)

Parsiduoda Cigarštoris po No. 119 Grand str. ir Saliūnas po No. 349 Kent ave.; abudu geroj vietoj. Kaip pirmam, taip ir antram biznis eina gerai, bet savininku perdaug darbo, tai iš tos priežasties parduoda kas ką nori. Kreipkitės šiuo adresu:

Motiejus Bieliauskas,
119 Grand str., Brooklyn, N. Y. (15)

Parsiduoda pigiai karčiama, labai geroj, prie fabrikų, lietuviais ir lenkais apgyventoj vietoj. Biznis eina gerai, nes jau apie 20 metų kaip šioje vietoje laikoma karčiama. Laisniai pigus, tik $500.oo ant metų. Todel norinčiam pirkti yra labai puiki proga. Priežastis pardavimo — savininkas važiuoja Lietuvon delei savo šeimynos nesveikatos. Norinti pirkti, kreipkitės šiuomi antrašu:

J. V. Lutkauskas,
227 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. (16)

Parsiduoda kriaučiškas biznis — kostumieriškas štoras (krautuvė) su visais įtaisymais ir stubų forničiais. Biznis eina labai gerai. Priežastis pardavimo — savininkas serga. Apgyventa lietuviais ir lenkais.

Kreipkitės sekančiu adresu:
120 Grand str. Brooklyn, N. Y. (18)

Parsiduoda namas, su visais prietaisais; del vežimų pirmos lubos, antros lubos — automobiliams taisyti ir malevojimui, trečios lubos, 9 kambariai su visais rakandais — del gyvenimo. Namas tinkamas del visokio biznio, hotelio ar kitko. Pardavimo priežastis —noriu pagyventi be jokio užsiėmimo. Čia yra gera proga del lietuvio. Tegul pamąsto lietuvis norintis pirkti. Atvažiuoti galima už 10 centų iš Hobokeno ar Jersey City; karai eina pro mano namus.

Adresas:
Jos. Kolita,
354 Paterson ave., E. Rutherford, N. J. (15)

5000 DOVANAI

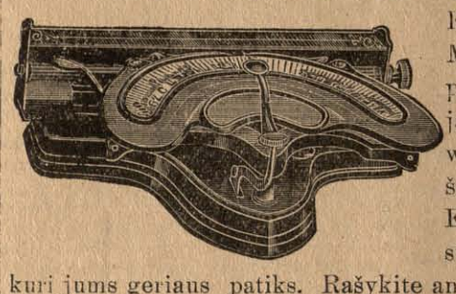

Kataliogą, nuo Drukuojamų Mašinų, (Typewriters). Čia yra proga kožnam ir nepraleiskite ją. Kam yra reikalinga Typewriters, tai rašykite pas mane šiandien, o gausite dykai mano Kataliogą, iš kurio galėsite pasiskyrt sau vieną ir užsisakyt, kuri jums geriaus patiks. Rašykite ant šito adreso:

A. Maliauskas,
687 Thrid Ave. Brooklyn, N. Y.

LIETUVIAI!
Bukit Lietuviais!

Nesipuoškit svetimoms plunksnoms,
Rašykitės prie savo organizacijos
SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE!
moka posmertinę ir ligoj pašalpą.

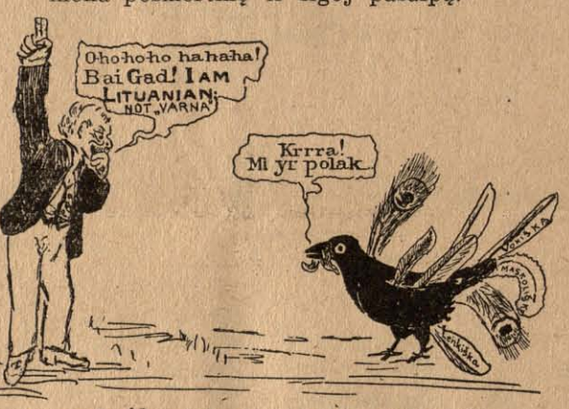

KUOM NORI BŪT: VARNA SVETIMOSE PLUNKSNOSE, AR ŠAUNU LIETUVIU?

Informacijų pasiklausk savo miesto kuopos viršininkų, arba rašykit į Centrą.

A. B. STRIMAITIS,
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

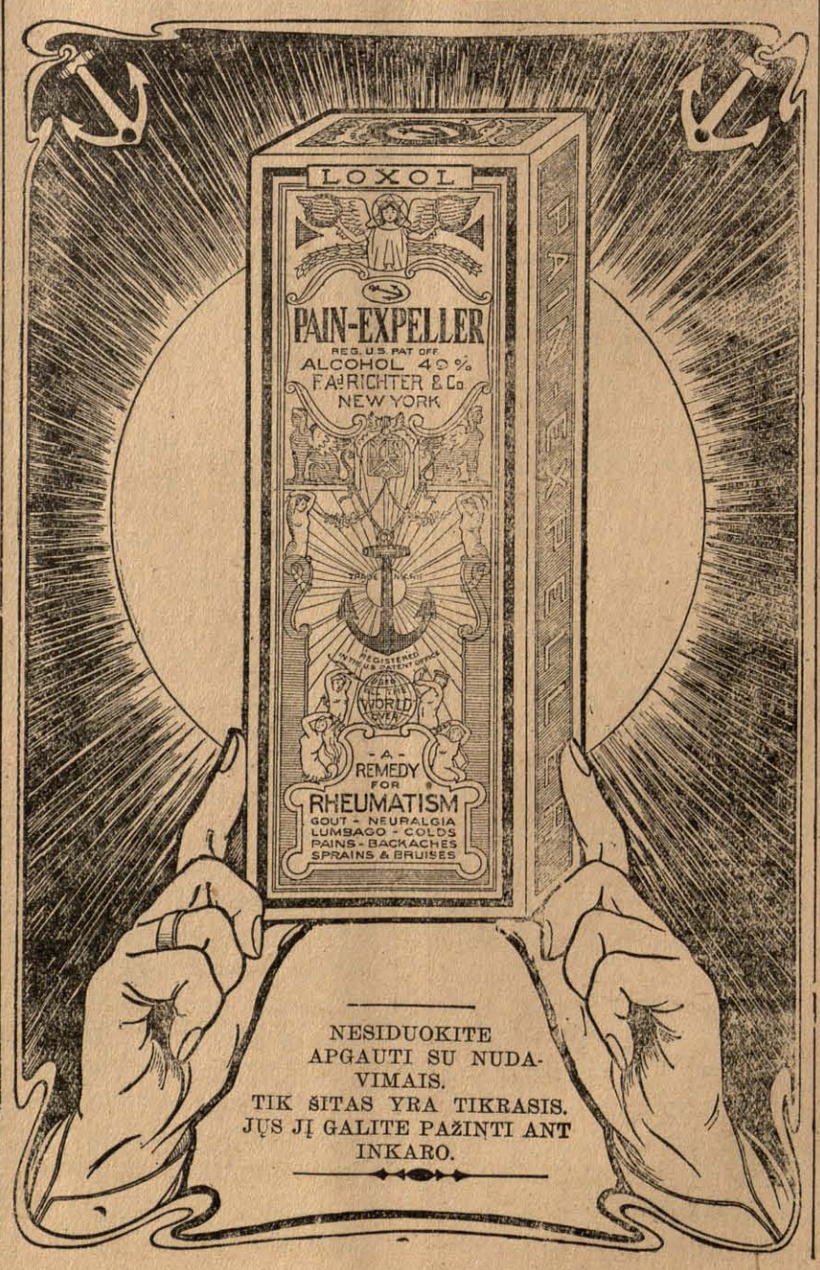

NESIDUOKITE APGAUTI SU NUDAVIMAIS.
TIK ŠITAS YRA TIKRASIS.
JŲS JĮ GALITE PAŽINTI ANT INKARO.

Pajieškau savo vyro, Prano Miklušio. Paeina iš kaimo Varnagirių, parapijos Krokalaukio, pavieto Kalvarijos, Suvalkų gub. Jau 13 metų kaip nežinau kur jis gyvena. Kas apie jį žinote, malonėkite pranešti šiuo adresu

Katrė Miklušis,
19 School str., Brooklyn, N. Y. (19)

Tarptautiškoji Akušerių MOKYKLA.

Moterįs, norinčios išmokti akušeriauti, dabar tu legališką mokyklą Scrantone, Pa. **Mokslas prasidės 2 d. Sausio,** 1913 m. ir trauksis per 4 mėnesius. Pasibaigiant kursui, bus duotas diplomas, valdžios pripažintas visoje šalije.

Instoti mokyklon gali moterįs, turinčios nemažiaus 20 metų amžiaus ir mokančios bent skaityti ir rašyti. Už kursą mokasi $100.oo.

Mokyklon Lietuves priima „The Internationa College of Midwifery''.

DR. J. SZLIUPAS, Prezidentas.
1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Telephonas: 6426—J—Market.

Daktaras
JONAS J. KAŠKIAUČIUS

VALANDOS: 8—11 ryte, 1— 3 po pietų, 7— 9 vak.
Seredomis 8—11 ryte.

152 Polk Str. prie **Ferry Str.**
NEWARK, N. J.

DAKTARAS A. BACEVYČE
GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
200 Marshall St., ir kampas Second St.
Ligonius priima:
iš ryto nuo 8—9 po pietų nuo 2—3
ir vakare nuo 6—8
Telephone 1537 R. Elizabeth.

Telephone: Greenpoint 8.
Daktaras A. S. Jankauckienė
Gydo visokias ligas vyrų, vaikų, moterų lanko prie palagų.
VALANDOS: Nuo 12—2 po piet, nuo 7—8 vakare.
265 Berry St., prie Grand St.
BROOKLYN, N. Y.

Dr. J. S. Message (Misevičia)
272 BERRY STREET
Brooklyn, N. Y.
Specialistas širdies ir plaučiųligų.
OFFICE HOURS:
8—10 A. M. 12—2 P. M. 6—8 P. M.

Vengki Peilio arba Pavojingos Operacijos
IŠSIGYDYK NUO
Rupturos

Nesuprantama man kodėl ruptura serganti žmonės kankinasi nešiodami diržus. Diržai negali rupturos išgydyti— jie ją da palaiko. Kada aš sakau, kad galiu jus nuo rupturos išgydyti, tai sakau tą ką manau. Aš tikrai išgydžiau tukstančius. Dėlko neišgydyt tave? Aš parodysiu mano išgydytų pacientų paliudijimus ir pavardes, tai tada pats pamatysi (su jų daleidimu) Jie pasako apie mano stebuklingą

CHEMIŠKAI-ELEKTRIŠKĄ-BUDA

gydyme hernia arba rupturos. Dabar iš šimto deviniasdešimts devynis galima PILNAI IŠGYDYTI. Be peilio, be varginimo, be operacijos, be sutrukdymo nuo reikalų ir be diržo darančio po tam jums nesmagumus.

Prakilnus Avoca pilietis išgydytas

Budavotojas Pennsylvania Coal Co. laužyklų, po daugelio metų kentėjimui išgydytas nuo rupturos.

Brangus Daktare:—

Esu dėkingas jums už išgydymą manęs nuo įkirios abipusinės rupturos Aš patariau savo sergantiems draugams del išgydymo kreiptiesi pas jus, ir jie tuomi yra labai užsiganėdinę. Aš visados su smagumu jus rekomenduosiu by vienam sergančiam, kadangi tikiu kad jusų gydyme rupturos budas yra geriausias

Su paguoda,
J. L. HARRIS,
(Lincoln Hill), Avoca, Pa.

Skaityk ką dėkingas pacientas turi pasakyti.

Dr. O'Malley išgydė mane nuo Piles po dvylika metu kentėjimui. Kartais skaudėjimas budavo toks didelis kad negalėjau dirbti savo, kaipo mainierio, darbą. Dabar esu sveikas ir linksmas ir rekomenduoju Dr. O'Malley visiems kenčiantiems nuo Piles arba tam panašių keblumų.

JOHN R ROBERTS,
173 W. Green Street,
Nanticoke, Pa.

Dėkojimo paliudijimų nuo dėkingų išgydytų žmonių yra pluokštai raštinėje. Pacientai yra nuo kudikių iki senių (abiejų lyčių). Rašyk del mano su paliudijimais ir aprašymais išgydytų ligų knygutės—bus prisiųsta dovanai. Atsiųsk 2c krasos ženklelį del uusiuntimo.

Dr. Alex. O'Malley
Rupturos Specialistas
158 So. Washington St.
WILKES-BARRE, PA.

Čia kalbama ir rašoma lenkiškai ir lietuviškai.

Telephonas 2320 Greenpoint.

Lutkauskas ir Garšva

Graboriai ir Laidotuviu Direktoriai.

Laidojame Numirelius ant visokiu Kapiniu.

PARSAMDOME KARIETAS

veseilioms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Atsišaukit ypatiškai ar per telepnoną. Ofisas atdaras dieną ir naktį.

227 Bedford Ave. (V. Daunoro name) Brooklyn, N. Y.

ISZGYDYKIT SAVO RUMATIZMA!

Urbano Rumatizmo vaistai pagelbės nuo visokio Rumatizmo: kaipo kaulinio, muskulinio, sciatikos teip ir nuo visų kitų ligų. Šimtai žmonių siunčia laiškus dėkavodami už mano geras gyduoles. Teippat ir jųs galite gydyt savo Rumatizmą su mano gyduolėm ir buti vienas iš daug šimtų, tų kurie pasigelbėjo nuo tos didelės ligos, kuri teip tankiai žmonias naikina ir kartais numarina. Skaitydami apie mano gyduoles nepasigydysite: bet vartokite, o rasite teisybę mano apskelbime ir išsigydymą mano vaistuose.

Vaistai kaštūoja vieną dolerį ($1.00), o su prisiuntimu 25 centai daugiau.

Su guodone

FRANAS URBANAS, Aptiekorius,

151 Metropolitan Ave. (cor. Berry st.) BROOKLYN, N. Y.

Gera proga visiem

Užlaikau tikrą lietuvišką krautuvę, kurioje galite gauti, laikrodžių, laikrodėlių, žiedų, spilkų, kolčikų, kompasų, kryžiukų, gramafonų visokio išdarbio. Taipogi lietuviškų rekordų, ir kitų visų kalbų. Puikiausių armonikų, smuikų, klernetų, triubų ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Taipgi gerų britvų visokio skyriaus. Maldaknigių, visokių gražių popierų laiškams rašyti (gromatoms) su puikiausiais apskaitymais ir dainomis. Visokių magiškų monų daikių. Taipgi monų knyga, kur galima iš jos padaryti visokias mandrystes. Taipgi visokių kazvrių turime. Taisom visokius auksinius daiktus: laikrodėlius, žiedus, branzalietus ir visokius muzikališkus instrumentus: armonikus, smuikas, klernetus, triubas, pianus, vargonus ir kitus visokius augščiau minėtus daiktus. Aš gvarantuoju, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnės kaip kitur. Ordelius išsiunčiam greitai į visus Amerikos ir Kenados krašius. Kviečiam visus su ordeliais ir visokiais pirkiniais kreipties šiuo adresu:

J. GIRDES 95 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

NEBO

Korkiniais galais

CIGARETAI

Visi ruko NEBO Cigaretus

Garsiausi Amerikoje Delto kad jie geri

10 už 5c

Kiekvienas perkupčius parduoda NEBO Cigaretų daugiau kas diena

Tel. 279 Greenpoint.

Geriausia lietuviams užeiga pas

JONĄ KULBOKĄ

Skanus Alus,
Gardi Arielka,
Visoki Vynai,
Kvepianti Cigarai

74 Grand Street

Kampas Wythe Ave.
BROOKLYN, N. Y.

Kaip pasilikti Amerikos pilieciu.

Knygutė Lietuviškoj ir Angliškoj kalbose. Turinys: Įstatymai apie pilietystę, klausimai ir atsakimai kaip išsiimti popieras, Suvienytų Valstijų konstitucija, neprigulmybės deklaracija ir konfederacijos straipsniai. Amerikos Lietuvi Ukėsu Klubas, matydamas reikalą, išleido virš minėtą knygelę kurios čienia yra **25c.** Užsisakydami knygą pinigus siųskite per Money Orderį arba krasos ženkleliais, ant šito adreso:

LITHUANIA A. CITIZENS CLUB
372 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

VIEN TIK

BEGYJE ŠIO MENESIO.

Atsiradus lietuviškų rekordų, mes parduodam gramafoną su 40 dainelių arba šokių už 28 dolerius, kuris pirmiau prekevo (kaštavo) 55 doleriai.

Ant išmokesčio 2 dol ant mėnesio arba 50 centų ant savaites.

Šiomis dienomis apturėta daug naujų rekordų, pridainuotų Valkininkų Bažnytinio choro, Rygos lietuvių choro ir pavienių ypatų iš Lietuvos sekančias daineles: Vestuvių daina, Ant krašto marių, Nėris upė ir Šešupė, Pro darželį jojau, Silkių bačka, Velnio pritikimas, ir daugel kitokių.

Musų gramafonai gvarentuoti ant 10 metų. Reikalaukite katalogą. Adresas:

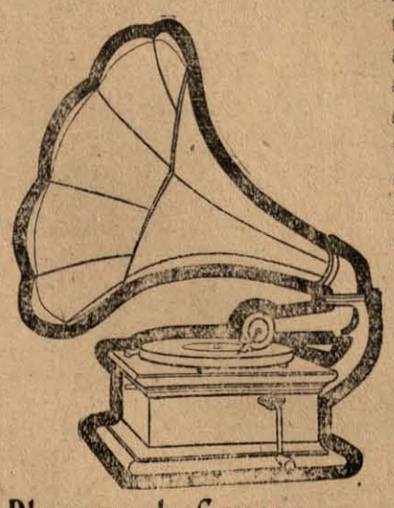

Greater New York Phonograph Company

308-310 Grand Street. Teleph. 3425. New York City.

DOVANAI! DOVANAI!

sveikata ir drutumas bei naujausio mokslo kninga apie sveikatą ir t. t.

„Daktaras"

TA KNYGA yra aprašyta su naujausio mokslo išradimu ir geriausio budu gydymo ir įvairių paslaptybių teip žingeidžių, kurios kiekvienam žmogui reikalingos; ko kitose knygose negalite rasti, kas yra patilpę rankvedyj **"DAKTARAS".**

ŠITA KNYGA labai plačiai apkalba apie vyrų paslaptybes ir jų ligas. Apie moteris teipat nemažai kalba.

TA KNYGA "DAKTARAS" išaiškina vardus visokių ligų, kaip jos prasideda, kaip išrodo, kaip išsigydyti ir kaip ant toliau apsisergėti. **LABAI AKYVA!**

ŠIOJ KNYGOJ "DAKTARAS" aprašo daug paslaptybių, apie geriausius smagumus ženybinio gyvenimo ir kada geriausiai apsivesti ir **VYRAMS** ir **MOTERIMS. TIK VISKĄ DAŽINOSI** kaip šitą knygą perskaitysi, kas neatbutinai **naudinga, kaip seniems teip** ir jauniems-ženotiems ir nevedusiems **vyrams** ir **merginoms.**

KIEKVIENAS SKYRIUS šitos knygos **yra labai žingeidus, o nemokantiems** skaityti tai mokantis kuris dar neturi šios knygos su didele **akvata perskaitys tiems garsiai kad** galės daug visko prisiklausyti. Ta knyga kiekvienam **yra labai naudinga ir reikalinga** turėti, kuris tik nori buti sveikas ir laimingai gyventi.

KNYGA "DAKTARAS" yra paveikslais iliustruota, parodo ir gilianslas kuno dalis, atidengiant paslaptybes. Ji reikalinga kaip sveikiems teip ir **sergantiems. Tik perskaičius** tą knygą atrasite viską, ko čion negalima parašyti ir dažinosi **visą teisybę.**

APART KITŲ SKYRIŲ sergantiems rodijama **skaityti apie nervų, kraujo, inkstų,** romatizmo, odos, vidurių, nusilpnėjimo, bronchitis ir limpančias **ligas; teip-pat** apie moterų nesveikumus ir kitas visokias ligas kaip išsigydit ir t.t., **teipat sėkios nubėgimus** nuo saužagystės ir t.t.

JEI SERGI, tai pirmiau ne kaip manai **vartoti kokias nors liekarstas ar** kreiptis prie gydytojo, reikia butinai perskaityti **"DAKTARAS".**

ŠITOJ KNYGOJE "DAKTARAS" netik **pamokina kur ir kaip išsigydyti, kaip buti** sveiku, bet ir kaip nuo visokių ligų apsisergėti.

NORS TA KNYGA LABAI BRANGINTINA, bet kad prašant lietuviams ją išleido Philadelahios M. Klinikas, delei labo visuomenės, tad kiekvienas ją apturės, kuris tik prisiųs kelias stampas už prisiuntimo kaštus. Apturėsi tuojaus, tik visada reikia rašyti adresas teip:

The Philadelphia Medical Clinic

1117 Walnut Street, Philadelphia, Pa.

Philadelphios Med. Clinikas, vyrų ir moterų, visokias ligas greit ir nuodugniai išgydo be peilio, be humbugo operacijų, bet su tikroms geroms liekarstoms. Atsilankyk arba lietuviškai parašyk apie savo nesveikumus.

Kasdien nuo 10 iki 4 po piet. Nedėlioj nuo 10 iki 3. Utarn. ir Pėtn. vak. nuo 6 iki 8 val.

Rusų tautiškas savaitraštis

"RUSKIJ EMIGRANT"

(Išeinantis Ketvergais).

Prenumeratos čienia metams:

Visose Suvienytose Valstijose ir New Yorke 1 dol. 50c.
Į Kanadą ir Rosiją . . . . . 2 „ —

Adresuokit:

166 AVE., A., „RUSSIAN IMMIGRANT„ NEW YORK, N. Y.

GERA PROGA!

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) **$1.00**

Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo..... **15c**

Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo..... **10c**

Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta)..... **35c**

Viso $1.60

Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Vienybės Lietuvninkų" ir $1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. Mikolainis
Box 62 New York City

PIRMAS LIETUVIŠKAS

Fotografistas ir Maliorius

Geras darbas.
Vidutiniška čienia.

G. BENSON,

328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Ar Skaitei Kada Laikraštį "LIETUVA?"
Gal nežinai kur ją gauti?

"LIETUVA"

Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėtnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metui tik **$2.00,** pusei metų **$1.00.**

Rašyk adresu:

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Konkursinis

Geografijos Vadovelis

Kaina 75c.
Apdaryta $1.00.

120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.
I. J. Paukštis & Co.

Sveikata Brangiausis Žmogaus Turtas.

Jau nuo keliolikos metų Brooklyne-New York gyvuoja **Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APTIEKA Provizoriaus VINCO J. DAUNOROS,** kurios tikslu yra apsaugoti savo vientaučius nuo visokių apgąvikų ir gydyti juos tikrai geromis ir pasekmingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno silpnybių.

LIETUVIŠKA APTIEKA savo ligų metų prityrimu išrado daugybę specijališkų gyduolių, sutaisytų iš šviežiausių ir geriausių medikamentų ir labai pasekmingai gydančių ligas. Tarpe kitų aptiekos sandėlyje sukrautos ir gaunamos sekančios gyduolės:

Kraujo Valytojas	$1.00	Del išvarymo soliterio	$3.00
Gyvasties Balsamas	75c	Del lytiškų ligų	50c. ir $1.00
Nervų Stiprintojas	50c ir $1.00	Nuo Reumatizmo	50c. ir $1.00
Vaistas nuo vidurių	50c. ir $1.00	Nuo kojų prakaitavimo	25c
Nuo kosulio	25c. ir 50c	Gydanti mostis	50c
Nue gerklės skaudėjimo	25c. ir 50c	Antiseptiškas muilas	25c
Skilvinės proškos	$1.00	Antiseptiška mostis	25c
Pigulkos del kepenų	25c	Nuo dusulio	50c
Nuo galvos skaudėjimo	25c	Proškos del dantų	25c
Nuo kojų nuospaudų	10c. ir 25c	Nuo kosulio del vaikų	25c
Nuo dantų gėlimo	10c	Kastorija del vaikų	10c. ir 25c
Nuo peršalimo	25c	Nuo viduriavimo	25c
Plaukų stiprintojas	25c. ir 50c	Kraujo Stiprintojas	50c
Linimentas arba Expelleris	25c	Gumbo Lašai	50c ir $1.00
Anatharynas plovimui	25c	Nuo plaukų žilimo	50c
Nuo kirmėlių	25c	Blakių Naikintojas	10c
		Karpų Naikintojas	10c

Specijališka tikrai lietuviška Trejanka arba Trejos Devynerios 25c

Taip pat iš Lietuvos pargabentos visokios Lietuviškos gydančios žolės, šaknįs ir t. t., kokios tik yra žinomos ir žmonių vartojamos.

Reikalaukite prisiuntimo Katalogo su mūsų gyduolių aprašymais.

Kreipiantiemsiems per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiniškus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje.

Jeigu jums brangi yra jusų sveikata, tai tuojaus reikalaukite gyduolių, rašydami arba atsilankydami į LIETUVIŠKA APTIEKA

VINCAS J. DAUNORA

APTIEKORIUS

229 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Rusiškas progresyviškas laikraštis

"Russkoe Slovo"

Leidžiamas tris kartus per savaitę redaguojamas J.K.Okuncovo

Kaina metams $2.00.
Užrubežiuose, Kanadoje ir New York $3.00.

Prie regakcijos randasi visokių knygų knygynas ir atliekami visi spaudos darbai.

Antrašas:

Russkoe Slovo

108 E. 12th St. New York, N. Y.

Telephone 2427 Greenpoint

VIENATINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA

AGENTURA

Parduodam Szifkortes ir siuncziam pinigus.

Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliaujantiems į Lietuvą arba norintiems parsikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes kuoteisingiausia į kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Kurie pas mus pirko Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad męs visados suteikiam keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleivis apsisaugot nuo apgavysčių. Priegtam padarome reikalingas popieras pas konsulį dėl perėjimo per rubežių.

Taigi reikalaujant ŠIFKORČIŲ — malonėkit kreiptis prie musų, o busit kuogeriausia aprupinti visame.

Offiso valandos:
šiokioms dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare.
Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

120–124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)

PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Siunčiame pinigus į visas svieto dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą.

Teipgi išmainom ant ruskų ir vokiskų.

Parduodam Tikietus ant geležinkelių į pietines ir vakarines valstijas.

Persiunčiam potografijas į Lietuvą ir užregistruojam laiškus.

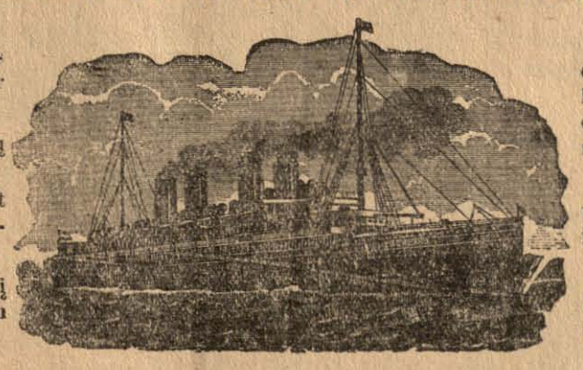

Padarom aktus rejentalnus dėlei žemės ir kitokių priklausančių savasčių. Tą viską darom su Konsulio paliudijimu.

Užsiimame provomis Europiškomis ir Amerikoniškoms iškolektavojime mokesčių.

Darom daviernastis, išjieškom dales Lietuvoje ir atimam į Ameriką.

„VIENYBE LIETUVNINKU"

Seniausias Lietuviu Laikraštis Amerikoje. Įkurtas 1886 mete.

Išeina kas Sereda. Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų" Amerikoje prekiuoja metams $2.00, pusei metų $1.00. Užrubežiuose prekiuoja metams $3.00, pusei metų $1.50.

Teipogi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikietus baliams, popieras laiškams rašyt ir kitokius spaudos dalykus. darbą atliekam greitai ir pigiai

DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.

Čia visokias knygas galima gaut, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškas teip ir maldų knygas. Žodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t.

J. J. Paukształis ir K. Brazys,

120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, slidaus popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuvio stubelės. Pirmutinė dar tokio didumo mapa lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygyne, tik po 50 centu.

Pasiskubinkite kiekvinas įgyti tą ŽEMLAPĮ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exemplioriųi. Šiuo adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.
120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

SAULE

Du-kart nedėlinis laikraštis
Smagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.

IŠEINA kas UTARNINKĄ ir PĖTNYČIĄ

Prenumerata kaštuoja:

Amerikoj Ant viso meto $2.50, Ant pusės meto $1.25, Ant ketverčio meto 65c.

EUROPOJE Rosijoje ir Lietuvoje $3.50, Anglijoj ir Skotlandijoj 15 sh. Prusuose 15 markių.

MĖNESINIS RAŠTAS

Linksma Valanda

IŠEINA APIE 15 D. KOŽNO MĖNESIO.
Talpinasi visokių gražių Istorijų, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:
Amerikoje ant viso meto tik $1. Rosijoje $1.50. Anglijoje 7 sh. Prusuose 7 mk.

☞ Kas užsirašo "SAULĘ" ir "LINKSMĄ VALANDĄ" ir pilnai užsimoka, tai abu raštu gauna per visą metą už $3 in Ameriką, in Rosiją $4.50, in Angliją 7 sh. ☞ Priek tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių.

W. D. Boczkowski & Co.
520-522 W. South St.
MAHANOY CITY, PA.

ATIDARYTA

Didžiausis pasaulėje teatras.

Hippodromas ant aštunto sezono su visais naujais lošimais, kurie vadysis „Under Many Flags" (Po daugeliu vėliavų). Šis naujas veikalas peržiūrėtas per Arthur Voegtlin; Stage grupavimas ir muzika vedama Mr. Wm. J. Wilson; drama rašyta ir stačius per Mr. Carroll Fleming. Muzika pristatyta per Mr. Manuel Klein. Scena daro neišpasakytą įtekmę Voegtlin, kurio namas pasigarsinęs kaip augščiausias lošimo namas New Yorke ir geriausia turintis intekmę. Per visą vasarą daugybė žmonių dirbo ant šio garsaus teatro prirengimo po priežiūra Mr. Voegtlin. Kaip titulas parodo tai daugybė žemių bus perstatoma su atlankymu visokių žeme su pritaikymu muzikos prie kiekvienos šalies. Penkiolika scenų ir baletų susideda į „Flowers of the Nations" (Tautų gėlės), bus rodoma ir visas parodymas naujas.

Telephone 854 W. Williamsburgh.

Williamsburgh BATHS.
F. TEITELBAUM, savininkas.
Rusiškos ir Turkiškos

PIRTYS

274 South First Street,
(tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.)
BROOKLYN, N. Y.

Perėjo in naujas rankas ir viskas gerai prižiurima. Užeikite ir persitikrinkite. Moterims kiekvieną utarninką.

Tel. 2334 Greenpoint.
PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS
pas PETRA A. DRAUGELI.

Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepenti cigarai, ir puikus užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veselių. Nepamirškit šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

PUIKUS HOTELIS
Andriaus Milišausko

Visada šaltas alus, skani arielka, elius, porteris, visoki vynai ir kvepianti cigarai.

Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur, nepamirškit šios puikios vietos.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priešai Central Dypą

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis

Lietuviškas graborius.
Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvėms, veselioms ir krikštynoms.

Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street,
Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

PATENTS

promptly obtained OR NO FEE. Trade-Marks, Caveats, Copyrights and Labels registered. TWENTY YEARS' PRACTICE. Highest references. Send model, sketch or photo. for free report on patentability. All business confidential. HAND-BOOK FREE. Explains everything. Tells How to Obtain and Sell Patents, What Inventions Will Pay, How to Get a Partner, explains best mechanical movements, and contains 300 other subjects of importance to inventors. *Address,*

H. B. WILLSON & CO. Patent Attorneys
Box 383 Willson Bldg. WASHINGTON, D. C.

BENNETT TYPEWRITER. Kaina $18.00

Bennett Typewrite yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su universališkais, raktais, teip kaip mašinos už $100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirto plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino.

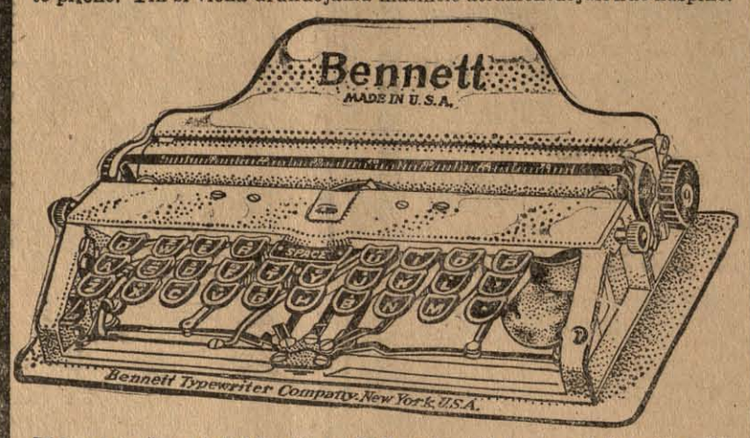

Diduma mašinos 2x5x10 colių. Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netiktai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Pauksztis & Co.,
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Naujas išradimas!

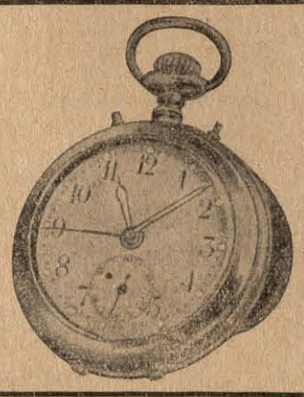

Laikrodėlis elektrikinis, kišeninis; tamsoj gali matyti adynas, budintojas iš miego; gali pribudinti. Labai naudingas del darbininkų mainose dirbančių. Viršai metaliniai juodi, viduriai drestyti, vertės 15 dolerių ir retežėlis vertės 8 dolerių, garantuotas ant 25 metų. Sykiu laikrodėlis ir retežėlis už 15 dol. Prisiųsk 10 dolerių tai gausi laikrodėlį ir retežėlį, o kaip paimsi prisiųstus daiktus, tada man prisiųsi 5 dol.

J. Schidlofsky Room 204
28 Main St. Brockton, Mass.

„SVYTURYS"

1913 metų.

Visas metraštis su įvairiais straipsniais geriausių rašėjų Europos ir įvairioms statistikom visos Lietuvos, labai naudingas. Prekė tik 75 c.

Gaunamas pas **J. J. PAUKSTĮ & CO.**
120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Telephone 1295 Greenpoint.

P. BUTKUS

LIETUVIŠKAS GRABORIUS
(Undertaker).

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvėms, veselioms ir krikštynoms. Lietuviai, kreipkitės reikale pas lietuvį.

Mano gyvenimo ofisas atdaras dieną ir naktį.

213½ BERRY ST. BROOKLYN, N. Y.
Branch Office 48 Hudson Ave.

Rusiszkai Amerikoniszka Linija. **Vienatinė be persėdimo Linija tarpe Amerikos ir Rusijos.**

8 d. į Rotterdamą	11 dienų į Liepojų	Išplaukimas iš New Yorko.	
III klasa $33	III klasa $35	Kursk April 19th	Czar May 3th
II „ 45	II „ 50		
I „ 60	I „ 70		

Dėl smulkesnių žinių kreipkitės in mųsų agentus ir centrališką kontorą
A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.
27 BROADWAY. NEW YORK CITY, N. Y.

Žmijecznikas yra tikrasis Vėnyki Tiktai Groblevskio

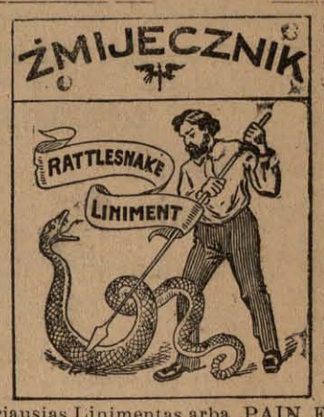

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERŠALIMO, REUMATIZMO, STRĖNŲ SOPĖS, SAUSGĖLŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, nejieškok rodos pas kokius nemokintus žydelius ar kryžiokus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vientautį, reikalaudamas tikrų, grynų ir gydančių vaistų, — pas

ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ,
Plymouth, Pa.

garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių", o persitikrinsi, kad neišskleisi veltui ir ant apgavysčių savo sunkiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tiktai randasi ant svieto teip dėl senų žmonių, kaip dėl kudikių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai-Lietuviški" vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį.

Dėlto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiškui, o niekuomet to nesigailėsi. Adresas:

Albertas G. Groblevskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

Nepamirškit
Tautiško Namo!

Erta, daili salė mitingams, veselijoms, teatrams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanųs užkandžiai ir nakvinė.

TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.
A. RAZUTIS
101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

PRIETELIAI LIETUVIAI.
12 dideliu ir 12 mažu,

H. B. ROSENSON,
317--319 Grand St., BROOKLYN, N. Y.
Telephone, 1162 W'msburgh

ADVOKATAS
KAZIS KRAUČUNAS.

Buvęs 9 metus Skyriaus Viršininku, Inspektorium Suvienytų Valstijų Immigracijos; turi visas tiesa kaipo Attorney, Advocate, Proctor, Solicitor ir Counselor-at-Law. Veda visokias bylas (provas) visuose teismuose ir departamentų skyriuose. Gavimui patarimų, kreipkitės laiškais, įdėdami krasos ženklelį atsakymui. Vedimui svarbių bylų ir reikalų, pribuna ypatiškai į visas Valstijas ir miestus sulyg pareikalavimo. Adresas:

KAZIS KRAUČUNAS
Attorney-at-Law Box 296, Ketchikan, Al.

Jonas S. Lopatto

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose.

Offisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENN'A.

Office Phone	Peoples 37
„	Bell 47
Residence	Peoples 1100

ATYDAI KRIAUCIU!!!

Lietuviška knyga, kirpimui vyriškų drabužių, su 25 braižiniais ir 15 paveikslų, 50 pusl. Prekė **$2.50.** Tokia pat knyga—moteriškų drabužių. Prekė **$2.50.**

Užsakant abi sykiu, prekė $5.00.

Šitos knygos yra tikrai, ką turi žinoti geras kriaučius. Neturėjimas drauge šių knygų—reiškia nustumimą nuo savęs geresnio uždarbio ir pasekmės pramonystėje.

Duodu Lekcijas Kirpimui.

Pinigus siųsti per „Money Order". Reikalaujant atsakymo visados priglausti už 2c. Stamp

J. TOPILIS
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

THE LACKAWANNA

Parankiausei geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasažierius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų auglinių kelias).
Trumpiausis kelias į Buffalo.
Tiesiai į Scrantoną ir Anglių Sritį.
Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.
Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas.
Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:

Lackawanna Railroad

George A. Cullen,
Passenger Traffic Man'r
90 West Street, N. Y.

KINEMOTOGRAFU KRAUTUVE.

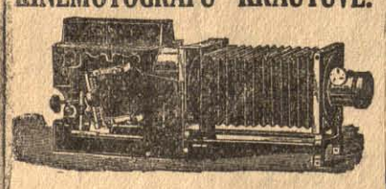

Pirmutinė Lietuviška Krautuvė Judančių Paveikslų Amerikoje.

Užlaikome visokių gatunkų APERATUS. Parduodam ir randavojam labai pigiai su visokiais Elektrikiniais ir Gaziniais intaisais naujausios mados. Į Stak užlaikome suvirš 1.000 ratų filmos. Importytų iš visų šalių svieto, specijališkai turime padarę daug Lietuviškų Illiustracijų dėl Dainų, Deklemacijų, Referatų ir Pralekcijų, dirbam ant orderių labai pigiai. Kuris užsiimat arba norit užsiimti šinomi bizniu, reikalaujanti pagelbos šaukitės prie:

American Film Exchange
A. T. Raćiunas Mgr.
630 Halsey Str., Brooklyn, N. Y.
Phone 3536 W. Bedford.

Teisingiausia
Lietuviszka Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laivų. keleiviai visados bus užganėdintais.

SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo-greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kaucija $30.000.)

Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.

PIRMOS KLIASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki gėrimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavaišina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8—R)

---

14 metų senas laikraštis

KATALIKAS

Išeina kas Ketvergą, Chicago, Ill.

Laikraštis "Katalikas" 12-kos puslapių, didžiausio formato, redaguojamas geriausių redaktorių, talpina raštus geriausių raštininkų ir visuomet telpa visokių žinių iš Didžiosios Lietuvos, Prusų arba Mažosios Lietuvos, Amerikos ir abelnai iš viso pasviečio.

"Kataliko" prenumerata Suvienytose Valstijose Šiaurinės Amerikos:
Metams **$2.00,** pusei metų **$1.00**
Kanadoj ir Meksike:—
Metams **$3.00,** pusei metų **$1.50**
Rosijoj, Lietuvoj ir kitose užrubežinėse viešpatystėse:
Metams **$3.00,** pusei metų **$1.50**

Užsirašyti "Kataliką" galima kiekviename laike.

Užsirašant "Kataliką" reikia drauge ir prenumeratą siųsti per pačto Money Orderį arba pinigus registruotam laiške ant išleistojo rankų, adresuojant šiteip:

J. M. TANANEVICZIA
3249-53 S. Morgan St., Chicago, Ill.

Rašykite tuojaus, o gausite vieną "Kataliko" numerį ant pažiuros veltui.

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

ant Kosciuškos Parodos už rupestingą ir artistišką išdirbimą

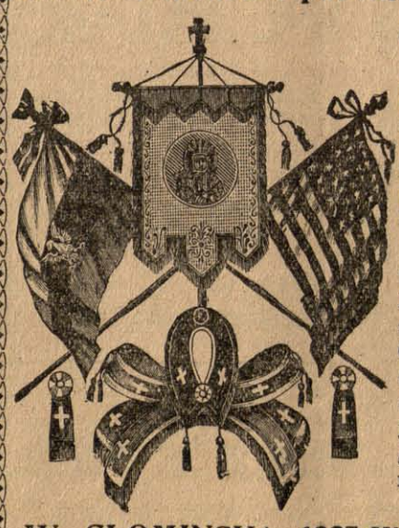

KARUNŲ, ŠARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAZDŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreikšti guodotiniems Kunigams ir guodotinoms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiau paminėtus daigtus **PIGIAUSIAI, TEISINGIASIAI IR GERIAUSIAI,** nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais įgijau geriausią praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.